

**MUSIIKKI 2000-LUVUN PARTIOSSA – TUTKIMUS
SUOMENKIELISTEN LIPPUKUNTIEN MUSIIKKITOIMINNASTA**

Leila Siitonen

Pro gradu -tutkielma

Musiikkikasvatus

22.11.2006

Jyväskylän yliopisto

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

Tiedekunta Humanistinen	Laitos Musiikin laitos
Tekijä Siitonen, <u>Leila Johanna</u>	
Työn nimi Musiikki 2000-luvun partiossa – Tutkimus suomenkielisten lippukuntien musiikkitoiminnasta	
Oppiaine Musiikkikasvatus	Työn laji pro gradu -tutkielma
Aika Syksy 2006	Sivumäärä 74 + liitteet (14 s.)
<p>Tiivistelmä</p> <p>Tutkimuksessa selvitettiin esimerkkilippukuntien avulla, millaista musiikkitoimintaa sisältyy tämän päivän partiointiin. Keskeisiä kysymyksiä olivat, miten musiikkia käytetään osana partiotoimintaa, millaista musisointi partiossa on, millaista musiikillista koulutusta partiotoiminnassa tarvitaan, mitkä tekijät vaikuttavat partion musiikkitoimintaan, ja miten tutkimuslippukuntien musiikkitoiminta voisi toimia esimerkkinä muille lippukunnille. Tutkimusmenetelmänä oli kysely, johon vastasi kymmenen suomenkielistä lippukuntaa seitsemästä eri partiopiiristä. Osallistuneet lippukunnat valittiin tutkimukseen heidän oman kiinnostuksensa perusteella. Vastaajien määrä oli 47.</p> <p>Tutkimustuloksista selvisi, että musiikki kuuluu keskeisellä tavalla monenlaiseen toimintaan partiossa. Musiikki liittyy niin kokouksiin, retkiin, leireihin kuin juhliinkin. Tyypillisimmillään musiikki kuuluu iltanuotioille, joilla musiikilla on tärkeä merkitys yhteishengen luomisessa. Tutkimuslippukuntien musiikillinen toiminta ilmeni monin eri tavoin; lippukunnissa toimi kuoro, bändi tai muu musiikillinen ryhmä. Toisaalta toiminnan ei tarvitse olla näin järjestäytynyttä, vaan pelkkä vahva lauluperinne voi olla merkinä musiikillisesti aktiivisesta lippukunnasta.</p> <p>Tutkimuksessa nousi esiin johtajien merkitys musiikkitoiminnan kannalta. Näyttää siltä, että vaikka johtajien musiikillisilla taidoilla on merkitystä, keskeisiksi tekijöiksi nousevat myös positiivinen asenne ja uskallus heittäytyä toimintaan mukaan. Tämä koskee niin johtajia kuin muitakin lippukuntalaisia. Partiossa musisoitaessa ei vastaajien mukaan tarvita erityisiä musiikillisia taitoja, mutta olisi hyvä, jos lippukunnassa jollakulla olisi enemmän vastuuta ja myös taitoja. Tulokset osoittavat, että partion musiikkitoiminnan kehittämiseen ei järjestötasolla juurikaan kiinnitetä huomiota, vaan lippukuntien musiikilliset toimijat ovat vastuussa lippukuntien musiikkitoiminnasta ja sen tasosta. Näin ollen lippukuntien musiikillinen toiminta riippuu suuremmaksi osaksi lippukuntalaisten omasta aktiivisesta asenteesta ja toisaalta jo olemassa olevien taitojen käytöstä.</p> <p>Aiempiä tutkimuksia partion musiikkitoimintaan liittyen on tehty todella vähän. Ainoa kotimainen tutkimus on Matti Niemisen Sibelius-Akatemiassa musiikkikasvatuksen lopputyönä tehty ”Musiikkitoiminnan edellytykset ja toteutus Uudenmaan Partiopiiri ry:n sudenpentulaumoissa”. Tutkimus onkin merkityksellinen juuri sen vuoksi, että musiikkitoimintaa partiossa on tutkittu niin vähän. Tulosten avulla lippukunnat saavat arvokasta tietoa siitä, miten he voisivat toteuttaa musiikkitoimintaa omissa lippukunnissaan. Tulokset kertovat myös, mitkä ovat musiikkitoimintaa rajoittavia ja toisaalta lisääviä tekijöitä lippukunnissa ja miten näihin tekijöihin voitaisiin vaikuttaa.</p>	
Asiasanat kyselytutkimus, laulaminen, laululeikit, musiikki, musiikkitoiminta, partio, yhteislaulu	
Säilytyspaikka Jyväskylän yliopiston musiikin laitoksen kirjasto	
Muita tietoja	

SISÄLLYSLUETTELO

1 JOHDANTO	1
2 PARTIOLIIKE	2
2.1 Partioliike – Brownsean saarelta ympäri maailman	2
2.2 Partioliike Suomessa	3
2.2.1 Partio toiminnan yksiköt	4
2.2.2 Partio-ohjelman ikäkaudet	7
2.2.3 Partio toiminta käytännössä	10
2.3 Musiikkitoiminta partiossa	13
2.3.1 Musiikki eri tilanteissa	13
2.3.2 Musiikkiin liittyvät partiosuoritukset	14
2.3.3 Musiikillinen materiaali	15
2.4 Aiempia tutkimuksia	18
3 TUTKIMUSASETELMA	21
3.1 Tutkimuskysymykset	21
3.2 Tutkimusmenetelmä	22
3.3 Tutkimusaineisto	23
3.3.1 Tutkimukseen osallistuneet lippukunnat	25
3.3.2 Vastaajien taustatiedot	27
4 TUTKIMUSTULOKSET	30
4.1 Musiikki lippukuntien toiminnassa	30
4.1.1 Musiikkitoiminta eri tilanteissa	31
4.1.2 Musiikillisten toimintamuotojen määrä	32
4.1.3 Musiikin tehtävät partio toiminnassa	33
4.1.4 Pestinä musiikkivastaava	34
4.1.5 Musiikkiaiheiset suoritukset	35
4.1.6 Musiikillinen yhteistyö taustayhteisön kanssa	36
4.2 Lippukuntalaisten musiikilliset taidot	37
4.2.1 Musiikillinen koulutus ja harrastuneisuus	38
4.2.2 Musisoivat ja esiintyvät lippukuntalaiset	39
4.2.3 Musiikillisten taitojen kehittäminen partiokursseilla	40
4.2.4 Musiikkitoiminnan kehittämisalueet lippukunnissa	42
4.3 Partiolaulut ja laulaminen	43
4.3.1 Partiossa laulettavat muut laulut ja niiden merkitys	45
4.3.2 Partiolauluperinteen säilyttäminen ja laulujen opettelu	46

4.3.3 Lippukuntien suosikkilaulut	48
4.3.4 Ruotsinkieliset ja vieraskieliset partiolaulut	49
4.3.5 Käytettävissä oleva laulumateriaali	50
4.3.6 Käytettävissä olevat soittimet ja välineet	50
4.3.7 Laulujen säestys	51
4.4 Musiikin merkitys ja musiikkitoimintaan vaikuttavat tekijät	52
4.4.1 Musiikin merkitys lippukunnan toiminnassa	53
4.4.2 Musiikkitoimintaan merkittävimmin vaikuttavat tekijät	54
5 TULOSTEN TARKASTELU	57
5.1 Musiikkitoiminta käytännössä	57
5.1.1 Musiikin tehtävät ja toimintamuotojen merkitys	57
5.1.2 Musiikkivastaava	58
5.1.3 Suoritukset	59
5.2 Musiikkitoiminta partion ulko- ja sisäpuolella	59
5.2.1 Musiikkikurssit	60
5.2.2 Musisoivat ryhmät ja musiikillinen perinne	61
5.2.3 Taustayhteisö	62
5.3 Laulaminen	62
5.3.1 Partiolaulut	63
5.3.2 Suosikkilaulut	63
5.3.3 Säestys ja materiaalit	64
6 POHDINTA	66
6.1 Tutkimuksen luotettavuus	67
6.2 Minne polkumme johtaa?	69
LÄHTEET	71
LIITTEET	75
Liite 1: Partiosanastoa	75
Liite 2. Kyselylomake	76

1 JOHDANTO

Partio ja musiikki ovat kuuluneet harrastuksiini ala-asteen ensimmäiseltä luokalta lähtien. Siksi ajattelin, että näiden kahden yhdistäminen tutkimuksessa olisi varmasti mielenkiintoista. Nykyään partioharrastus on jäänyt lähinnä ajatuksen tasolle, mutta kyllä sanonta ”Kerran partiolainen, aina partiolainen” taitaa pitää minunkin kohdallani paikkansa.

Oman partiourani aikana olen ollut mukana monenlaisessa musiikillisessa toiminnassa. Tulevana musiikkikasvattajana aloin pohtia, minkä vuoksi partiotoimintaan kuuluu edelleen vahva musiikillinen perinne. Myös ei-partiolaisten mielikuvat partiosta liittyvät usein solmujen näpertämisen ja merkkien suorittamisen ohella nuotiolla laulamiseen. Mikä tehtävä musiikilla siis partiotoiminnassa on? Onko se partiolaisia yhdistävä voima vai pelkkää ajanvietettä? Toimiiko musiikki oppimisen välineenä tai perinteiden välittäjänä? Vai tekeekö juuri laulaminen nuotion loimutessa partiosta partion?

Tutkimukseni tavoitteena oli tuottaa uutta tietoa lippukuntien musiikillisesta toiminnasta ja kuvata näitä musiikillisia käytäntöjä. Tutkimusmenetelmänä oli kysely, johon vastasi kymmenen suomenkielistä lippukuntaa seitsemästä eri partiopiiristä. Osallistuneet lippukunnat valittiin tutkimukseen heidän oman kiinnostuksensa perusteella.

Aiempiä tutkimuksia partion musiikkitoimintaan liittyen on tehty todella vähän. Ainoa kotimainen tutkimus on Matti Niemisen Sibelius-Akatemiassa musiikkikasvatuksen lopputyönä tehty ”Musiikkitoiminnan edellytykset ja toteutus Uudenmaan Partiopiiri ry:n sudenpentulaumoissa”. Tutkimukseni onkin merkityksellinen juuri sen vuoksi, että musiikkitoimintaa partiossa on tutkittu niin vähän. Tulosten avulla lippukunnat saavat arvokasta tietoa siitä, miten he voisivat toteuttaa musiikkitoimintaa omassa lippukunnassaan. Tulokset kertovat myös, mitkä ovat musiikkitoimintaa rajoittavia ja toisaalta lisääviä tekijöitä lippukunnissa ja miten näihin tekijöihin voitaisiin vaikuttaa.

2 PARTIOLIIKE

2.1 Partioliike – Brownsean saarelta ympäri maailman

Partion perustaja on englantilainen *Robert Stephenson Smyth Baden-Powell* (1857–1941), jota yleisesti kutsutaan B-P:ksi. Hän oli ammatiltaan upseeri, ja työskenteli armeijan palveluksessa mm. Balkanilla, Etelä-Afrikassa ja Maltalla. Palatessaan Englantiin 1903 puolustettuaan voitokkaasti eteläafrikkalaista Mafekingin kaupunkia B-P:stä oli tullut kansallissankari. Nuorisajohtajat ja opettajat ympäri Englantia käyttivät hänen sotilaille kirjoittamaansa pientä käsikirjaa ”Aids to Scouting”. B-P:tä pyydettiin suunnittelemaan järjestelmä, jolla poikia voitaisiin monipuolisemmin kouluttaa hyviksi kansalaisiksi. (Vartionjohtajan käsikirja 2005, 12, 14.)

B-P ryhtyi kirjoittamaan kirjaansa uudelleen, suunnaten sen tällä kertaa nuoremmille lukijoille. Hän järjesti leirin Brownsea Islandilla vuonna 1907 kokeillakseen ideoitaan käytännössä. Hän kokosi leirille 22 poikaa, jotka jaettiin neljään vartioon. ”Scouting for Boys” ilmestyi 1908, ja siitä tuli myyntimenestys. Pojat perustivat itse partioryhmiä kokeillakseen siinä esitettyjä ideoita. Kirjasta, joka oli tarkoitettu kasvatusavuksi jo olemassa oleville järjestöille tuli lopulta maailmanlaajuisen liikkeen käsikirja. Suomeksi kirjan on kääntänyt Paula Koho, ja se sai nimen ”Partiopojan kirja” (1961). Nykyään kirja on käännetty jo yli 35 kielelle. Kirjan ilmestyttyä pojat alkoivat oma-aloitteisesti muodostaa partiolippukuntia Englannissa. Partioliike levisi nopeasti koko brittiläiseen imperiumiin ja muihin maihin, kunnes partiolaisia oli joka puolella maailmaa. Myöhemmin liike lakkautettiin niissä maissa, joiden poliittinen järjestelmä muuttui totalitaariseksi. Partion keskeisiä piirteitä ovat nimittäin demokraattisuus ja vapaaehtoisuus. (Vartionjohtajan käsikirja 2005, 15.)

Alun perin partio oli siis tarkoitettu vain pojille. Ensimmäiset tytöt tulivat mukaan toimintaan Englannissa kuitenkin jo vuonna 1909. Tyttöjen johtajana toimi aluksi B-P:n sisko, *Agnes*

Baden-Powell (1885–1945). Vuodesta 1930 tyttöjä luotsasi kuitenkin B-P:n vaimo Lady *Olave Baden-Powell* (1889–1977). B-P:n mielestä partiotyttöjen nimeksi ei sopinut ”scout” (suom. tiedustelija), joten hän alkoi kutsua tyttöjä nimityksellä ”guide” (suom. opas). Agnes Baden-Powell kirjoitti myös ensimmäisen tyttöpartiolaisille tarkoitettun käsikirjan, ”The Handbook for Girl Guides”, joka ilmestyi vuonna 1912. (Vartionjohtajan käsikirja 2005, 12, 16.)

2.2 Partioliike Suomessa

Suomalaisen partiotoiminnan pitkäaikainen johtohahmo oli rovasti *Veneri Louhivuori* (1886–1980). Häntä voitaisiin kutsua ”Suomen B-P:ksi”, suomalaisen partiokentän aatteelliseksi keulahahmoksi. Louhivuoren partioura alkoi vuonna 1910 hänen tultuaan Helsingin NMKY:n poikatyöstä vastaavaksi apulaissihteeriksi. Tuolloin hän aloitti jo samana syksynä partiotoiminnan NMKY:ssä. Kuten Englannissa, myös Suomessa partiotoiminta alkoi erityisesti nuorkirkollisissa piireissä, vaikka samoihin aikoihin syntyi myös toisia, vapaamuotoisia ryhmiä eri puolille maatamme, mm. Maarianhaminaan, Turkuun, Vaasaan, Loviisaan ja Jyväskylään. Vuosina 1910–1911 myös monet lentokirjaset ja lehtijutut tekivät partioliikettä tunnetuksi, ja sen kasvatuksellisesta merkityksestä alettiin keskustella akateemisestikin. (Halmesvirta 1997, 8–10.)

B-P:n kirja ”Scouting for Boys” levitti partioliikettä tehokkaasti myös Suomessa. Se käännettiin ruotsiksi vuonna 1910, ja teosta alettiin käyttää englanninkielisen teoksen rinnalla. Virikkeitä saatiin naapurimaasta myös henkilökohtaisten kontaktien avulla. (Holopainen 1985, 150.) Alkuvaiheessa partiojärjestöjä (joiksi lippukuntia silloin kutsuttiin) perustettiin usein koulujen yhteyteen. Perustettiin poika-, tyttö- ja sekajärjestöjä, joiden niminä oli usein vielä scout-, boyscout- tai girlscoutseura tai -yhdistys. Myös omia nimiä keksittiin, kuten Toimenpojat, Ritaripojat, Kivekkäät ja Reippailijat. Vuonna 1911 julkaistiin ensimmäinen suomenkielinen partio-opas ”Partiopojat”, joka oli Kaarle Soinion osittainen suomennos B-P:n teoksesta. Kirjan ansiosta sana ”partio” levisi yleisempään käyttöön. (Holopainen 1985, 151.)

Partiotoiminta oli kiellettyä Suomessa vuosina 1911–1917, koska venäläiset vallanpitäjät epäilivät partiopoikia kapinahankkeista. Kielloista huolimatta kokoontumiset jatkuivat salassa. Suomen itsenäistyttyä vuonna 1917 partiotoiminta pääsi jälleen päivänvaloon. (Vartionjohtajan käsikirja 2005, 16.) Ensimmäistä suomalaista partioliittoa olivat perustamassa 41 suomen-, 17 ruotsin- ja 3 kaksikielistä lippukuntaa, jotka edustivat 18 000 partiolaista. Liiton presidentiksi valittiin tuolloinen Helsingin NMKY:n pääsihteeri ja pastori Verner Louhivuori, joka oli siihen aikaan harvinainen päätoiminen nuorisotyöntekijä maassamme. Ensimmäinen liitto kuitenkin hajosi jo 1919, minkä jälkeen liittoja on hajonnut ja yhdistynyt useamman kerran. Aluksi tytöt ja pojat muodostivat yhteisen liiton, mutta tiet erkanivat jo varhaisessa vaiheessa. (Tolin 1987, 129–131.) Lopulta vuonna 1972 Suomen Partiopoikajärjestö (SPJ) ja Suomen Partiotyttöjärjestö (SPTJ) yhdistyivät uudeksi, yhteiseksi järjestöksi *Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry.* (Vartionjohtajan käsikirja 2005, 16.) Suomen Partiolaiset on nykyisin maan suurin nuorisojärjestö, jonka jäsenmäärä on n. 75 000 (Suomen Partiolaiset, Lippukunta osana partiomaailmaa, luettu 17.8.2006).

2.2.1 Partiotoiminnan yksiköt

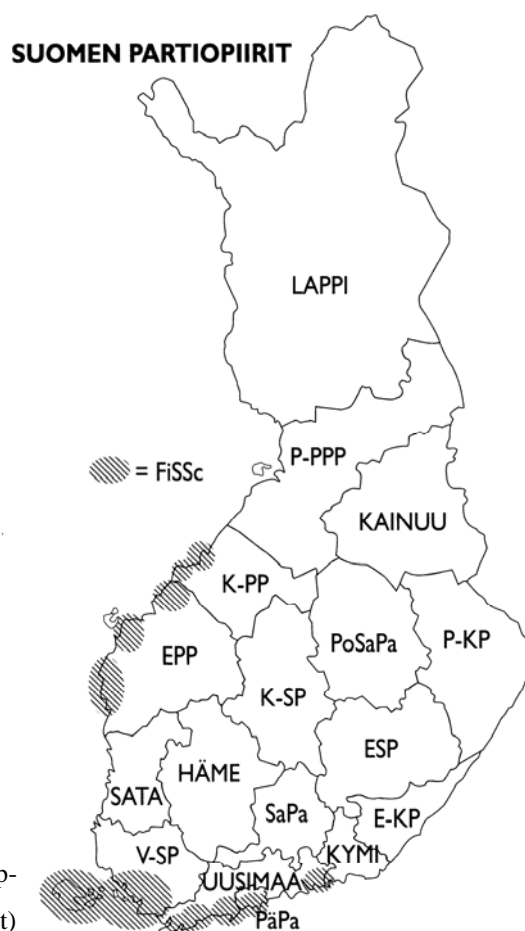
Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry on valtakunnallinen partiolaisten keskusjärjestö Suomessa. Tästä eteenpäin käytän työssäni järjestöstä myös lyhennettä *SP*. *SP* on partiolaisten maailmanjärjestöjen WOSMin ja WAGGSin¹ perustajajäsen, ja se edustaa kansainvälistä partioliikettä maassamme. Keskusjärjestöön kuuluvat kaikki partiopiirit, joita on tällä hetkellä 18 (kuva 1). Piirijako myötäilee maakuntajakoa muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta. Finlands Svenska Scouter (FiSSc) rf on ruotsinkielisten lippukuntien valtakunnallinen partiopiiri (*SP*, Lippukunta osana partiomaailmaa, luettu 17.8.2006). Piirien koko vaihtelee Kainuun Partiolaisten 13 lippukunnasta Pääkaupunkiseudun Partiolaisten 155 lippukuntaan (Pesonen 2006).

---

¹ World Organization of the Scout Movement ja The World Association of Girl Guides and Girl Scouts

- ❖ Etelä-Karjalan Partiolaiset ry (E-KP)
- ❖ Etelä-Pohjanmaan Partiolaiset ry (EPP)
- ❖ Etelä-Savon Partiolaiset ry (ESP)
- ❖ Hämeen Partiolaiset ry (HÄME)
- ❖ Kainuun Partiolaiset ry (KAINUU)
- ❖ Keski-Pohjanmaan Partiolaiset ry (K-PP)
- ❖ Keski-Suomen Partiolaiset ry (K-SP)
- ❖ Kymenlaakson Partiopiiri ry (KYMI)
- ❖ Lapin Partiolaiset ry (LAPPI)
- ❖ Pohjois-Karjalan Partiolaiset ry (P-KP)
- ❖ Pohjois-Pohjanmaan Partiopiiri ry (P-PPP)
- ❖ Pohjois-Savon Partiolaiset ry (PoSaPa)
- ❖ Pääkaupunkiseudun Partiolaiset ry (PäPa)
- ❖ Salpausselän Partiolaiset ry (SaPa)
- ❖ Satakunnan Partiolaiset ry (SATA)
- ❖ Uudenmaan Partiopiiri ry (UUSIMAA)
- ❖ Varsinais-Suomen Partiopiiri ry (V-SP)
- ❖ Finlands Svenska Scouter rf (FiSSc), ruotsinkielisten lippukuntien valtakunnallinen partiopiiri (raidoitetut alueet)

KUVA 1. Suomen Partiolaisten piirijako (Laumanjohtajan käsikirja 2005, 14).

Piirijako on tällä hetkellä muuttumassa, sillä SP on viime vuosina keskittynyt uudistamaan järjestöä ja luomaan uusia yhteistyötapoja partiopiirien ja lippukuntien välille. Tavoitteena on parantaa kommunikointia, kuunnella piirien tarpeita ja varmistaa, että kaikille partiolaisille tarjotaan laadukas partio-ohjelma. Tämän vuoksi piireillä täytyisi olla riittävät resurssit tukea lippukuntia, tarjota monipuolista koulutusta ja hoitaa edunvalvontaa omalla alueellaan. Partioneuvosto asetti keväällä 2006 työryhmän laatimaan uuden piirijaon. Ryhmä koostui piirien edustajista ja SP:n hallituksesta. Tavoitteena oli luoda 8–10 uutta yksikköä (joista FiSSc on yksi) hoitamaan piirien tehtäviä. (Sahala 22.6.2006.) SP:n partioneuvosto esitti elokuussa 2006 pidetyssä kokouksessaan, että nykyisestä 17 suomenkielisestä partiopiiristä muodostetaan kahdeksan uutta piiriä. Ruotsinkielinen piiritoiminta säilyy ennallaan FiSSc:n vastuulla. Ehdotus toteutuu, jos marraskuussa kokoontuva jäsenkokous hyväksyy neuvoston esityksen. (Käpä 22.8.2006.)

Partiotoiminnan ydin on *lippukunta*. Se on yksikkö, jossa partiotoiminta yleensä tapahtuu. Lippukunnissa toimii eri-ikäisten partiolaisten ryhmiä. Nämä ryhmät ovat sudenpennut, vartiolaiset, vaeltajat ja partionjohtajat. Suomessa toimii nykyään noin 850 partiolippukuntaa, joista ruotsinkielisiä on 72 (Pesonen 2006). Lippukunta voi olla tyttö-, poika- tai yhteislippukunta. Tällä hetkellä suurin osa (n. 70 %) lippukunnista on yhteislippukuntia, joissa pojat ja tytöt toimivat yhdessä (Vartionjohtajan käsikirja 2005, 37). Lippukuntien koko vaihtelee parista kymmenestä kahteen sataan partiolaiseen. Useilla lippukunnilla on *taustayhteisö*, joka tukee lippukuntaa taloudellisesti tai kasvatuksellisesti. Taustayhteisö voi esimerkiksi antaa toiminnalle tilat. Taustayhteisönä on usein seurakunta, mutta se voi olla myös yritys tai muu rekisteröity yhdistys. Taustayhteisön lisäksi lippukunnalla voi olla muitakin tukiryhmiä, kuten vanhempainyhdistys. (Vartionjohtajan käsikirja 2005, 18.)

Jäsenmaksut

Jokaisen partiolaisen täytyy vuosittain maksaa jäsenmaksu. Jäsenmaksun maksettuaan saa osallistua lippukunnan, piirin ja Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry:n toimintaan. Samalla liitytään koko kansainvälisen partioliikkeen jäseneksi. Maksuun sisältyy sekä SP:n että partiopiirin jäsenmaksu. Samalla peritään myös joidenkin lippukuntien jäsenmaksu, minkä vuoksi maksut eivät ole kaikille täysin samat. I-maksun maksaa perheen ensimmäinen partiotoimintaan osallistuva jäsen ja kaikki yli 17-vuotiaat partiolaiset. Tämän maksun maksaneet saavat Partio-lehden ja 17 vuotta täyttäneet myös Partiojohtaja-lehden. II-maksun maksavat saman perheen muut alle 17-vuotiaat partiolaiset. Tähän maksuun ei sisälly lehtiä. Jäsenmaksuun kuuluu myös partiovakuutus. (SP 2005.) Jäsenmaksujen ja taustayhteisöltä saadun tuen lisäksi toimintaa rahoitetaan erilaisilla avustuksilla. Rahaa kerätään usein myyjäisillä, arpajaisilla ja erilaisilla talkoilla. Partiolaisten adventtikalenterien myynti kuuluu monien lippukuntien perinteisiin varainhankintakeinoihin. Viikoittaisiin kokouksiin osallistumisesta ei peritä kuluja, mutta leireille ja retkille osallistuminen maksaa yleensä jonkin verran.

Meripartiolaiset

Suomi on yksi niistä harvoista maista, joissa on vahvaa meripartiotoimintaa. Varsinaista meripartiotoimintaa on noin 100 lippukunnassa, mutta jonkinlaista vesistötoimintaa harrastetaan lähes kaikissa lippukunnissa. Meripartiolippukunniksi kutsutaan lippukuntia, joiden toiminta

painottuu vesillä liikkumiseen. Partiotoiminnan periaatteet ja tavoitteet ovat yhteisiä, mutta purjehtiminen ja siihen liittyvät taidot ovat keskeinen osa meripartiointia. Meripartiossa vartioita kutsutaan venekunniksi. Nykyään meripartiotoimintaa on eniten rannikko- ja saaristoalueilla, mutta meripartiointia harrastetaan myös sisämaan järvialueilla. (Vartionjohtajan käsikirja 2005, 47–48.)

2.2.2 Partio-ohjelman ikäkaudet

Partio on nuorisotoimintaa, jonka keskeisin kohderyhmä on lapset ja nuoret. Silti partiossa toimintaan osallistuvat tasavertaisina kaikenikäiset. Partiolainen etenee vaiheesta toiseen *partiotopolulla*. Partio-ohjelmaan kuuluu kolme varsinaista ikäkautta: *sudenpennut*, *vartiolaiset* ja *vaeltajat*, joilla kaikilla on oma ohjelmansa. Tehtävät muuttuvat vaativammiksi ja haastavammiksi iän ja kokemuksen myötä. (Vartionjohtajan käsikirja 2005, 32.)

Sudenpennut

Partiolaisista nuorimpia ovat *sudenpennut* eli *sudarit*. He ovat yleensä iältään 7–10-vuotiaita. Sudenpennut toimivat 10–15 sudenpennun laumoissa yli 15-vuotiaiden laumanjohtajien ohjaamina. Sudenpennut suorittavat *sudenpentujen seikkailuohjelmaa*. (Vartionjohtajan käsikirja 2005, 32.) Seikkailuohjelma sisältää viisi eri vaihetta. Ensimmäisessä eli ”*Eväät reppuun*” -vaiheessa tutustutaan partioon ja omaan laumaan. Vaiheessa on kolme tehtävää, jotka jokainen sudenpentu suorittaa. Vaiheen lopuksi annetaan *sudenpentulupaus*, minkä jälkeen sudenpentu saa lupausmerkin. Sudenpentulupaus on: ”Lupaan parhaani mukaan rakastaa Jumalaani, toteuttaa sudenpentujen lakia ja olla toisille avuksi joka päivä.” Varsinaiset ohjelmavaiheet ovat *Pikkuhukka*, *Hukka* ja *Susi*, joista jokaisen suorittaminen kestää noin vuoden verran. Jokaisessa vaiheessa suoritetaan vähintään 15 tehtävää, jotka on ryhmitelty kahdeksaan seikkailuympäristöön: ”Aarniometsä”, ”Kivikaupunki”, ”Vanha maailma”, ”Viidakosta villiin länteen”, ”Tulevaisuuden planeetta”, ”Salaisuuksien talo”, ”Harmaan karhun laakso” ja ”Seikkailujen saaristo”. Laumanjohtaja voi valita tehtävät yksin tai yhdessä lauman kanssa. Viides vaihe on siirtyminen laumasta vartioon. Se voidaan järjestää lippukunnasta riippuen yhden retkiviikonlopun aikana tai erillisinä siirtymälaumailtoina. Vaiheen tarkoitus on madaltaa kynnystä lauman ja vartion välissä, ja valmistaa samalla sudenpentua vartion toimintaan.

Seikkailuohjelman lisäksi voidaan suorittaa myös erilaisia *taitomerkkejä*, jotka täydentävät seikkailuohjelmaa. (Laumanjohtajan käsikirja 2005, 100, 102.) Käsittelen sudenpentujen taitomerkkien sisältöä tarkemmin alaluvussa 2.3.2, jossa pohdin musiikkiin liittyviä suorituksia partiossa.

Vartiolaiset

Sudenpennut siirtyvät *vartiolaisiksi* 10–11-vuotiaina. Vartio koostuu yleensä 4–8 vartiolaisesta, yhdestä tai kahdesta vartionjohtajasta ja/tai vartionjohtajan apulaisesta. Vartio toteuttaa toiminnassaan *vartioikäisten ohjelmaa*. Meripartiolaiset suorittavat lisäksi meripartio-ohjelmaa, jossa vesilläliikkumisen taidot korostuvat. (Vartionjohtajan käsikirja 2005, 32, 34.) Vartion perusohjelmaan kuuluvat *lupauserkkivaihe, III-, II- ja I-luokat*, jotka sisältävät taitomerkkejä sekä *riihitykset* luokkien lopussa. Suurin osa tehtävistä on käytännöllisiä kansalais- ja retkeilytaitoja, joten suorituksia tehdään paitsi partiota myös elämää varten. Merkkisuorituksissa tärkeintä ei olekaan suorittaminen vaan yhteiset kokemukset, tavoitteet ja vartiohenki. (Vartionjohtajan käsikirja 2005, 140.)

Vartiovaiheen alussa suoritettavaan lupausmerkkiin kuuluu neljä tehtävää ja partiolupaus. Seuraavaan eli III-luokkaan kuuluu 16 tehtävää, 1 kisällitason taitomerkki ja riihitys. Tässä vartiolainen saa perustiedot partiosta ja edellytykset pärjätä partiossa. Tähän luokkaan kuuluvat mm. partiotapoihin tutustuminen, peruserkitietojen ja -taitojen hankkiminen ja retkelle osallistuminen. II-luokassa syvennetään partiotaitoja. Suorituksiin kuuluvat mm. kansainvälisyys, ympäristö, yhteiskunta, osallistuminen partiotaito- eli PT-kisoihin, retkeilyyn ja leiritöimintaan liittyvien taitojen oppiminen sekä liikkuminen luonnossa luonnon ehdoilla. II-luokkaan kuuluu 16 tehtävää, 2 kisälli- tai mestaritason taitomerkkiä ja riihitys. I-luokkaan kuuluvat tehtävät ovat haasteellisempia. Niihin kuuluu johtamistehtäviä, oma-aloitteista auttamista ja palvelemista, osallistumista tapahtumiin, syvällisempää perehtymistä partioon ja partioaatteeseen. I-luokkaan kuuluu 11 tehtävää, 3 mestaritason taitomerkkiä ja riihitys. Jokaisen luokan lopussa olevassa riihityksessä kerrataan ja harjoitellaan opittuja asioita. Riihitys on lippukunnan vartioikäisten ja johtajien yhteinen tilaisuus. Samalla se on testi sekä vartionjohtajalle, että vartiolle. Riihitys on myös riitti, joka kertoo vartiolaisille yhden vaiheen päättymisestä ja seuraavan alkamisesta. (Vartionjohtajan käsikirja 2005, 142–143, 145.)

Taitomerkkien avulla vartiolaiset voivat tutustua laajemmin luokkasuorituksiin kuuluviin taitoihin, oppia hyödyllisiä taitoja ja kokea elämyksiä ja seikkailuja yhdessä vartion kanssa. Taitomerkit ovat kisälli- tai mestaritasoisia. Kisälli on suunnattu nuoremmille vartiolaisille ja mestaritaso vastaavasti vanhemmille, enimmäkseen I-luokan yhteydessä tehtäväksi. (Vartionjohtajan käsikirja 2005, 143–144.) Palaan taitomerkkien sisältöön tarkemmin alaluvussa 2.3.2.

Vaeltajat

Vartiosta siirrytään *vaeltajaksi* noin 15-vuotiaana. Vaeltajat toimivat vaeltajaryhmässä *valtermannin* eli vaeltajajohtajan tai hankeohjaajan tukemana. Jotkut vaeltajat keskittyvät ainoastaan vaeltajatoimintaan, toiset ovat mukana muissa vastuu- tai johtajatehtävissä. Vaeltajien toiminta vaihtelee lippukunnittain. Toiminnan perusajatuksena on, että vaeltajat tekevät ja kehittävät toimintansa itse. Mitään tarkkoja vaeltajasuorituksia ei ole olemassa, vaan ryhmät luovat itse toimintansa sisällön. Ohjelmaan voivat kuulua esim. erilaiset hankkeet, palveluprojektit tai uusien taitojen opettelu. (Vartionjohtajan käsikirja 2005, 32, 34.)

Johtajat

Partiojohtajalla tarkoitetaan partiojohtajien peruskurssin (PJ-kurssin) käynnyttä tai muuten partiojohtajan tehtävissä toimivaa aikuista. Kurssin käynnyttä voidaan myös kutsua vaeltajaksi, mikäli hän osallistuu vaeltajatoimintaan. (Partiojohtajan käsikirja 1995, 21.) Partiojohtajat toimivat usein laumanjohtajina. *Laumanjohtajan* alaikäraja on yleensä 16 vuotta. Retkillä ja leireillä kuitenkin vaaditaan, että sudenpentujen mukana on yksi täysi-ikäinen johtaja. Laumanjohtajan apulaisena voi toimia nuorempi johtaja. Laumanjohtajan perustehtäviin kuuluu vastata sudenpentujen turvallisuudesta, vastata lauman toiminnasta yhdessä laumanjohtajan apulaisen kanssa, toimia esimerkkinä ja kouluttautua. (Laumanjohtajan käsikirja 2005, 24, 29.)

Vartionjohtaja on vertaisjohtaja, joka on iältään muutaman vuoden vartiolaisiaan vanhempi. Ohjeellisena alaikärajana pidetään 14 vuotta. Useimmissa lippukunnissa vartionjohtajat ovat keskimäärin 15–17-vuotiaita. Vartionjohtaja voi toimia yksin tai yhdessä vartionjohtajan apulaisen kanssa. Lippukunnissa käytetään myös parihohtajuutta, jolloin vartiolla on kaksi tasa-arvoista vartionjohtajaa. Vartionjohtajan tehtävä on varmistaa, että vartio toteuttaa vartio-

ohjelmaa ja suorittaa säännöllisesti luokkia niin, että toiminnalle asetetut tavoitteet toteutuvat. Vartionjohtaja huolehtii myös siitä, että vartion toiminta kattaa kaikki partion osa-alueet ja että toiminta on partiomenetelmän mukaista. (Vartionjohtajan käsikirja 2005, 40–42.)

2.2.3 Partio toiminta käytännössä

Partio on toimintaa, joka on vapaaehtoista, avointa, itsenäistä, puoluepoliittisesti sitoutumatonta ja kansainvälistä. Kenestä tahansa voi tulla partiolainen. Partio on järjestö, joka päättää itse omista asioistaan. Partion tärkeitä periaatteita ovat myös palvelu ja uskonnollinen kasvatusta, koska ne auttavat partiolaisen henkilökohtaista kasvua. (Vartionjohtajan käsikirja 2005, 12.) SP:n peruskirjan mukaan partio toiminnalla pyritään edistämään

- vastuuta itsestä ja elinympäristöstä
- terveitä elämäntapoja
- toisten vakaumuksen kunnioittamista
- myönteistä asennetta uskoon
- palvelemista
- uskollisuutta omaa maata kohtaan
- kansainvälistä yhteisymmärrystä
- luovuutta (Laumanjohtajan käsikirja 2005, 7).

Uskonnollinen kasvatusta kuuluu olennaisena osana partio toimintaan sen kaikilla alueilla. Partio kasvatuksessa noudatetaan Suomen evankelis-luterilaisen ja Suomen ortodoksisen kirkon tunnustusta. Hengellinen kasvatusta voi määrittää tarkemmin lippukunnan taustayhteisön mukaan. Muuta uskontoa tunnustaville partiolaisille täytyy varata tilaisuus saada oman tunnustuksensa mukaista kasvatusta. (Laumanjohtajan käsikirja 2005, 86.)

Partioaateen ydin on kirjattu *partiotunnukseen*, *partioihanteisiin* ja *partiolupaukseen*. Ne ovat yhteisiä kaikille partiolaisille ja lähes samansisältöisiä kaikkialla maailmassa. (Laumanjohtajan käsikirja 2005, 8.) *Partiotunnus*, ”Ole valmis”, on partiolaisten yhteinen tunnuslause. Jos partiolaiselle sanoo ”ole valmis”, hän vastaa ”aina valmiina”. Tämä tarkoittaa, että partiolaiset ovat valmiina täyttämään velvollisuutensa ja tarjoamaan apuaan aina, kun se on mah-

dollista. *Partioihanteet* ovat partiotoiminnan ohjeistoa ja eväitä partiolaisen omaan elämään. Ne ovat

- etsiä elämän totuutta
- olla uskollinen ja luotettava
- kunnioittaa toista ihmistä
- auttaa ja palvella
- tuntee vastuunsa ja velvollisuutensa
- rakentaa ystävyyttä yli rajojen
- rakastaa ja suojella luontoa
- kehittää itseään ihmisenä (Vartionjohtajan käsikirja 2005, 10).

Ihanteet voidaan jakaa kolmeen pääalueeseen. Niiden tarkoitus on auttaa partiolaista kehittämään suhdettaan 1) korkeimpaan, 2) itseensä ja 3) toisiin ihmisiin. Ihanteet on tarkoitettu jokaiselle partiolaiselle henkilökohtaisiksi. (Vartionjohtajan käsikirja 2005, 10.) *Partiolupauksen* antaminen merkitsee henkilökohtaista sitoutumista siihen, että partiolainen hyväksyy partioaatteen ja pyrkii noudattamaan partioihanteita elämässään. Partiolupaus on: ”Tahdon rakastaa Jumalaani ja lähimmäistäni, isänmaatani ja ihmiskuntaa toteuttaen elämässäni partioihanteita”. (Vartionjohtajan käsikirja 2005, 10.)

Partiomenetelmä

Partiokasvatus tarkoittaa laajassa merkityksessään kaikkia niitä toimenpiteitä, jotka tähtäävät nuoren kasvattamiseen kunnon kansalaiseksi (Ritala 1998, 49). *Partiomenetelmä* on partiokasvatuksen väline. Se on keino varmistaa, että toiminta on laadukasta ja monipuolista ja että kaikki osa-alueet ovat tasapainossa. Partiomenetelmä ei anna yksiselitteistä tapaa, miten toiminta tulisi järjestää. Se on kuitenkin hyvä väline toiminnan arvioimiseen ja kehittämiseen, sillä sen avulla voidaan katsoa puuttuuko toiminnasta jotain olennaista. (Vartionjohtajan käsikirja 2005, 11.) Partiomenetelmä koostuu neljästä ydinasiasta, jotka ovat partiohenki, ryhmään kuuluminen, johtajuus ja partio-ohjelma. Menetelmän tehokeinoja ovat tekemällä oppiminen, yhdessä päättäminen, elämykset ja seikkailut, luonnossa toimiminen ja henkilökohtaisen kehityksen tukeminen. (Laumanjohtajan käsikirja 2005, 9.)

Partiokoulutus

Partiokoulutus tukee partio-ohjelmaa ja on tärkeä osa partion kasvatustoimintaa. Koulutus tukee kaikenikäisten partiolaisten henkilökohtaista kasvua ja edistää partiotoiminnan päämäärän saavuttamista. Partiokoulutuksella tarkoitetaan SP:n koulutusjärjestelmässä johtaja-, kouluttaja- ja taitokoulutusta, jonka päämääränä on antaa johtaja- tai kouluttajatehtävissä toimivalle niitä valmiuksia, joita hän toiminnassaan tarvitsee. Koulutus kehittää niitä arvoja, asenteita, tietoja ja taitoja, joita kaikki johtajat vartion- ja laumanjohtajista alkaen tarvitsevat tehtävänsä menestykselliseen hoitamiseen. *Taitokoulutukseen* kuuluu yksittäisten partiotaitojen koulutus (esim. erätaito- ja ensiapukoulutus), eri toimintamuotojen koulutus (esim. meripartio- ja partiotaitokilpailukoulutus), aatteellinen koulutus, kädentaitojen koulutus, viestintäkoulutus, hallintokoulutus ja muu koulutus. (SP, SP:n koulutusjärjestelmä, luettu 18.8.2006.)

Kokoukset

Partiotoiminnan ydin ovat viikoittaiset kokoukset lippukunnan kololla. Kokoukset kestävät yleensä tunnista puoleentoista tuntiin, riippuen partiolaisten iästä. Kokouksissa opetellaan asioita, valmistaudutaan erilaisiin tapahtumiin, ollaan ulkona, toimitaan yhdessä ja pidetään hauskaa (Vartionjohtajan käsikirja 2005, 71). Kokous voidaan aloittaa jollakin yhteisellä, perinteeksi muodostuneella tavalla, esimerkiksi ryhmän omalla huudolla. Kokouksen lopussa rauhoitutaan hartauteen ja sisaruspiiriin. Hartauden ei aina tarvitse olla uskonnollinen, vaikka hartaus onkin luonteva tapa toteuttaa partion uskontokasvatusta. Sisaruspiirissä ryhmäläiset tarttuvat vierustoveria kädestä vasen käsi ristissä toisen päällä. Sisaruspiirissä voidaan sanoa päätteeksi muutama sana ja laulaa jokin laulu. Tämän jälkeen toivotetaan yhteen ääneen esimerkiksi: ”Hyvää yötä Jeesus myötä, kiitos tästä päivästä”. Sisaruspiiri puretaan nostamalla kädet pään ylitse ja kääntymällä pois päin piirin keskustasta. (Vartionjohtajan käsikirja 2005, 78–79.)

2.3 Musiikkitoiminta partiossa

Musiikillisten taitojen oppiminen ja kehittäminen ei varsinaisesti kuulu partiotaitoihin. Partiossa kuitenkin harrastetaan musiikkitoimintaa mitä moninaisimmin tavoin, kuten oma kokemukseni ja tämäkin tutkimus osoittaa. Nieminen (1991) pohtii tutkimuksessaan partion musiikkitoimintaan liittyviä perinteitä. Hänen mukaansa musiikin ja nimenomaan laulamisen merkittävään osuuteen partiotoiminnassa viittaisi esimerkiksi se, että jo vuonna 1917 julkaistiin Armas Launiksen kokoama ”Partiolaisen laulukirja”. Kirja sisälsi 242 yksi- ja 214 kolmiäänistä laulua, joista osa oli varta vasten partiotoimintaan sävellettyjä marsseja, joikuja sekä leiri-, retkeily- ja iltanuotiolauluja. Kolmiääniset sovitukset antavat viitteitä tuon ajan partiolaisten lauluharrastuksen tasosta. (Nieminen 1991, 9.)

2.3.1 Musiikki eri tilanteissa

Partiolainen tutustuu partiolauluihin viikoittaisissa kokouksissa. Kokous voidaan aloittaa alkulaululla ja lopettaa ilta- eli sisarus- tai veljespiirissä laulettavaan loppulauluun. Näiden lisäksi voidaan laulaa muitakin lauluja ja laululeikkejä osana suorituksia tai vaikkapa muun toiminnan elävöittämiseksi. Laulaminen ja musisointi riippuvat suuresti johtajien innosta ja taidoista sekä siitä, millaista ohjelmaa johtaja on kuhunkin kokoukseen suunnitellut.

Lippukunnan juhlissa, kuten pikkujouluissa, Yrjönpäiväjuhlissa tai lippukunnan syntymäpäivillä, on usein musiikkia. Juhlissa lauletaan usein perinteisiä partiolauluja tai esimerkiksi pikkujouluissa joululauluja. Juhlissa voi olla myös partiolaisten, tai muidenkin tahojen musiikkiesityksiä. Partioparaateilla lauletaan usein perinteisiä partiolauluja, kuten marssilauluja, ja huudetaan lippukunnan omia huutoja.

Leireillä ja retkillä on yleensä iltanuotio, jonka yhteydessä lauletaan ja leikitään. Aamulla on usein lipunnosto, jonka yhteydessä voidaan laulaa esimerkiksi *Lippulaulu*. Ruokailun yhteydessä on tapana laulaa ruokalauluja. Leireillä voidaan järjestää myös iltahartaus, jonka ohjelmisto on hengellisempää. Leireillä ja retkillä ainakin pienimmät partiolaiset voidaan illalla rauhoittaa laulamalla tilanteeseen sopivia lauluja.

2.3.2 Musiikkiin liittyvät partiosuoritukset

Sudenpennut

Sudenpentujen seikkailuohjelman Salaisuuksien talo -osiossa on musiikkiin liittyvä tehtävä F3 ”Nyt laulan tästä taipaleesta – opettelen partiolauluja”. Tehtävän tavoitteeksi mainitaan: ”*Sudenpentu oppii partiolauluja. Sudenpentu tutustuu laulujen kautta partioperinteeseen ja kokee yhteenkuuluvuuden tunnetta*”. Suoritusvinkeiksi annetaan mm. oman laulun tekeminen, ”translitterointi” eli laulujen esittäminen eri tavoin ja laululeikkien opettelu. Samassa yhteydessä kerrotaan myös, miten laumanjohtaja voisi opettaa uuden laulun laumalleen. (Laumanjohtajan käsikirja 2005, 167–168.) Muita sudenpennuille suunnattuja musiikkiin liittyviä suorituksia ovat mm. C10 ”Laumapalvelus”, jossa osallistutaan lauman pienoisjumalanpalveluksen suunnitteluun ja toteutukseen sekä H7 ”Ilta pimenee”, jossa suunnitellaan ja toteutetaan hartaus (Laumanjohtajan käsikirja 2005, 144, 190).

Sudenpentujen taitomerkeistä viiden merkin suoritukseen sisältyy jonkinlainen musiikkiin liittyvä tehtävä. Näitä ovat mm. ”Osaan laulaa kolme meriaiheista laulua” (Vesilläliikkuja), ”Osaan kolme ruokalaulua tai -huutoa” (Kotikokki), ”Säestämme omatekoisin soittimin” (Iltahjelma) ja ”Opettelen partiolaulun tai -leikin jostain toisesta maasta” (Maailma). Eniten musiikkiin liittyviä tehtäviä on Seurakunta-taitomerkissä, jonka suorittamiseksi voi mm. tutustua virsikirjaan, osallistua partiomessuun tai opetella kaksi hengellistä iltalaulua tai virttä. (Laumanjohtajan käsikirja 2005, 200–204.) Varsinaista ”musiikkitaitomerkkiä” ei sudenpentujen taitomerkkeihin kuitenkaan kuulu.

Vartiolaiset

Vartiolaisten luokkasuoritukset eivät suoranaisesti sisällä musiikkiin liittyviä tehtäviä. II-luokan suorituksista nro 15, ”Järjestän vuorollani vartioillan päätöksen”, on oikeastaan ainoa, jonka suorittamiseen voi parhaiten yhdistää musiikin (Vartionjohtajan käsikirja 2005, 233). Vartiolaisten taitomerkeistä kaksi liittyvät musiikkiin. Nämä ovat III-luokan kisällitason ja I-luokan mestaritason ”Partiolaulut ja leikit” -taitomerkit. Kisällitason taitomerkin tavoitteena on, että ”*Vartiolainen osaa uusia lauluja ja leikkejä, jotka sopivat eri tilanteisiin*”. Laulutosion tehtävät ovat: 1) Osallistu erilaisten partiohenkisten laulujen laulamiseen ja opettele vä-

hintään kaksi uutta laulua, 2) Opettele vähintään kaksi laululeikkiä, 3) Osallistu lauluesityksen tai laulushow'n valmistamiseen ja esittämiseen tai osallistu jumalanpalveluksessa kuoron ja 4) Osallistu tutun partiolaulun uudelleen sanoittamiseen ja esittämiseen. Näistä on suoritettava vähintään kolme tehtävää. Mestaritason taitomerkin tavoitteena on, että *"Vartiolainen osaa eri tilanteisiin sopivia partiolauluja ja voi toimia leikinjohtajana oman vartion kokousta isommassa tilaisuudessa"*. Laulut-osion tehtävät ovat: 1) Opettele vähintään kymmenen uutta partioaiheista laulua joista ainakin kaksi on alkuperäiskielellä, 2) Keksi jostakin laulusta leikki leikittäväksi ja koekäytä sitä vartion kokouksessa, 3) Osallistu uuden partiolaulun säveltämiseen ja sanoittamiseen ja 4) Tee jonkun partiolaulun sanoista sketsi ja osallistu sen esittämiseen. Myös näistä on suoritettava vähintään kolme tehtävää. (SP, Vartiolaisten taitomerkit, luettu 18.8.2006.)

Näiden taitomerkkien lisäksi löysin kymmenen muuta taitomerkkiä, joiden suorittamiseen musiikki voidaan yhdistää. Nämä ovat "Intiaani", "Kansanperinne", "Keräilijä", "Kielentaitaja", "Maailma", "Nuotiomestari", "Retkikokki", "Seurakunta", "Video" ja "Palvelumerkki". Näihin liittyviä tehtäviä olivat mm.:

- pajupillin, koiranputkipillin, suhistuspuun tai jänisräikän valmistaminen
- jonkin kansansoitinvalmistaminen ja sillä soittaminen
- partioaiheisten laulujen keräileminen
- laulujen ja leikkien opetteleminen itselle aiemmin tuntemattomalla kielellä
- levyraadin järjestäminen käyttämällä eri maiden musiikkia
- nuotioillan suunnitteleminen ja juontaminen
- ruokalaulun tai -huudon keksiminen
- Partiomessun laulujen opetteleminen ja messuun osallistuminen
- musiikkivideon tekeminen (SP, Vartiolaisten taitomerkit, luettu 18.8.2006).

2.3.3 Musiikillinen materiaali

Laulut siirtyvät partiosukupolvelta toiselle useimmiten suullisena perintönä, mutta partiolauluja on koottu myös kansien väliin. Useat lippukunnat tekevät omia laulumonistekokoelmia, jotka sisältävät lippukunnan suosikkilauluja. Nimenomaan partiolaisille suunnattuja laulukir-

joja on Suomessa ollut ilmeisesti jo itsenäistymisen ajoista lähtien (Nieminen 1991, 9). Vanhemmista laulukirjoista mainittakoon mm. *Partioväen laulukirja* (1930), *Partio- ja leirilauluja* (1937) ja *Laula, Tyttö* (1948) (Nieminen 1991, 75). Uudempaa laulukirjallisuutta edustavat Olarin Eräkotkien (OEK) käsialaa olevat *Laululupa* ja nykyään käytössä oleva *Lauluja – oek*. OEK:n laulukirjasta on tähän mennessä ilmestynyt jo kuusi painosta. Ensimmäinen painos ilmestyi 1986 ja uusiin 2002. Tähän mennessä kirjaa on myyty n. 30 000 kappaletta, ja se on käytössä joka puolella Suomea. Teosta tehdään vapaaehtoistyönä. Myös partion ulkopuoliset tahot ovat olleet siitä kiinnostuneita, vaikka kirjaa tehdäänkin etupäässä partiolaisille. ”Lauluja – oek” on SP:n virallinen partiolaulukirja. (Keckman, 2006, 9.) Ruotsinkielisillä partiolaisilla on oma laulukirjansa, joka on nimeltään *Scoutsångboken*.

”Lauluja – oek” -laulukirjan tekijöistä Silja Taipale, Sakari Kouti ja Terho Kouhia kertovat kaiken lähteneen siitä, että poikalippukunta Olarin Eräkotkien harvoja tyttöjäseniä häiritsi se, että ei ollut mitään mistä laulaa. Niinpä he halusivat tehdä – tosin ensin vain oman lippukunnan käyttöön – kunnan partiolaulukirjan, jota voisi käyttää partiolaulutilaisuuksissa. Ensimmäinen, vuonna 1986 ilmestynyt painos, on Siljan ja Sakarin lisäksi Miina Jutilan käsialaa. He päättivät, että jokainen saa listata kirjaan haluamansa laulut, joista ei tingittäisi. Koska jokaisella oli hyvin erilainen musiikkitausta, tuli kirjasta hyvin monipuolinen. Kirjassa on perinteisten partiolaulujen lisäksi mm. kansanlauluja, merilauluja, suomalaisia laulelmiä, englanninkielisiä iskelmiä ja hengellisiä lauluja. Vuonna 1996 mukaan tuli myös populaarimusiikkia, koska kirjaa haluttiin uudistaa ”nykynuorisolle sopivaksi”. Vuoden 2002 painosta oli tekemässä Espoosta kerätty vaeltajaryhmä, ja tällöin kirjan sisältö uudistui hiukan. Tarkoitus on kuitenkin pitää eri painokset hyvin samankaltaisina. Kirjan idea on yhteiskäyttö: kaikissa painoksissa on samoilla sivuilla samat laulut, joten käytettävällä painoksella ei pitäisi olla merkitystä. Laulukirjan sisältö on siis pääosin pysynyt muuttumattomana. (Keckman, 2006, 8–9 .)

”Lauluja – oek” -kirjassa on yli 450 laulua, jotka on jaettu 15 eri osastoon: isänmaalliset laulut, partiolaulut, lännenlaulut, leikkilaulut, sudarilaulut, merilaulut, kansanlaulut, suomalaiset laulelmat, ulkomaiset laulelmat, englanninkieliset iskelmät, hengelliset laulut, ruokalaulut, joululaulut, populaarimusiikkia ja huudot. (Lauluja – oek, 2002, 1–3.)

Etsiessäni halukkaita lippukuntia tutkimukseen esitti eräs vastaaja toiveen partiolaulu-cd:n kokoamisesta. Hänen mielestään olisi hyvä, jos lauluja voisi opetella levyn avulla. Tämä voisi auttaa niitä lippukuntia, joissa ei ole laulutaitoisia tai -intoisia johtajia. Ongelmaan olikin tu-

lossa ratkaisu pikemmin kuin arvasinkaan. Marraskuussa 2005 julkistettiin Ättopojat-nimisen orkesterin ”Iltanuotiolla”-levy, joka on tehty partiotoiminnan tukemiseksi. Levyllä on 22 retki- ja nuotiolaulua. Mukana on niin vanhoja tuttuja partiolauluja kuin Ättopoikien omaa tuotantoa. Levyn musiikillinen tyyli ja sovitukset vaihtelevat iskelmistä herkkiin tulkintoihin leirilauluista ja ystävydestä. (Lundén, 2006, 6.) Aika näyttää, ottavatko partiolaiset levyn omakseen.

Nuotio- eli Partiomessu

Pekka Simojoki ja Anna-Mari Kaskinen ovat tehneet vuonna 1996 Hangossa pidetylle Loistosuurleirille oman messun. Tämän Nuotio- eli Partiomessun kappaleet noudattelevat evankelisluterilaisen iltajumalanpalveluksen (Kutsu, Ylistys, Anteeksipyyntö, Anteeksianto, Kiitos, Lähetys, Siunaus) kaavaa. Varsinaisesta messusta, jossa yleensä jaetaan ehtoollinen, ei ole kyse, koska valtaosa kohderyhmästä on alle 15-vuotiaita. Kappaleet ovat helppoja, gospel-tyyppisiä folk/rock/blues -henkisiä lauluja. Messu kestää liturgista riippuen puolesta tunnista tuntiin. (A. Lehti, henkilökohtainen tiedonanto 28.8.2006.) Messun alkuperäinen laulujärjestys on seuraava: *Tule nuotion loimuun, On taivas auki, Meille aurinko paistaa, Jumalamme, Tuli ikuinen, Sama taivas, sama maa ja Tartu käteen Jumalan*. Messun kaava ja järjestys voi kuitenkin papista riippuen olla myös toisenlainen, ja edellä mainittujen kappaleiden lisäksi messussa voidaan laulaa muitakin lauluja. (A. Lehti, henkilökohtainen tiedonanto 11.9.2006.)

Asko Lehti Meri-Porin Partiosta kertoo, että heillä Satakunnassa partiolaiset ovat ottaneet Partiomessun vakio-ohjelmistonsa, ja vähänkin isommalla piirileirillä on sunnuntaiohjelmissa leirikirkko, joka rakentuu partiomessun laulujen ympärille. Itsenäisyyspäiväparaati huipentuu suurimmassa paikallisessa kirkossa pidettävään partiokirkkoon, jossa Meri-Porin Partio esitti viime vuonna messun. Lehti esitteli messun omalle lippukunnalleen muutama vuosi sitten, minkä jälkeen se on kuulunut aina lippukunnan vakioleiriohjelmaan. Partiomessun nuotit ovat ilmestyneet Simojoki & Kaskisen nuottikirjassa ”Tänään Häneen uskon”. Messu on myös levytetty nimellä ”Nuotiolauluja”. (A. Lehti, henkilökohtainen tiedonanto 28.8.2006.)

2.4 Aiempia tutkimuksia

Pro gradu -tutkimukseni aihetta koskeva aiempi tutkimus on ollut todella vähäistä. Kotimaisia partioaiheisia opinnäytetöitä on toki tehty useita, mutta partion musiikkiin liittyviä töitä olen löytänyt vain yhden. Kyseessä on Matti Niemisen vuonna 1991 musiikkikasvatuksen loppu-työnä Sibelius-Akatemiassa tehty ”*Musiikkitoiminnan edellytykset ja toteutus Uudenmaan Partiopiiri ry:n sudenpentulaumoissa*”. Tutkimuksessaan hän selvitti, kuinka paljon partiossa yleensä harrastetaan musiikkia, minkälaiden musiikkitaitojen kehittymistä partioharrastus kenties edistää ja mikä partiossa luo tietyyntyyppiselle musisoinnille otollisen ilmapiirin. Tutkimus on toteutettu määrällisenä kyselynä ja analysoitu tilastollisin menetelmin.

Nieminen (1991) tarkastelee tutkimuksessaan sudenpentujen parissa tehtävää musiikkitoimintaa. Kohderyhmäksi tutkija on valinnut Uudenmaan Partiopiiri ry:n sudenpentulaumat, joiden musiikkiin liittyviä toimintoja arvioidaan partiokirjallisuuden pohjalta laaditun viitekehysten puitteissa. Tutkimus koskee toimintakauden 1987–88 tapahtumia. Viitekehys on laadittu kaikkina aikoina julkaistujen suomenkielisten, yleisesti partiotoimintaa käsittelevien kirjojen ja sudenpentutoiminnan avuksi laadittujen oppaiden pohjalta. Tutkimuskysymyksinä olivat: Vastaako sudenpentulaumoissa toteutettu musiikkitoiminta partio-oppaissa hahmoteltuja tavoitteita ja mitkä lauman johtajiin, siinä toimiviin lapsiin tai ympäristötekijöihin liittyvistä tekijöistä ovat yhteydessä musiikkitoimintojen määrään ja monipuolisuuteen. Tutkimus toteutettiin lähettämällä kyselylomake kaikille toimintakauden 1987–88 sudenpentujohtajille. Kyselyyn vastasi 68 Uudenmaan Partiopiirissä toiminutta johtajaa.

Tärkeimpiä kirjallisuuden pohjalta tehtyjä havaintoja Niemisen (1991) tutkimuksessa oli, että musiikki on ollut ja oli edelleen oleellinen osa sudenpentujen toimintaohjelmia. Kyselykaavakkeilla lippukunnista kerätyt tiedot osoittivat musiikkiperinteen elävän ainakin tutkimuksen piiriin kuuluneissa laumoissa. Tutkijan mukaan tulokset voisi laajentaa koskemaan myös koko maata, koska hän ei näe syytä siihen, miksi juuri tämän piirin lippukunnat harrastaisivat musiikkitoimintaa enemmän kuin laumat keskimäärin. Musisoinnissa on hänen mukaansa keskeisintä se, että mahdollisimman monessa kokouksessa olisi musiikkia jossain muodossa. Musiikkitoiminnan kestolla tai laadulla ei olisi siten niin suurta merkitystä. Vastausten perus-

teella oli mahdotonta arvioida musiikkitoiminnan laatua. Jonkinlaisena laatukriteerinä hän kuitenkin piti musiikkitoimintojen monipuolisuutta.

Yli puolet Niemisen (1991) tutkimukseen vastanneista laumanjohtajista ilmoitti harrastaneensa laumansa kanssa kokouksissa musiikkia useimmiten. Vain alle viisi prosenttia vastaajista ilmoitti, ettei harrasta musiikkitoimintaa ollenkaan. Keskeisessä asemassa musiikkitoimintaa ajatellen oli toiminnan suunnitteleva ja toteuttava laumanjohtaja. Johtajan sukupuoli näytti olevan laumojen musiikkitoiminnan eroihin oleellisesti vaikuttava tekijä. Selvästi useampi nais- kuin miesjohtaja piti musiikkia tärkeänä osana sudenpentutyötä. Sukupuolella on myös merkitystä siten, että tyttösudenpennut suhtautuivat aiheeseen poikia innokkaammin.

Niemisen (1991) tutkimuksessa selvisi, että partio-organisaation johtajilleen tarjoama koulutus oli musiikkitoimintaohjauksen osalta selvästi liian niukkaa. Sopivissa yhteyksissä annettu aiheeseen liittyvä koulutus lisäisi tulosten valossa merkitsevästi musiikkitoiminnan määrää ja monipuolisuutta. Oman tutkimukseni kannalta olikin mielenkiintoista selvittää, onko tilanne koulutuksen osalta parantunut, ja kuinka tärkeänä nykypäivän johtajat pitävät koulutusta.

Niemisen (1991) tutkimuksesta on hyötyä oman tutkimukseni kannalta jonkin verran, vaikkakin se on lähestymistavaltaan erilainen. Tutkimuksessa kohderyhmänä oli yhden piirin yhden ikäryhmän musiikkitoiminta. Kyseisestä piiristä ei omaan tutkimukseeni ole osallistunut yhtään lippukuntaa. Niemisen tutkimuksen vastausprosentti oli 60,7, joten tulosten voidaan sanoa olevan luotettavia. Tutkimus on valmistunut 1990-luvun alussa (ja tiedot kerätty 1987–88), joten tieto on osittain vanhentunutta, eikä oletettavasti vastaa enää nykypäivän tilannetta. Tutkimus antaa kuitenkin tiettyä vertailupohjaa omaan tutkimukseeni ja on toiminut kaivattuna esimerkkinä musiikkiaiheisesta partiotutkimuksesta.

SP:n Internet-sivuilla oleva lista partioaiheisista opinnäytetöistä ja tutkimuksista sisältää lähes 200 eri tutkimusta (SP 2004). Vanhin listalla olevista tutkimuksista on vuodelta 1941 ja uusin vuodelta 2003. Töiden laajuudet vaihtelevat raporteista ja selvityksistä opinnäytetöihin ja pro gradu -tutkielmiin. Myös töiden aiheet vaihtelevat partiolippukuntien nimien tutkimisesta keräyskartongin keräyksen tehostamiseen. Tutkimuksia on tehty varmasti vieläkin enemmän, ja uusia partiotutkimuksia valmistuu vuosittain. Viime vuosina tehdyistä tutkimuksista mainittakoon esimerkiksi Leena Aholan ”Taustayhteisönä seurakunta. Partiolippukuntien ja seurakun-

tien yhteistyö vuonna 1996” (1998), Tanja Piispasen ”Partion uskontokasvatus jäsenlehtien mielipidekirjoitusten silmin” (2002), Elina-Maria Kivimäen ja Karoliina Laitisen ”Vammaisten partiolaisten oppiminen ja ohjaaminen (2003) sekä Marjaana Kainun ja Hanna-Leena Niemisen ”Partiolaisten vanhempien odotuksia harrastustoiminnalle” (2005).

3 TUTKIMUSASETELMA

3.1 Tutkimuskysymykset

Pro gradu -tutkimukseni ensimmäisenä työnimenä oli laaja ”partio ja musiikki”. Saadakseni aiheeseen tiukemman rajauksen otin yhteyttä SP:n Partiotalossa toimivaan tutkimusryhmään, joka ehdotti minulle tarkempaa tutkimusaihetta. Tutkimusryhmä on Partiotalossa toimiva yksikkö, jonka tehtävänä on tuottaa partio toimintaa kuvaavaa, pääasiallisesti määrällistä tietoa, varmistaen, että järjestön ryhmillä ja projekteilla on käytettävissä niiden tarvitsemat tiedot ja innostaa opiskelijoita partiokasvatuksen ja -tutkimuksen tukemiseen (SP 2006). Ryhmä oli kiinnostunut siitä, miten musiikki näkyy lippukunnan arkitoiminnassa. Arkitoiminnalla he tarkoittivat kaikkea lippukunnan arkeen liittyvää toimintaa, esim. kokouksia, leirejä ja retkiä. Arkitoiminta on siis toimintaa, jonka voi käsittää lippukunnan pääasialliseksi toiminnaksi. Tavoitteenani olisi esimerkkilippukuntien avulla selvittää, millä tavoin musiikkia hyödynnetään lippukunnissa. Tulokseksi toivottiin parhaiden käytäntöjen kuvaamista ja pohdintaa, miten näitä käytäntöjä voitaisiin siirtää tai kopioida muihinkin lippukuntiin. Aihe vaikutti minustakin mielenkiintoiselta ja tutkimisen arvoiselta, joten päätin tarttua siihen. Laajensin näkökulmaa siten, että päätin tutkia arkitoimintaan liittyvän musisoinnin lisäksi lippukuntien kaikkea musiikillista toimintaa aina viikoittaisten kokousten lauluista leirien ja juhlien musiikilliseen antiin.

Tutkimukseni aiheena on musiikillinen toiminta 2000-luvun partiossa. Pääongelmana on, *millaista musiikillista toimintaa esimerkkilippukunnissa harjoitetaan*. Tutkimuksen alaongelmia ovat: 1) miten musiikkia käytetään osana partiointia, 2) minkälaista musiikkia partiossa tehdään tai voitaisiin tehdä, 3) millaista musiikillista koulutusta partiossa tarvitaan, 4) mitkä tekijät vaikuttavat musiikkitoimintaan partiossa ja 5) miten tutkimuksessa mukana olleiden lippukuntien musiikillinen toiminta voisi toimia esimerkkinä muille lippukunnille.

3.2 Tutkimusmenetelmä

Koska tutkimukseni on luonteeltaan pääosin laadullinen, ajattelin haastattelun olevan tehokain keino tutkimusaineiston keruuseen. Tämä olisi kuitenkin merkinnyt matkustelua ympäri Suomen, mikä ei luonnollisestikaan tämänlaajuisessa tutkimuksessa ollut mahdollista. Eräänä vaihtoehtona näin jälkeempään ajatellen olisi voinut olla myös puhelimitse tehtävät haastattelut, mikä olisi myös vienyt aikaa ja rahaa. Oletettavasti lippukunnat olisivat tässäkin tapauksessa joutuneet täydentämään vastauksiaan kirjallisesti. Tavoitteenani oli tuoda esiin mahdollisimman erilaisia musiikillisia käytänteitä, minkä vuoksi vain muutaman lippukunnan haastattelu ei olisi ollut tarkoituksenmukaista. Tämän vuoksi päädyin lopulta kyselytutkimukseen. Aiempia tutkimuksia aiheesta on tehty todella vähän, joten suunnittelin kyselylomakkeen sisällön itse (liite 2). Lomakkeesta tuli tarkoituksella suhteellisen laaja, koska halusin mahduttaa mukaan kaikki itseäni kiinnostavat näkökulmat. Lisäksi lippukunnat olivat jo etukäteen luvanneet osallistua tutkimukseen eli sitoutuneet vastaamaan.

Kyselylomake jakautui yhdeksään osioon sisältäen strukturoituja, avoimia ja puoliavoimia kysymyksiä. Lisäksi mukana oli asteikkoihin perustuvia kysymyksiä, joissa käytin neliporista asteikkoa, lukuun ottamatta kysymystä 7.7, jonka asteikko oli viisiportainen. Asteikkona käytin välimatka- eli intervalliasteikkoa, jonka avulla pystytään ilmaisemaan havaintojen etäisyys asteikolla. Jos tällaiselle asteikolle halutaan tehdä muunnos, täytyy etäisyyksien samanlaisuuden tai erilaisuuden säilyä. (Alkula, Pöntinen & Ylöstalo 1994, 86). Vastausten analyysivaiheessa käänsin arvot päinvastaiseen järjestykseen, jotta kuvien tulkinta olisi helpompaa (esim. lomakkeessa 1 = täysin samaa mieltä, analyysissä 1 = täysin eri mieltä). Välimatka-asteikolle sallitut keskiluvut ovat moodi, mediaani ja aritmeettinen keskiarvo (Alkula ym. 1994, 85). Normaalisti ei ole syytä laskea välimatka-asteikollisella muuttujalla moodia, koska käytettävissä on aritmeettinen keskiarvo. Toisaalta mediaanin avulla saataisiin erilaista tietoa kuin aritmeettinen keskiarvo antaisi. Jos vastauksissa on mukana muutama hyvin poikkeava arvo, se muuttaa keskiarvoa ja näin vääristää tuloksia (Alkula ym. 1994, 87.) Tässä tutkimuksessa olen käyttänyt tulosten analysoinnissa aritmeettista keskiarvoa, minkä lisäksi kuvissa näkyvät negatiiviset ja positiiviset keskihajonnat.

Hirsjärven, Remeksen ja Sajavaaran (1997) mukaan kyselytutkimuksen etuna on, että tutkimukseen voidaan saada useita henkilöitä ja samalla voidaan kysyä monia asioita. Aineisto

voidaan myös käsitellä ja analysoida nopeasti, ainakin määrällisten kysymysten osalta. Myös aikataulu ja kustannukset voidaan arvioida suhteellisen tarkasti. Ongelmana on kuitenkin tulosten tulkinta. Kyselytutkimukseen sisältyy myös seuraavia heikkouksia:

- Ei ole mahdollista varmistua siitä, miten vakavasti vastaajat ovat suhtautuneet tutkimukseen.
- Ei ole selvää, miten onnistuneita vastausvaihtoehdot ovat olleet.
- Ei voida olla varmoja siitä, miten hyvin vastaajat ovat perehtyneet aiheeseen.
- Onnistuneen lomakkeen laatiminen vie aikaa ja vaatii tutkijalta tietoa ja taitoa.
- Vastauskato saattaa olla suuri. (Hirsjärvi ym. 1997, 184.)

Tutkimuksessani olen pyrkinyt minimoimaan nämä heikkoudet. Mielestäni vastaajat suhtautuivat vakavasti kyselyyn, koska he olivat itse ilmoittaneet halukkuutensa osallistua tutkimukseen. Vastausvaihtoehtojen onnistuneisuutta testasin etukäteen muutamien koehenkilöiden avulla, minkä lisäksi kyselylomaketta käytiin läpi tutkielmaseminaarissa ja kollokviossa luvuonna 2005–2006. Vastaajien pitäisi myös olla perehtyneitä aiheeseen, koska juuri heidät oli valittu kyselyn vastaajiksi lippukunnista. Vastauskato ei tässä tapauksessa ollut kovinkaan suuri, sillä lähettämistäni 57 lomakkeista sain takaisin 47. Vastausprosentti nousi siis 82 prosenttiin, mikä on kyselytutkimuksissa poikkeuksellisen korkea ja lisää tutkimukseni luotettavuutta.

3.3 Tutkimusaineisto

Tutkimukseni tavoitteena ei ollut kartoittaa koko Suomen lippukuntien musiikillista toimintaa. Tämän vuoksi satunnaisotannan tekeminen kaikista lippukunnista ei ollut mahdollista. Tavoitteenani olikin löytää yksittäisiä lippukuntia, joissa musiikkitoiminta kuuluisi keskeisesti partiointiin. Musiikkitoiminnalla tarkoitin tässä vaiheessa mitä tahansa musiikkiin liittyvää toimintaa, jonka lippukunnat itse mielsivät musiikilliseksi toiminnaksi. Tärkeintä oli, että lippukunnat itse ajattelivat musiikin kuuluvan keskeisesti partiointiinsa.

Tutkimukseni on luonteeltaan tapaustutkimus (case study), jossa on mukana kymmenen tapausta. Syrjälän (1994) mukaan tapaustutkimuksen kohde määräytyy monista tekijöistä. Tutkija

on kiinnostunut jostain ongelmasta, tapahtumasta tai ihmisryhmästä, jolloin hän valitsee itse tutkimuskohteensa. Tutkija voi myös esittää kriteerejä, joita hän haluaa tutkittaviensa täyttävän. Tutkijan tehtävänä on yrittää houkutella kriteerit täyttäviä vapaaehtoisia osallistujia tulemaan mukaan tutkimukseen. Tutkimus voi pyrkiä olemaan tyypillinen, kriittinen, ainutkertainen tai paljastava. (Syrjälä 1994, 22–23.) Oman tutkimukseni luokittelisin paljastavaksi tutkimukseksi, koska kuvaan siinä ilmiötä, jota ei ole aikaisemmin lähestytty tieteellisen tutkimuksen avulla.

Suomessa toimii tällä hetkellä noin 850 lippukuntaa, joten ei ollut tarkoituksenmukaista tai järkevää ottaa yhteyttä kaikkiin lippukuntiin ja kysellä heidän musiikillisesta toiminnastaan. Päätin etsiä sopivia lippukuntia erilaisten kanavien kautta. Tein ilmoituksen, jossa pyysin lippukuntia, joissa musiikilla on tärkeä rooli toiminnassa, ottamaan minuun yhteyttä. Ensimmäisenä yritin tavoittaa lippukuntia Lippukuntapostin avulla. Lippukuntaposti on jokaiseen lippukuntaan kuusi kertaa vuodessa paperiversiona tai sähköpostin välityksellä yhteyshenkilölle lähetettävä posti, joka sisältää kulloinkin ajankohtaisia asioita. Kyseinen Lippukuntapostin numero lähetettiin sähköisesti. Tämä ei kuitenkaan osoittautunut kovinkaan tehokkaaksi ilmoituskanavaksi, sillä sain tätä kautta vain muutaman vastauksen.

Sähköisen viestinnän lisäksi partiolaisilla on perinteisempiäkin viestintäkanavia käytössään. Näistä useimmat tavoitettavia ovat jokaisen partiolaisen kotiin tuleva Partio-lehti ja Partiojohtaja-lehti, joka lähetetään kaikille 17 vuotta täyttäneille partiolaisille. Lähetin syksyllä ilmoitukseni Partio-lehteen, mutta sitä ei kuitenkaan julkaistu. Tammikuun alussa lähetin saman ilmoituksen kaikkiin suomenkielisiin piiritoimistoihin, joita pyysin välittämään viestiä eteenpäin piirin lippukunnille sähköpostin välityksellä. Tässä yhteydessä en siis ottanut huomioon ruotsinkielisiä lippukuntia. Lähetin ilmoituksen uudestaan Partio-lehteen sekä Partiojohtaja-lehteen, jotka ilmestyivät helmikuussa. Tällä kertaa ilmoitus julkaistiin Partio-lehden numerossa 1/2006, minkä avulla sain jälleen uusia lippukuntia mukaan. Näiden kaikkien kanavien kautta minuun otti yhteyttä 12 lippukuntaa, joista kymmenen on mukana tutkimuksessa.

En saanut yhtään yhteenottoa ruotsinkielisiltä lippukunnilta, vaikka sekä Partio- että Partiojohtaja-lehti tulevat myös heille. Periaatteessa myös ruotsinkieliset lippukunnat olisivat voineet osallistua tutkimukseen, vaikka oletankin heidän laulustonsa ja lauluperinteensä ole-

van erilainen. Uskoisin, että rajaus suomenkielisiin lippukuntiin olisi tässä tutkimuksessa ollut joka tapauksessa aiheellista aineiston yhtenäistämisen vuoksi.

Kyselylomakkeen valmistuttua alkoi pohdinta siitä, ketkä lippukunnasta siihen vastaisivat. Syrjälän (2004, 23–24) mukaan tutkimuksessa voidaan keskittyä esimerkiksi asiantuntijoiden valitsemiin henkilöihin. Tässä tapauksessa ”asiantuntijoina” toimivat minuun yhteyttä ottaneet henkilöt. Lähetin kiinnostuksensa ilmaiselle lippukunnille sähköpostia, jossa pyysin heitä valitsemaan joukostaan kyselyyn vastaavat henkilöt. Parhaiten tähän tarkoitukseen kävi lippukunnan hallitus, koska näin vastaajat olisivat oletettavasti henkilöitä, jotka tietävät eniten lippukunnan toiminnasta. Myös muunlainen vastaajajoukko oli kuitenkin mahdollinen, jos lippukunta katsoi sen olevan tarkoitukseen sopiva. Vastaajajoukon koko oli muuten vapaa, mutta vähimmäisvaatimuksena oli neljä vastaajaa. Luonnollisesti pyysin, että ryhmässä olisi mukana lippukunnan musiikkitoiminnasta vastaavat tai tietävät henkilöt.

3.3.1 Tutkimukseen osallistuneet lippukunnat

Tutkimuksessa on mukana kymmenen lippukuntaa seitsemästä eri partiopiiristä. Nämä partiopiirit ovat Pohjois-Pohjanmaan partiopiiri ry, Satakunnan Partiolaiset ry, Hämeen Partiolaiset ry, Salpausselän Partiolaiset ry, Etelä-Karjalan Partiolaiset ry, Pääkaupunkiseudun Partiolaiset ry ja Varsinais-Suomen Partiopiiri ry. Osallistuvat lippukunnat ovat (lippukuntien lyhenteet sulussa) Samposet (Samp), Meri-Porin Partio (MPP), Vesilahden Valkohännät (Veva), Joutjärven Sinisissit (JSS), Enson Partiosiskot (EPS), Lauritsalan Siniveljet (LSV), Vartiovuoren Pojat (VarPo), Hespartto (H-O), Maskun Hemmingin Tyttäret (MHT) ja Maskun Hemmingin Pojat (MHP). Kuvassa 2 on nähtävissä lippukuntien maantieteellinen sijainti.

Osallistuneet lippukunnat

1. Samposet
2. Meri-Porin Partio
3. Vesilahden Valkohännät
4. Joutjärven Sinisissit
5. Enson Partiosiskot
6. Lauritsalan Siniveljet
7. Vartiovuoren Pojat ja Hespartto
8. Maskun Hemmingin Tyttäret ja Maskun Hemmingin Pojat

KUVA 2. Tutkimuslippukuntien maantieteellinen sijainti (muokattu Laumanjohtajan käsikirja 2005, 14).

Tutkimuslippukuntien koko vaihtelee 79 (Hespartto) ja 198 (Samposet) jäsenen välillä. Jäsenmäärätiedot perustuvat Suomen Partiolaisten vuodelta 2005 keräämiin vuosiselostepalautteisiin². Tutkimuksessa on mukana niin yhteislippukuntia (Y) kuin tyttö- (T) ja poikalippukuntia (P) (taulukko 1). Hakonen (1995, 19) jaottelee alle 70 jäsenen lippukunnat pieniin, 70–130 jäsenen lippukunnat keskikokoisiin ja sitä suuremmat suuriin lippukuntiin. Näin ollen tutkimuslippukunnista seitsemän kuuluisi keskisuuriin (lasken näihin myös EPSin) ja kolme suuriin lippukuntiin. Suurin osa suomalaisista lippukunnista kuuluu keskisuurten lippukuntien joukkoon.

² Lippukunnille kalenterivuoden lopussa lähetettävä lomake, jolla raportoidaan lippukunnan toiminnasta.

TAULUKKO 1. Tutkimuslippukuntien taustatiedot ja vastaajien määrät (ks. sähköiset lähteet).

Lippukunta	Paikkakunta	Jäsenmäärä	Perustamisvuosi	Lippukuntamuoto	Vastaajia
Samposet	Kempele	198	1977	Y	8
Meri-Porin Partio	Pori	116	1976	Y	4
Vesilahden Valkohännät	Vesilahti	87	1978	Y	7
Joutjärven Sinisissit	Lahti	84	1957	P	2
Enson Partiosiskot	Imatra	133	1929	T	6
Lauritsalan Siniveljet *	Lappeenranta	124	1940	P	5
Vartiovuoren Pojat	Helsinki, Vartiokylä	153	1959	P	5
Hespartto	Helsinki, Töölö	79	1917	T	6
Maskun Hemmingin Tyttäret *	Masku	117	1950	T	2
Maskun Hemmingin Pojat *	Masku	163	1950	P	2

* = meripartiotoimintaa

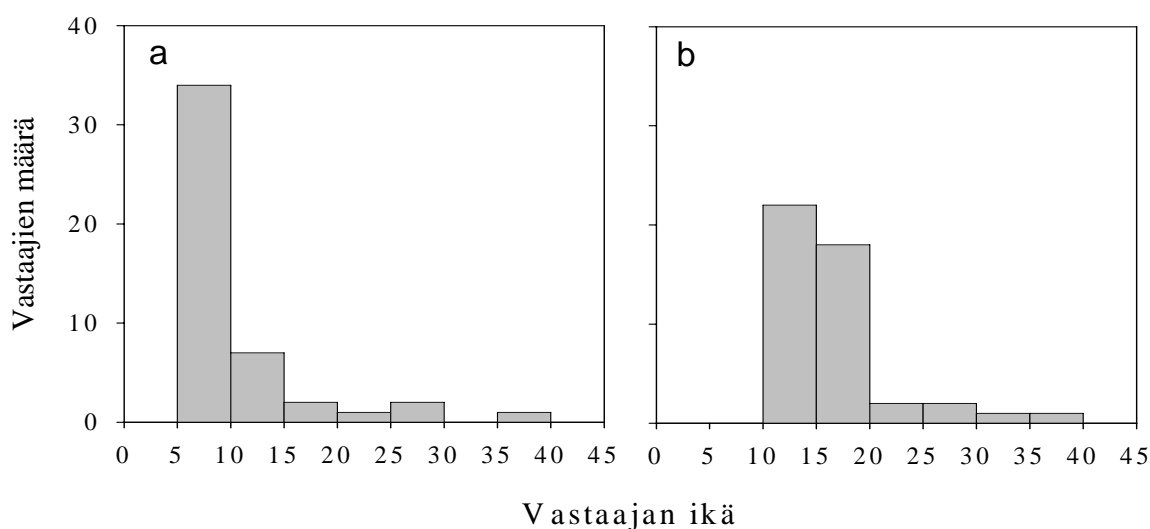
3.3.2 Vastaajien taustatiedot

Kyselyn ensimmäisessä osiossa selvitettiin vastaajien taustatietoja. Kiinnostavia tekijöitä olivat vastaajien ikä (taulukko 2), partion liittymisikä (kuva 3a), mahdollinen johtajaksi tuloikä (kuva 3b) ja tehtävä lippukunnassa.

TAULUKKO 2. Mies- ja naisvastaajien määrät ja suhteelliset osuudet ikäryhmittäin.

Ikäryhmä	Miesten määrä	Miesten osuus (%)	Naisten määrä	Naisten osuus (%)	Yhteensä	Yhteensä (%)
15–19 v.	7	50,0	7	50,0	14	34,1
20–24 v.	3	27,3	8	72,7	11	26,8
25–29 v.	3	37,5	5	62,5	8	19,5
30–34 v.	2	33,3	4	66,7	6	14,6
35–55 v.	4	50,0	4	50,0	8	19,5
Yhteensä	19	40	28	60	47	100

Naisvastaajien osuus oli tutkimuksessa hieman suurempi (60 %). Ikäryhmät on muodostettu viiden vuoden välein nuorimman vastaajan ollessa 15-vuotias ja vanhimman 55-vuotias. Viimeiseen ikäryhmään on yhdistetty kaikki yli 35-vuotiaat vastaajat, koska heidän määränsä olisi pienempiin ryhmiin jaettuna ollut vähäinen.

Kuva 3. Vastaajien partiioon a) liittymisiin ja b) johtajaksi tulojen jakaumat.

Suurin osa vastaajista ($n = 34$) oli aloittanut partiouransa alle 10-vuotiaana, kaksi heistä jo viisivuotiaana. Vanhin liittymisikä oli 36 vuotta. Yleisin aloitusikä oli 7 vuotta ($n = 18$). Vastaajista yhtä lukuun ottamatta kaikki olivat toimineet tai toimivat johtajina. Yleisin aloitusikä johtajilla oli 14 vuotta ($n = 11$).

Vastaajien tehtävät lippukunnissa vaihtelivat lippukunnanjohtajasta orkesterin kielisoitinryhmän johtajaan. Vastaajissa on mukana seitsemän lippukunnanjohtajaa, neljä apulais- tai varalippukunnanjohtajaa, neljä sihteeriä, kaksi valtermannia eli vaeltajaohjaajaa, viisi sampo eli vartio-osaston johtajaa, partiopoikaosaston johtaja ja kolme akelaa eli sudenpentuosaston johtajaa.

Vastaajista osa toimi laumanjohtajina (12), vartionjohtajina (7) tai molempina (1). Muita vastaajien mainitsemia tehtäviä oli toimia tapahtuma- tai ohjelmavastaavana, ohjelmamestarina, trubaduurina, tiedotusvastaavana, kämppäisäntänä, varastomiehenä, tilintarkastajana, kipparina, kalustonhoitajana, jäsenrekisterihoitajana, rahastonhoitajana, yhdyshenkilönä, lippukuntalehden toimittajana tai nettisivuvastaavana. Kaksitoista vastaajaa ilmoitti olevansa hallituksen jäseniä ja neljä partionjohtaja-koulutuksen saaneita. Kaksi vastaajista kertoi olevansa vaeltajia. Yhdellä vastaajista ei tällä hetkellä ollut erityistä tehtävää lippukunnassa. Mainittujen tehtävien määrä yhdellä vastaajalla vaihteli nollasta neljään.

4 TUTKIMUSTULOKSET

Tässä pääluvussa esittelen tutkimuslippukuntien vastaukset. Ensimmäisessä alaluvussa kerroin, miten musiikki näkyy lippukuntien toiminnassa: millaisissa tilanteissa ja kuinka paljon musiikkia käytetään, kuka lippukunnan musiikkitoiminnasta vastaa, millaisia suorituksia musiikkiin liittyen tehdään ja liittykö musiikki yhteistyöhön taustayhteisön kanssa. Alaluvussa 4.2 käsittelen lippukuntalaisten musiikillisia taitoja: paljonko vastaajat harrastavat musiikkia, miten lippukunnan musiikkitoimintaa voisi kehittää kurssien avulla ja minkälaisia musiikillisiä toimijoita lippukunnissa on. Alaluku 4.3 on omistettu partiolauluille ja laulamiselle: mikä on partiolaulu, miten partiolauluperinnettä pidetään yllä, mitkä ovat lippukuntien suosikkilaulut ja millaista musiikillista materiaalia ja välineitä lippukunnilla on käytettävissä. Viimeisessä alaluvussa pohdin musiikin merkitystä ja musiikkitoimintaan vaikuttavia tekijöitä. Lomakkeella olevat vastausarvot on käännetty päinvastaiseen järjestykseen helpottamaan havainnollistamista (esim. lomakkeessa 1 = täysin samaa mieltä, tuloksissa 1 = täysin eri mieltä). Määrälliset vastaukset on analysoitu vastaajien todellisen lukumäärän mukaan, joten joidenkin vastausvaihtoehtojen kohdalla vastaajien määrä oli vähemmän kuin 47.

4.1 Musiikki lippukuntien toiminnassa

Kysymyksen 2 väittämät *a–d* liittyivät musiikin määrään ja merkittävyyteen lippukunnassa ja partiotoiminnassa yleensä. Väittämät olivat: *a) Partiossa käytetään liian vähän musiikkia, b) Musiikin osuus lippukuntamme toiminnassa on sopiva, c) Musiikki kuuluu partioon ja d) Musiikki on tärkeää meidän lippukunnassamme*. Vastausvaihtoehdot olivat 1 = täysin eri mieltä, 2 = jokseenkin eri mieltä, 3 = jokseenkin samaa mieltä ja 4 = täysin samaa mieltä.

Väittämän *a* vastausten keskiarvoksi saatiin 2,4, joten vastaajien mielipiteet vaihtelivat jonkin verran; joidenkin mielestä musiikin määrä on vähäinen ja joidenkin mielestä sopiva. Väittämän *b* vastausten keskiarvo oli 3,0, mistä voidaan päätellä, että vastaajien mielestä musiikin osuus lippukunnan toiminnassa on jokseenkin sopiva. Väittämän *c* vastausten keskiarvo oli

3,8, minkä perusteella vastaajien mielestä musiikki kuuluu partioon. Myös väittämän *d* vastausten keskiarvo (3,5) kertoo, että musiikki on tärkeässä osassa vastaajien lippukunnissa.

4.1.1 Musiikkitoiminta eri tilanteissa

Kyselyn kolmannessa osiossa selvitin, millaisissa tilanteissa lippukunnat käyttävät musiikkitoimintaa. Musiikkitoiminnalla tarkoitin mitä tahansa toimintaa, johon liittyy musiikki jossain muodossa. Taulukkoon 3 on merkitty rastilla (x) tilanteet, joissa vastaajat mainitsivat lippukuntansa käyttävän musiikkitoimintaa.

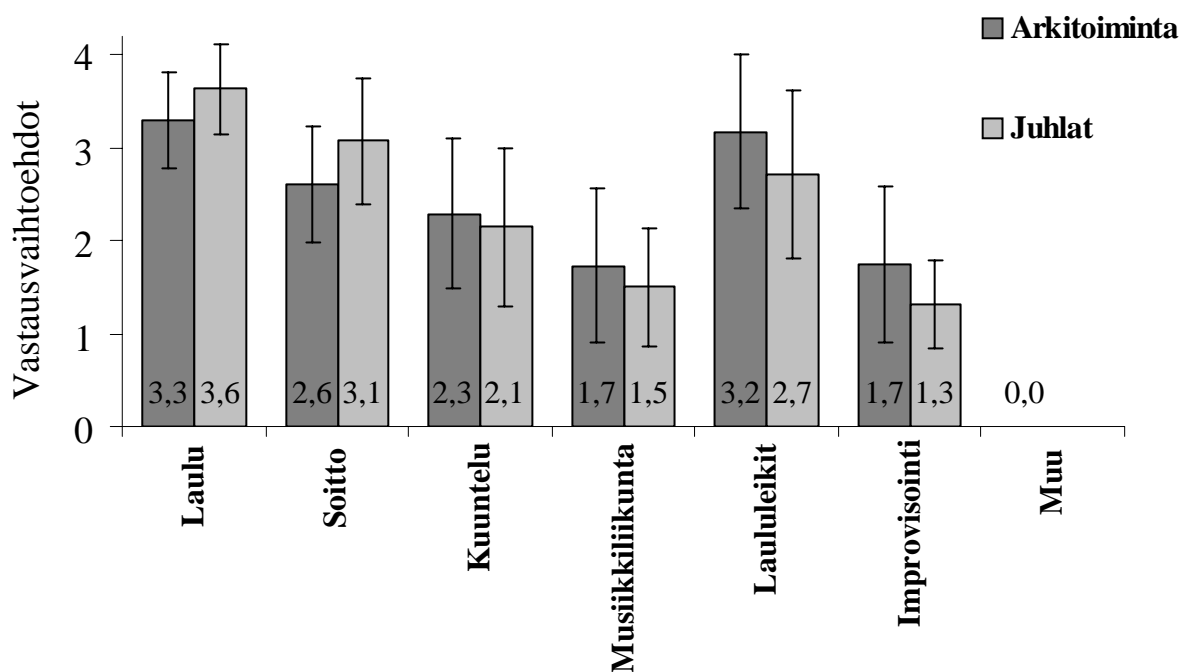
TAULUKKO 3. Tilanteet, joissa lippukunnat käyttävät musiikkitoimintaa.

Tilanteet	Veva	Samp	MPP	JSS	MHT	MHP	H-O	VarPo	LS	EPS
Leirit	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Retket	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Kokoukset	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Juhlat	x	x	x		x		x	x	x	x
Iltanuotiot	x	x			x		x	x	x	x
Partiojumalanpalvelus/kirkko	x				x	x			x	
Ruokailu	x						x		x	x
Iltahartaus/iltapiiri	x						x		x	x
Leikit/laululeikit	x				x		x			x
Lupauksenanto- /merkkienjakotilaisuudet	x								x	x
Bussi-/automatkat	x	x	x							
Tapahtumat	x					x				
Paraatit	x							x		
Esiintymiset	x							x		
Lipunnosto	x								x	
Lauluillat		x					x			
Leiriläisten nukutus/herätys	x						x			
Suoritukset								x	x	

Vastaajien mukaan kaikki lippukunnat käyttävät musiikkitoimintaa leireillä, retkillä ja kokouksissa. Useimmissa lippukunnissa musisoidaan myös juhlissa ja iltanuotiolla. Tilanteet, jotka oli mainittu vain kerran, olivat leirikirkko, musiikin kuuntelu, musisoiminen kävellessä, Partiomessu ja musisoivan ryhmän toiminta.

4.1.2 Musiikillisten toimintamuotojen määrä

Erilaisten tilanteiden lisäksi halusin tietää musiikillisten toimintamuotojen määrän sekä lippukunnan arkitoiminnassa että juhlissa. Musiikillisista toimintamuodoista olivat mukana laulaminen, soittaminen, kuuntelu, musiikkiliikunta, laululeikit, improvisointi ja muu toiminta. Kuvassa 4 näkyvät musiikillisten toimintamuotojen määrät arkitoiminnassa ja juhlissa asteikolla 1 = ei lainkaan, 2 = vähän, 3 = jonkin verran ja 4 = paljon.

KUVA 4. Musiikillisten toimintamuotojen määrä lippukuntien arkitoiminnassa ja juhlissa (keskiarvot $\pm$ keskihajonta).

Musiikillisista toimintamuodoista eniten käytetty sekä arkitoiminnassa että juhlissa on laulaminen. Vastaajien mukaan niitä käytetään ”jonkin verran” tai ”paljon”. Myös soittamista ja laululeikkejä käytetään ”jonkin verran”, arkitoiminnassa enemmän soittamista ja juhlissa enemmän laululeikkejä. Kuuntelua käytetään ”vähän” tai ”jonkin verran”. Musiikkiliikuntaa ja improvisointia käytetään ”vähän” tai ”ei lainkaan”. Muita musiikillisiä toimintamuotoja ei ilmeisesti käytetä, koska suurin osa vastaajista oli jättänyt kokonaan vastaamatta tähän koh-

taan. Eräs vastaaja oli laittanut vaihtoehdon ”muu” kohdalle ”ulkoleikkejä”, mikä ei kuitenkaan mielestäni ole musiikillinen toimintamuoto.

4.1.3 Musiikin tehtävät partiotoiminnassa

Kysymyksen 2 väittämät *r–w* käsittelivät musiikin tehtäviä partiotoiminnassa. Väittämät olivat: *r) Musiikki toimii yhteishengen luojana partiossa, s) Musiikki yhdistää partiolaiset toisiinsa, t) Musiikillinen toiminta on hyvää ajanvietettä partiossa, u) Musiikki toimii oppimisen välineenä partiossa, v) Musiikki toimii perinteiden välittäjänä partiossa ja w) Musiikkia opitaan partiossa.* Vastausvaihtoehdot olivat 1 = täysin eri mieltä, 2 = jokseenkin eri mieltä, 3 = jokseenkin samaa mieltä ja 4 = täysin samaa mieltä.

Vastaajat olivat lähes yhtä mieltä siitä, että musiikki toimii yhteishengen luojana partiossa (keskiarvo 3,9). Vastaajien mielestä musiikki myös yhdistää partiolaiset toisiinsa (keskiarvo 3,4) ja toimii perinteiden välittäjänä (keskiarvo 3,5). Musiikki toimii myös hyvänä ajanvietteenä partiossa (keskiarvo 3,6). Musiikin tehtävästä oppimisen välineenä (keskiarvo 2,9) ja opittavana asiana partiossa (keskiarvo 2,8) ei oltu niin yksimielisiä.

Kysymyksessä 9.1 vastaajat kertoivat, miten tärkeinä he pitivät musiikin erilaisia tehtäviä. Musiikin tehtävinä mainittiin: a) viihdyttäminen, b) yhteenkuuluvuuden tunteen luominen, c) partioperinteen jatkaminen, d) osa partiotaitoja, e) toimintaa, johon kaikki voivat osallistua, f) muun toiminnan piristäminen, g) lippukunnan tunnetuksi tekeminen, h) viihtyminen, i) musiikillisten taitojen oppiminen, j) muiden asioiden oppiminen musiikin avulla, k) elämyksien tuottaminen, l) vieraisiin kulttuureihin tutustuminen ja m) vieraiden kielten oppiminen. Taulukossa 4 näkyvät vastausvaihtoehtojen keskiarvot.

TAULUKKO 4. Musiikin tehtävien merkitys lippukunnissa. Vastausvaihtoehdot olivat: 1 = ei lainkaan tärkeä, 2 = ei kovin tärkeä, 3 = melko tärkeä ja 4 = tärkeä.

Musiikin tehtävä	Vastausvaihtoehtojen keskiarvo	Vastausvaihtoehtojen keskihajonta
a) Viihdyttäminen	3,5	0,7
b) Yhteenkuuluvuuden tunteen luominen	3,8	0,4
c) Partioperinteen jatkaminen	3,5	0,6
d) Osa partiotaitoja	3,0	0,9
e) Toimintaa, johon kaikki voivat osallistua	3,6	0,5
f) Muun toiminnan piristäminen	3,3	0,7
g) Lippukunnan tunnetuksi tekeminen	2,7	0,8
h) Viihtyminen	3,7	0,5
i) Musiikillisten taitojen oppiminen	2,3	0,7
j) Muiden asioiden oppiminen musiikin avulla	2,3	0,7
k) Elämyksien tuottaminen	3,0	0,7
l) Vieraisiin kulttuureihin tutustuminen	2,4	0,8
m) Vieraiden kielten oppiminen	1,9	0,8
n) Muu, mikä	0	0

Musiikin tärkeimpänä tehtävänä partiotoiminnassa oli vastaajien mielestä yhteenkuuluvuuden tunteen luominen. Tärkeinä pidettiin myös musiikin viihdyttävää vaikutusta, musiikin osuutta partioperinteen jatkajana sekä sitä, että musiikki on toimintaa, johon kaikki voivat osallistua. Vähiten tärkeinä musiikin tehtävinä pidettiin vieraiden kielten oppimista, musiikillisten taitojen oppimista, muiden asioiden oppimista musiikin avulla ja vieraisiin kulttuureihin tutustumista. Vaihtoehtoa ”muu” ei ollut valinnut kukaan.

4.1.4 Pestinä musiikkivastaava

Kysymyksessä 3.2 tiedustelin, onko lippukunnissa erityinen musiikkitoiminnasta huolehtiva musiikkivastaava. Tällä tarkoitin lippukunnan tehtävään nimeämää henkilöä, samalla tavoin kuin lippukunnassa on esimerkiksi sihteeri tai kalustonhoitaja. Kysymykseen vastattiin mm. seuraavilla tavoilla:

”Ei, tietyt henkilöt kuitenkin yleensä johtavat yhteislaulut.” (LSV)

”Ei ole, mutta pari ’soittoluottista’ eli säästystaitoista.” (Samp)

”Ei oikeastaan. Yksi johtajista on suntio ja on yhteydessä srk:n ja kanttoriin, välittää ’keikkoja’.” (Veva)

”Ei virallisesti, mutta epävirallisesti. Hän on linkki srk:untaan ja kokoaa kuoron ja bändin.” (MHT)

”Ei ole, ainoastaan porukka joka tykkää musisoinnista hieman enemmän.” (EPS)

”Vartiovuoren Poikain kenttäorkesteri eri kokoonpanoilla, tuottavat musiikkia tilaisuuksiin pyydettyä/pyytämättä.” (VarPo)

Tutkimuksen mukaan lippukunnissa ei yleensä ole musiikkivastaavaa. Monissa lippukunnissa on kuitenkin henkilö tai henkilöitä, jotka säästävät tai ”johtavat” lauluja tarvittaessa. Meri-Porin Partiossa on ohjelmamestari, jonka vastuulla on myös musiikista huolehtiminen lippukunnan tilaisuuksissa. Vartiovuoren Pojissa toimii kenttäorkesteri, joka vastaa musiikin esittämisestä ja musiikkitoiminnan suunnittelusta lippukunnan tilaisuuksiin.

4.1.5 Musiikkiaiheiset suoritukset

Kysymyksen 2 väittämistä yksi (q) oli *”Musiikkiaiheisia suorituksia on sopivasti”*. Vastaus-ten keskiarvo oli 2,7, joten vastaukset kallistuivat hieman suuntaan ”jokseenkin samaa mieltä”. Toisaalta ”jokseenkin eri mieltä” -vastauksista ei voi päätellä, onko suorituksia vastaajien mielestä liikaa vai liian vähän.

Kysymyksessä 3.3 vastaajat kertoivat, millaisia musiikkiin liittyviä suorituksia he ovat käyttäneet tai mihin ovat osallistuneet. Suorituksina mainittiin mm. ”Osaan laulaa partiolauluja”, ”Tunnen tärkeimmät kirkkopyhät”, ”Ilahdutan muita” ja ”Järjestän kekkerit”. Tässä yhteydessä ei kuitenkaan mainittu, olivatko nämä sudenpentujen vai vartiolaisten suorituksia. Suden-

pentujen uudessa suorituskirjassa oleva ”Nyt laulan tästä taipaleesta” -suoritus mainittiin kerran. Erään vastaajan laumassa opetellaan uusi partiolaulu joka kolmannessa kokouksessa. Laulut ja leikit voivat toimia myös johdantona suoritukseen, esim. voidaan laulaa *Partiolaiset maailman*, kun aiheena on kansainvälisyys tai *Anna kengän tämän kiertää*, kun opetellaan kenkähuoltoa. Jotkut vastaajat mainitsivat kansainvälisten (laulu)leikkien opettelun. Lapset oppivat vieraskielisiä sanoja helpommin laulun avulla.

Vartiolaisten suorituksista mainittiin Partiolaulut ja leikit -taitomerkki. Tähän on kuulunut erilaisten partiolaulujen laulaminen, uudelleensanoitus ja laululeikit. Lauritsalan Siniveljillä III-luokan suoritukseen kuuluu harjoitella *Partiomarssi* ja lippukunnan marssi. Lisäksi opetellaan *Lippulaulu* lipunnostoa varten. Vartiovuoren Pojilla III-luokan suoritukseen kuuluu, että osaa *Maammelaulun*, *Lippulaulun* ja *Partiomarssin*. Aiemmin on riittänyt sanojen osaaminen, mutta nykyään on ainakin yritettävä myös laulaa.

Vartiolaisten suorituksista mainittiin myös I-luokan tehtävä ”Suunnittelen ja teen ensimmäisen luokan palvelutehtävän enintään kahden partioystäväni kanssa.” Tämä on eräässä lippukunnassa suoritettu laulamalla vanhainkodilla. Toinen mainittu I-luokan tehtävä oli ”Opetan vartiolleni hyödyllisen taidon.” Tässä vastaaja oli opettanut uuden laululeikin. Hänen mukaansa esimerkiksi Suomen lipun mittasuhteiden opettelu käy kätevästi laulun avulla.

4.1.6 Musiikillinen yhteistyö taustayhteisön kanssa

Yhdeksällä (90 %) kyselyyni osallistuneista lippukunnista on taustayhteisönä seurakunta. Jos lippukunnalla oli jokin muu taustayhteisö, se ei tässä yhteydessä tullut esiin. Enson Partiosiskoilla ei ole lainkaan taustayhteisöä. Lippukunnat, joiden taustayhteisönä oli seurakunta, osallistuvat vähintään kerran vuodessa johonkin seurakunnan järjestämään tapahtumaan. Vastajien mainitsemia yhteisiä tapahtumia olivat aloituskirkko, adventtikirkko, itsenäisyyspäiväkirkko, joulujumalanpalvelus, Partiomessu, Yrjönpäivän kirkko, lupauksenantokirkko ja leirikirkko. Lisäksi jotkut lippukunnat ovat mukana seurakunnan muissa tilaisuuksissa, esimerkiksi vanhainkodin hartauksissa.

Yhteistyötä voi olla jumalanpalveluksissa vastausmusiikista huolehtiminen, musiikin esittäminen tai säestäminen tai pelkästään palveluksiin osallistuminen. Eräs lippukunta mainitsi järjestävänsä erillisen partiokirkon, jossa on oma lauluryhmä sekä pianisti ja kitaristi. Eräessä lippukunnassa kirkossa tai seurakuntatalolla järjestettävissä partiotapahtumissa kanttori huolehtii säästyksestä. Myös lippukunnan lauluilla on joskus ollut mukana seurakunnan edustaja.

4.2 Lippukuntalaisten musiikilliset taidot

Kysymyksen 2 väittämät *e–g*, *i–l* ja *n* liittyivät musiikillisten taitojen tarpeellisuuteen partiossa. Väittämä *h* käsitteli johtajien asenteen vaikutusta musiikkitoimintaan. Musiikilliset taidot koskivat joko lippukuntalaisia yleensä tai johtajia. Väittämät olivat: *e) Musiikilliset taidot ovat tarpeen partiossa, f) Musiikkitoiminnan määrä riippuu johtajien taidoista, g) Musiikkitoiminnan laatu riippuu johtajien taidoista, h) Musiikkitoiminnan määrä riippuu johtajien asenteista, i) Johtajiemme musiikilliset taidot ovat riittävät, j) Partiossa ei tarvitse osata laulaa, k) Jonkun johtajista olisi hyvä olla nuotinlukutaitoinen, l) Jonkun lippukunnasta olisi hyvä osata nuotit ja n) Musiikillista koulutusta ei tarvita partiossa musisoitaessa*. Vastausvaihtoehdot olivat 1 = täysin eri mieltä, 2 = jokseenkin eri mieltä, 3 = jokseenkin samaa mieltä ja 4 = täysin samaa mieltä.

Musiikillisia taitoja ei vastaajien mielestä välttämättä tarvita partiossa, kuten väittämän *e* vastausten keskiarvo 2,4 kertoo. Sekä väittämän *f* että *g* vastausten keskiarvo oli 3,2, joten musiikkitoiminnan määrään ja laatuun vaikuttavat vastaajien mielestä johtajien taidot. Tätäkin enemmän musiikkitoiminnan määrään vaikuttaa johtajien asenne, väittämän *h* vastausten keskiarvon ollessa 3,6. Väittämän *i* vastausten mukaan johtajien musiikilliset taidot ovat riittävät (keskiarvo 3,5). Vastajat olivat myös sitä mieltä, että partiossa ei tarvitse osata laulaa (väittämän *j* vastausten keskiarvo oli 3,6) eikä musiikillista koulutusta välttämättä tarvita partiossa musisoitaessa (väittämän *n* vastausten keskiarvo oli 3,3). Sekä väittämän *k* että *l* vastausten keskiarvo oli 2,9, joten vastaajien mielestä jonkun lippukunnasta olisi hyvä osata nuotit, vaikka tämä ei olekaan välttämätöntä.

4.2.1 Musiikillinen koulutus ja harrastuneisuus

Eräs musiikkitoimintaan vaikuttava tekijä on siihen saatu koulutus ja harrastuneisuus. Kysymys 4.1 käsitteli vastaajien partion *ulkopuolella* harrastamaa musiikkitoimintaa.

TAULUKKO 5. Vastaajien musiikillinen harrastuneisuus partiotoiminnan ulkopuolella. Vastaajat saivat valita kaikki heihin sopivat vaihtoehdot.

Musiikkitoiminnan laatu	Vastaajien määrä	Vastaajien osuus (%)
Laulan kuorossa/lauluryhmässä	9	19
Soitan (laulan) bändissä	10	21
Soitan orkesterissa	3	6
Käyn soittotunneilla	5	11
Käyn laulutunneilla	4	9
Käyn musiikinteoriatunneilla	3	6
Olen musiikin ammattiopiskelija	3	6
Opetan musiikkia	4	9
Harrastan tanssia/musiikkiliikuntaa	8	17
Harrastan muuta musiikkiin liittyvää	8	17
Musisoin omaksi ilokseni	24	51
En harrasta musiikkia	6	13

Hieman yli puolet vastaajista ilmoitti harrastavansa musiikkia omaksi ilokseen. Näistä kymmenellä tämä oli ainoa valittu vaihtoehto. Musiikkia harrastavista suurin osa kertoi kuuluvansa kuoroon tai bändiin. Kuusi vastaajaa ilmoitti, ettei harrasta musiikkia lainkaan. Muina musiikkiin liittyvinä harrastuksina mainittiin musiikin kuuntelu, konserteissa ja keikoilla käynti, pelimannina toimiminen, äänentoisto ja levyjen pyörittely. (Taulukko 5.)

Luvuissa eivät ole mukana ne vastaajat, jotka ilmoittivat harrastaneensa toimintaa aiemmin, mutta eivät enää. Kysymykseni ei varsinaisesti koskenut aiempaa harrastuneisuutta, joten tällaisia vastaajia saattoi olla enemmänkin. Kuorolaulua oli aiemmin harrastanut yksi, soittotunneilla käynyt neljä, laulutunneilla yksi ja musiikinteoriatunneilla kolme vastaajaa. Lisäksi yksi vastaaja kertoi ”käyneensä tunneilla ja suorittaneensa tutkintoja”.

Musiikkiin liittyvä ammatti oli tulossa tai oli seitsemällä vastaajalla. Näiden joukossa olivat kaksi tulevaa luokanopettajaa ja musiikkiin erikoistuva luokanopettaja. Jo ammatissa tai työs-

sä toimivia olivat kehitysvammaisten ohjaaja, huilunopettaja orkesterikoulussa, lastentarhanopettaja ja luokanopettaja.

4.2.2 Musisoivat ja esiintyvät lippukuntalaiset

Tutkimukseen osallistuneista lippukunnista viidessä toimi jonkinlainen musisoiva ryhmä. Neljässä ei ollut erityistä ryhmää, vaan soitto- ja/tai laulutaitoiset osallistuvat tarvittaessa musisointiin. Sinisissellä oli trubaduuri, jonka musiikillinen toiminta ei tullut vastauksissa esiin.

Vartiovuoren Pojissa toimii Vartiovuoren Poikain kenttöorkesteri. Orkesteri on lippukunnan virallinen toimintaryhmä, joka vastaa partiokasvatuksesta musiikillisin keinoin. Kenttöorkesterilla on useita vaihtoehtoisia soitinkokoonpanoja. Instrumentteihin kuuluvat mm. banjo, rummut, kontrabasso, laulu, conga-rummut, klarinetti, huuliharppu, haitari, ukulele ja kazoo. Kenttöorkesterilla on tärkeä tehtävä ”perinteiden välittäjänä, yhteishengen luojana, partiolaulujen opettajana ja suhdetoiminnan toteuttajana.” Kenttöorkesteri esiintyy 5–10 kertaa vuodessa lippukuntien tilaisuuksien lisäksi seurakunnan tilaisuuksissa (merkkipäivät, jumalanpalvelukset), vanhempainyhdistyksen tilaisuuksissa (äitienpäivälounas) ja joissakin piirin tapahtumissa sekä suurleireillä. Kenttöorkesterin rinnakkaiskokoontulo ”The Equatorial Elephants” esiintyy myös esim. pikkujouluissa ja häissä.

Vesilahden Valkohännissä toimii ”Partiokööri”, johon kuuluu 6–9 naispuolista lippukuntalaista. Kuoro laulaa yksi- ja kaksiaänisiä hengellisiä lauluja ja partiolauluja. Säestyssoittimena on yleensä kitara, mutta lauluja säestetään myös pianolla ja väritetään tarpeen mukaan myös huilulla, klarinetilla ja rytmisoittimilla. Partiokööri esiintyy jumalanpalveluksissa, jouluyön kirkossa, vanhainkodilla sekä yksityisissä tilaisuuksissa, kuten lippukunnan tukijoiden syntymäpäivillä kymmenisen kertaa vuodessa.

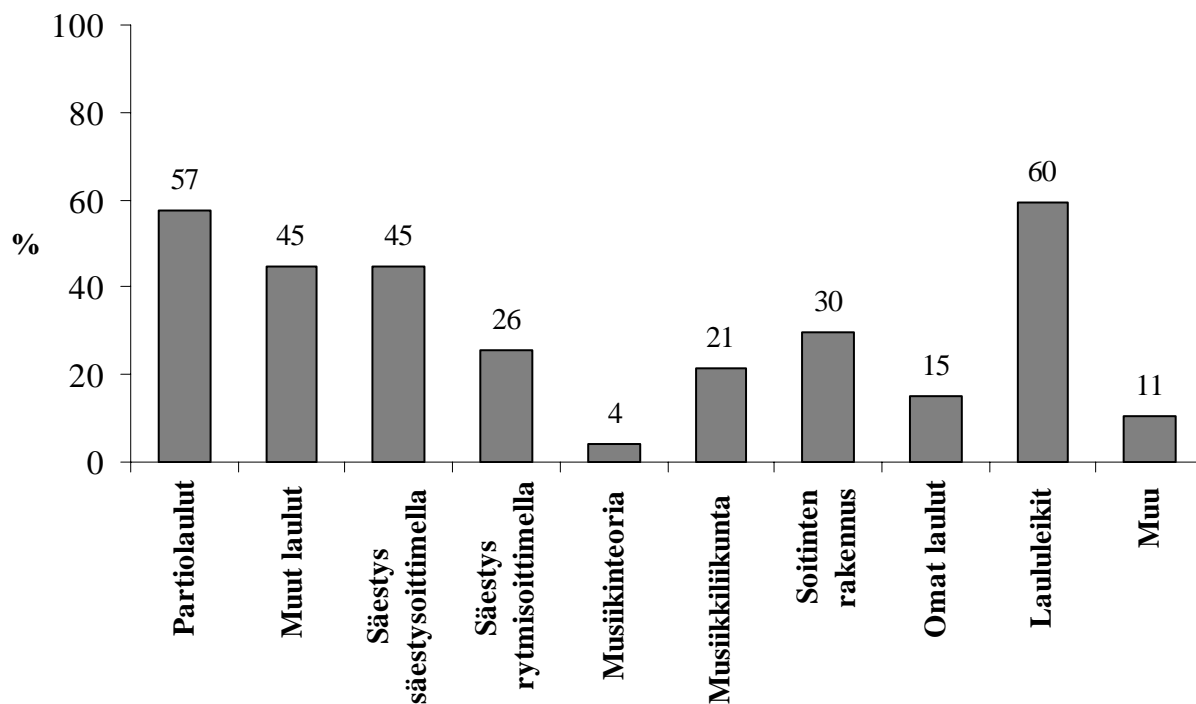
Hemmingin Tyttärissä ja Pojissa kootaan lauluryhmä syys- ja tammikirkkoon, joulupäivänä järjestettävään kynttiläkirkkoon ja Yrjön päivän lupausenantokirkkoon. Kirkoissa soittaa ja säestää ”partiobändi”. Kirkot on tarkoitettu myös lippukunnan ulkopuolisille henkilöille. Jouluaattona pieni ryhmä käy vierailulla terveyskeskuksen vuodeosastolla. Aiemmin joulunajan ohjelmaan on kuulunut myös Tiernapojat.

Meri-Porin Partiossa on ryhmä, joka mm. esittää Partiomessua monessa yhteydessä. He ovat myös tehneet omakustanteena partiolaulu-cd:n. Lippukunnasta on oltu mukana piirin Partiomessussa sekä Pihlavan kulttuuripäivillä vuosittain. Lisäksi partiolaiset esiintyvät muutama kerran vuodessa esim. vanhainkodeissa. Samposista ovat yksittäiset laumat tai henkilöt käyneet esim. vanhainkodilla tai jumalanpalveluksessa esiintymässä. Tämä toiminta ei ole kuitenkaan säännöllistä. Myös Hespartosta on pieni ryhmä käynyt joskus laulamassa vanhainkodilla.

4.2.3 Musiikillisten taitojen kehittäminen partiokursseilla

Tutkimuksen mukaan partiokursseille, joilla olisi opetettu nimenomaan musiikkia, ei ollut osallistuttu. Monet myös mainitsivat, etteivät olleet koskaan edes kuulleet tällaisia kursseja järjestettävän. Eräs lippukunta oli kuitenkin päässyt kurssin järjestäjän asemaan: seurakuntien partiovastaava oli tilannut Meri-Porin Partiolta ”partiolaulukurssin”, jonka avulla on tarkoitus suorittaa vartiolaisten Laulut ja leikit -taitomerkki. Kolmesta lippukunnasta oli osallistuttu rumpukurssille, jolla opeteltiin marssirummutusta. Lisäksi yksi lippukunta mainitsi suunnittelevansa rumpukurssin järjestämistä. Vaikka vastaajat eivät olleetkaan osallistuneet varsinaisille musiikkikursseille, monet mainitsivat osallistuneensa muille kursseille, joilla opitaan lauluja ja laululeikkejä. Näitä olivat mm. leikkikurssi, laumanjohtaja-, vartionjohtaja- ja partionjohtajakurssit sekä alueohjaajakurssit ja vihjepäivät. Useat vastaajat mainitsivatkin, että monilla kursseilla opitaan uusia lauluja tai laululeikkejä, vaikka tämä ei ole ollut kurssin ”pääta-voitteena”.

Tutkimuksessa selvisi, että mikäli tällainen kurssi järjestettäisiin, siellä haluttaisiin oppia monenlaisia musiikillisiä taitoja. Kuvassa 5 on kuvattu prosentuaalisesti, mitä eri taitoja vastaajat haluaisivat kursseilla kehittää.

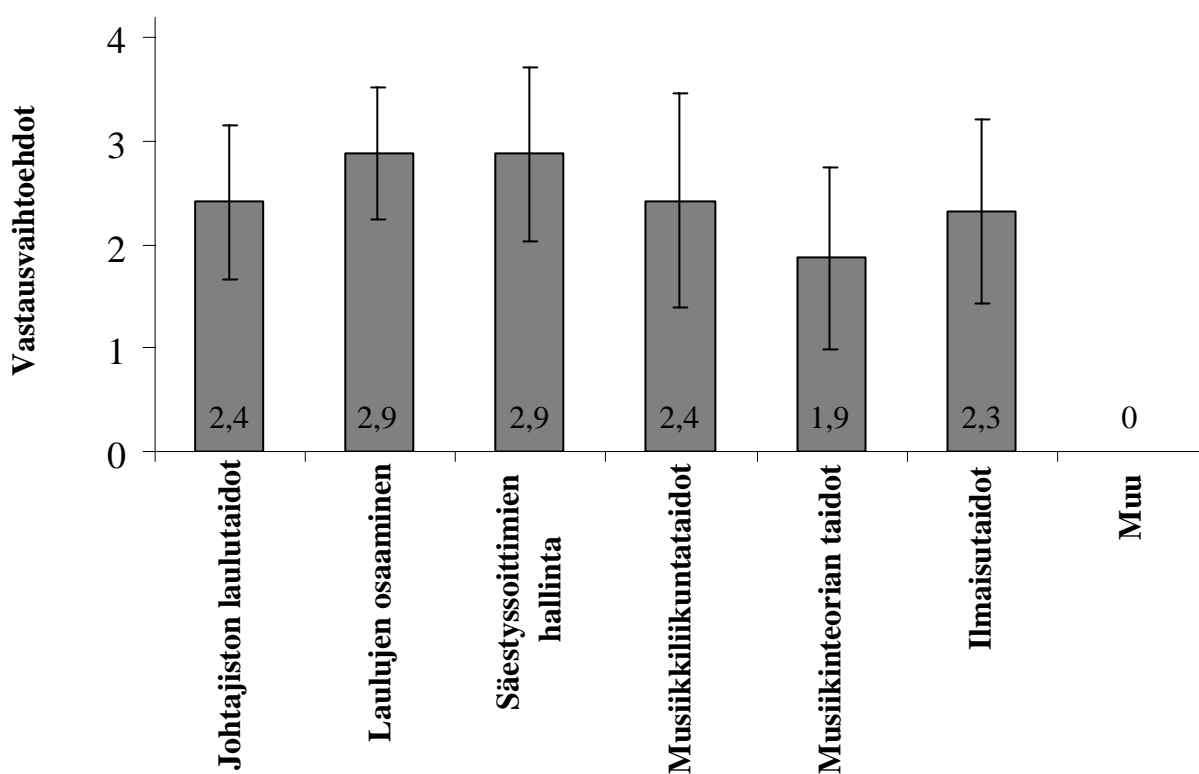

KUVA 5. Vastaajien toiveet musiikkikurssien sisällöstä. Vastaajat saivat valita kaikki haluamansa vaihtoehdot.

Yli puolet vastaajista kaipasi ohjausta laululeikkeihin (60 %) ja halusi oppia laulamaan partiolauluja (57 %). Toisena tavoiteltuna taitona oli oppia säestämään säestyssoittimella ja laulamaan muita partiossa laulettavia lauluja (45 %). Vähiten vastaajat kokivat tarvitsevansa musiikinteorian taitoja (4 %). Muina kehittämisalueina mainittiin uusien partiolaulujen oppiminen, näyttelemisen yhdistäminen lauluun ja se, miten ryhmälle saisi jaettua eri soittimia ja soitettua yhdessä. Yksi vastaaja haluaisi oppia, miten musiikkia opetetaan ja pidetään yllä partiossa, jos ei itse osaa laulaa tai soittaa. Neljä vastaajaa oli sitä mieltä, ettei tällainen kurssi olisi ollenkaan tarpeen, tai ainakaan he eivät valinneet yhtään vaihtoehtoa. Heistä kaksi harrasti tanssia, yksi musisoi omaksi ilokseen ja yksi ei harrastanut musiikkia ollenkaan.

4.2.4 Musiikkitoiminnan kehittämisaluet lippukunnissa

Omien taitojensa kehittämisen lisäksi vastaajat kertoivat, mitä musiikillisia taitoja lippukunnan olisi syytä kehittää. Kehittämiskohteina mainitsin johtajiston laulutaidot, laulujen osaamisen, säestyssoittimien hallinnan, musiikkiliikuntataidot, musiikinteorian taidot, ilmaisutaidot tai muut taidot. Vastausvaihtoehdot olivat: 1 = ei lainkaan, 2 = vähän, 3 = jonkin verran ja 4 = paljon.

KUVA 6. Lippukunnan musiikkitoiminnan kehittämisaluet (keskiarvot $\pm$ keskihajonta).

Vastaajien mielestä mitään osa-aluetta ei tarvitse kehittää ”paljon”. Eniten kehittämistä kaipaisivat jälleen laulujen osaaminen ja säestyssoittimien hallinta. Vähiten harjoitusta tarvittaisiin musiikinteorian taidoissa ja ilmaisutaidoissa. Vaihtoehtoa ”muu” ei ollut valinnut kukaan. (Kuva 6.)

4.3 Partiolaulut ja laulaminen

Kysymyksen 2 väittämät *m*, *o* ja *p* käsitteivät partiolaulujen ja partiolauluperinteen merkitystä. Väittämät olivat: *m*) *Kaikkien partiolaisten täytyisi osata muutama partiolaulu*, *o*) *Partiossa voi laulaa muitakin kuin partiolauluja* ja *p*) *Partiolauluperinteen ylläpitäminen on tärkeää*. Vastausvaihtoehdot olivat 1 = täysin eri mieltä, 2 = jokseenkin eri mieltä, 3 = jokseenkin samaa mieltä ja 4 = täysin samaa mieltä.

Vastaajat olivat sitä mieltä, että kaikkien partiolaisten täytyisi osata muutama partiolaulu (väittämän *m* vastausten keskiarvo oli 3,6), mutta partiossa voi toki laulaa muitakin kuin partiolauluja (väittämän *o* vastausten keskiarvo oli 3,8). Myös väittämän *p* vastausten perusteella voidaan päätellä, että vastaajien mielestä on tärkeää ylläpitää partiolauluperinnettä (keskiarvo 3,8).

Kysymyksessä 7.1 vastaajien tehtävänä oli kertoa, mikä heidän mielestään on ”partiolaulu”. Useimmin mainittu partiolaulun tunnusmerkki oli laulun teksti eli sanoma. Ollakseen partiolaulu, pitäisi tekstin liittyä partioon, partiointiin tai partiotaitoihin:

”Partion perinteistä kertova, rauhallinen, tunteita herättävä harras laulu. Toisaalta reipasta ja innokasta leiritoimintaa tai muuta toimintaa kuvaava vaikkapa retkeilyyn liittyvä laulu.”
(Samp)

”Laulua jossa tulee esiin partiolaisuus tai jokin mikä olennaisesti siihen liittyy, kuten luonnossa liikkuminen.” (EPS)

Teksteihin liittyy myös partion aatteellisuuden korostaminen:

”Laulu jota voidaan laulaa aatteellisessa mielessä. Kenen lippua kannat – sen lauluja laulat! Partiolaulu ei voi olla rivo tai ilmentää asioita, joiden takana emme voi seistä (esim. juomalaulut).” (MHT)

Toinen, usein mainittu partiolaulun tunnusmerkki oli, että laulua lauletaan nimenomaan partiossa ja partiotilaisuuksissa, esimerkiksi iltanuotiolla. Tällöin laulun tekstillä ei välttämättä ole niin suurta merkitystä, vaan laulu saattaa kertoa muustakin kuin partiosta. Partiolaulu voi tarkoittaa myös perinteikästä laulua, joka on vakiintunut laulettavaksi partiotilaisuuksissa. Mistä tahansa laulusta voi ajan myötä tulla partiolaulu, vaikka se ei sanoitukseltaan liittyisikään partioon:

”Partiolaulu on jollekin partio-organisaatiolle perinteinen ja käyttöön vakiintunut laulu. Luonteenomaista partiolauluille on, että laulaja harvoin tuntee sitä etukäteen mistään muusta yhteydestä! Täten tietyt suositut laulut eivät välttämättä ole partiolauluja sanan puhtaimmassa merkityksessä, vaikka niitä partiotilaisuuksissa usein lauletaankin.” (VarPo)

”Laulua, jota lauletaan periaatteessa vain partiossa, ja jonka partiolaisen voisi olettaa osavan.” (EPS)

Myös tunnelma tai ”partiohenki” voi olla partiolaulun kriteerinä:

”Laulu, joka välittää partiomaista tunnelmaa. Se voi olla reipas tai harras, mutta aina rehellinen ja vilpitön.” (Veva)

”Partiolaulu on mielestäni varsin pitkälti ’laatusana’, - musiikillisesti ei välttämättä hirveän laadukas esitys, tärkeämpää on fiilis! Laulu sinällään voi olla mikä tahansa” (MPP)

”Laulu, jota on mukava laulaa partiossa.” (Samp)

Joidenkin vastaajien mielestä partiolaulu on laulu, joka liittyy toimintaan (esim. ruoka- ja hartauslaulut):

”Kohottaa yhteishenkeä, aktivoi esim. iltanuotiolla, rauhoittaa, on merkinä tietystä toiminnasta ja sen alkamisesta.” (Veva)

Partiolaulun pitäisi soveltua kaikkien laulettavaksi:

”Partiolauluun on pääsääntöisesti voitava kaikkien osallistua.” (VarPo)

”[Partiolaulu tarkoittaa] Yleensä kaikkien partiolaisten tuntemaa, myös pienten korville sopivaa laulua.” (Samp)

4.3.1 Partiossa laulettavat muut laulut ja niiden merkitys

”Niitä ihmiset yleensä osaa, toisin kuin vanhoja partiolauluja, joten uusien on ehkä helpompi päästä mukaan laulufiilikseen.” (H-O)

Partiolaulujen lisäksi partiossa lauletaan paljon myös muita lauluja. Kysymyksessä 7.3 vastaajat kertoivat, mikä merkitys muilla lauluilla heidän mielestään on.

Eräs tärkeä syy muiden laulujen laulamiseen oli laulujen tunteminen ja tutuus. Laulettaessa kappaleita, jotka ovat tuttuja muualta kuin partiorympäristöstä, voivat useimmat osallistua laulamiseen. Sanat osataan usein ulkoa. Tämä vaikuttaa myös yhteenkuuluvuuden tunteen ja yhteishengen syntymiseen:

”Partiolaulut ja kaikki muutkin laulut liittyvät yleensä ohjelmalliseen tilanteeseen. Tällöin on tärkeää, että yleisön on helppo ja hauska osallistua ja tutut (muut kuin varsinaiset partiolaulut) hallitaan paremmin. Kun kaikki laulavat, on yhteenkuuluvuuden tunne suurempi!” (VarPo)

”Ainakin vanhemmilla partiolaisilla kevyemmät laulut kohottavat yhteishenkeä.” (Veva)

Muut laulut monipuolistavat ohjelmistoa ja elävöittävät toimintaa. Yksi vastaaja piti tärkeänä myös erilaisiin musiikkityyleihin tutustumista. Yksi vastaaja mainitsi, että pienemmät partiolaiset laulavat mielellään lastenlauluja myös partiossa. Myös laululeikit ovat tärkeitä:

”Taitaisivat partiolaulut ’kulua puhki’, jos ei muita lauluja laulettaisi.” (Samp)

Lauluilla on merkitystä myös kasvatuksellisessa mielessä. Ruokalaulujen laulaminen opettaa kunnioittamaan ruokaa ja ruokailutilannetta. Hengelliset laulut puolestaan tukevat hengellistä kasvatusta. Toisaalta jotkut vastaajat katsoivat tämän tyyppisten laulujen kuuluvan partiolauluihin eikä muihin lauluihin. Laulut voivat toimia lasten rauhoittajina nukkumaan mentäessä.

Eräät vastaajat kertoivat muiden laulujen tuovan partiotoiminnan lähelle muuta yhteiskuntaa:

”Lähentää partioideologiaa ja ’siviilielämää’. Ei pidä olla tiukkoja linjoja musiikin suhteen: tätä lauletaan huivi kaulassa, tota taas ei.” (Veva)

”Muut laulut esim. populäärimusiikki yhdistävät partiolaisia muihin ihmisiin ja nuoriin ja luovat myös partiolaisten keskinäistä yhtenäisyyden tunnetta, kuten partiolaulutkin.” (H-O)

Muut laulut luovat tunnelmaa ja viihdyttävät, ovat yhteistä mukavaa tekemistä. Jokainen pysyy osallistumaan lauluun, vaikka ei omasta mielestään ”osaisikaan” laulaa:

”Toimivat hengen kohottajina ja onhan se hienoa laulaa iltanuotiolla samoja lauluja kuin kuuluisuudet laulavat konserteissa.” (LSV)

”Tietyllä tavalla partiomaista on mielestäni laulella nuotiolla kavereiden kanssa, vaikei olakaan välttämättä loistavia laulajia.” (H-O)

”Ne ovat kivaa ohjelmaa, kuuluvat osaltaan iltanuotiolle.” (H-O)

”Laulaminen, yhdessätekeminen, hauskanpito, tutussa porukassa voi laulaa vaikei osaiskaa, fiilistely.” (EPS)

4.3.2 Partiolauluperinteen säilyttäminen ja laulujen opettelu

Jotta partiolaulut säilyisivät lippukuntien muistissa, on niitä siirrettävä sukupolvelta toiselle. Taulukkoon 6 on merkitty rastilla (x), millä tavoilla lippukunnissa ylläpidetään partiolauluperinnettä. Vastausvaihtoehdot oli annettu lomakkeella valmiiksi.

TAULUKKO 6. Lippukuntien tavat ylläpitää partiolauluperinnettä.

Tilanteet	Veva	Samp	MPP	JSS	MHT	MHP	H-O	VarPo	LS	EPS
Kokoukset	x	x	x		x	x	x	x	x	x
Leirit	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Juhlat	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Suoritukset	x	x	x					x	x	x
Harjoitukset		x	x				x		x	
Muu			x				x			

Yleisimpiä tapoja ylläpitää partiolauluperinnettä ovat partiolaulujen harjoittelu kokouksissa ja leireillä sekä partiolaulujen laulaminen juhlissa. Viidessä lippukunnassa partiolauluja harjoitellaan suoritusten avulla. Neljässä lippukunnassa järjestetään erillisiä partiolauluharjoituksia. Hespartot pitävät vuosittain lippukunnan syntymäpäivän kunniaksi lauluillan, jossa lauletaan paljon partiolauluja. Meri-Porin Partiolaiset ovat tehneet omakustanteena ”Partiolauluja”-cd:n, joka sisältää Nuotiomessun ja 14 (partio)laulua. Jokaisen laulun välissä on lisäksi partiohuuto.

”Ne jotka osaa, laulaa kovaa, muut yrittää opetella siinä sivussa.” (H-O)

Koska nuotinlukutaito ei kuulu partiotaitoihin, on laulujen opettelusta useimmiten selvittävä muilla keinoin. Kaikki lippukunnat kertoivat opettavansa laulut ”toistomenetelmällä”. Tämä tarkoittaa sitä, että ensin laulun jo osaavat laulavat sen muille. Tämän jälkeen laulua kerrataan niin kauan, että se alkaa jäädä mieleen. Erityisiä apuvälineitä ei juurikaan ole käytössä, mutta sanat saattavat olla esillä. Myös säestystä saatetaan, jos mahdollista, käyttää laulun opettelu yhteydessä. Lauluja opetellaan usein leirien iltanuotioilla ja muissa tapahtumissa, joissa ne opitaan vähitellen. Yksi vastaaja toivoi, että varsinaisia lauluiltojakin voisi pitää useammin. Kukaan vastaajista ei kertonut käyttävänsä kirjallisuutta apuna laulujen opettamisessa.

4.3.3 Lippukuntien suosikkilaulut

Jokaisella lippukunnalla on varmasti lauluja, jotka ovat muodostuneet lippukunnan suosikkilauluiksi syystä tai toisesta. Vastaajien tehtävänä oli nimetä viisi lippukunnan suosikkilaulua ja perustella valintansa. Laulujen ei ollut välttämätöntä olla ”partiolauluja”.

Useimpien lippukuntien mainitsemat suosituimmat laulut olivat (suluissa vastaajien määrät): *Puolalainen nuotiolaulu* (27), *Iltanuotiolla* (13), *Puff* (10), *Tää ystävyys ei raukene* (8) ja *Iltapimenee* (8). Erilaisia lauluja mainittiin 67, minkä lisäksi erikseen mainittiin ”ruokalaulut” (3) ja *Partiomessun* laulut (1).

Vastaajien mainitsemat laulut voidaan karkeasti jakaa neljään ryhmään. Ensimmäinen, ja suurin ryhmä on ”perinteiset partiolaulut”, esimerkiksi jo edellä mainittu suosikkiviisikko, *Tokko partiomieles* (6), *B-P Spirit* (6) ja *Reilut pennut* (5). Toinen ryhmä on ruokailuun liittyvät laulut, esim. *Nyt silmäin alla* (4) ja *Me syömme leipää* (1). Kolmas ryhmä on hengellisemmät laulut, esim. *Partiolaisen iltavirsi* (4) ja *Partiomessun* laulut. Neljännen ryhmän muodostavat muut laulut, esim. *Mandoliinimies* (8), *Maa on niin kaunis* (8), *Oman kullan silmät* (5) ja *Saku Sammakko* (3).

Puolalainen nuotiolaulu eli tutummin Meill’ on metsässä nuotiopiiri, oli ylivoimaisesti suosituin laulu. Se puuttui ainoastaan yhden lippukunnan vastauksista. Sitä perusteltiin mm näin: ”Laulettu sukupolvelta toiselle, iltanuotio-must”, ”Nuotiolla on ihan pakko laulaa nuotiolauluja”, ”Iltanuotioklassikko” ja ” Ei varmasti tarvitse selittää”. Hyvänä kakkosena, mutta tosin puolet vähemmän ääniä saaneena oli toinen nuotiolaulu, *Iltanuotiolla* (Tänne polkumme johdtaa). Sen perusteluja olivat: ”Perinteinen, koskettava”, ”Melkein joka iltanuotiolla” ja ”Laulettu partiosukupolvelta toiselle”.

Vastaukset osoittavat lippukunnilla olevan omat suosikkikappaleensa, jotka poikkeavat muiden lippukuntien suosikeista. Peräti 44 kappaletta oli vain yhden lippukunnan suosikkina. Näistä 28 sai vain yhden äänen, joten niitä ei varsinaisesti voi sanoa lippukunnan yhteiseksi suosikeiksi. Kappaleista maininnan (ja kuultavan) arvoisia ovat mielestäni Vartiovuoren Poi-

kien *Röhönranta* ja *Ruskeiden propagandalaulu*, Lauritsalan Siniveljien *Siniveljien marssi* sekä hesparttolaisten *Hesparton marssi*.

Kuule siskoni

Enson Partiosiskojen ehdottomaksi suosikkikappaleeksi mainittiin lippukuntalaulu *Kuule siskoni*. Lippukunnan kotisivuilla (<http://groups.msn.com/ensonpartiosiskot>) on mielenkiintoinen kertomus laulun synnystä. Alun perin laulu on venäläisperäinen kansansävelmä, joka tunnetaan paremmin nimellä ”Asfalttikukka” (san. Väinö Siikaniemi). Lippukuntalaulun sanat on tehnyt Salme Ruohonen os. Hämmäläinen. Laulu on levinnyt partiolaisten ja muidenkin retkeilyä harrastavien laulukirjoihin. Useissa laulukirjoissa sen nimi on virheellisesti *Kuule veljeni* ja sanoittaja on tuntematon. Myös tässä tutkimuksessa kaksi vastaajaa nimesi laulun nimellä *Kuule veljeni* suosikkilaulujen joukkoon.

4.3.4 Ruotsinkieliset ja vieraskieliset partiolaulut

Muiden kuin suomenkielisten partiolaulujen laulaminen on kokemusteni mukaan aika vähäistä. Tämän vuoksi halusin tietää, onko tilanne samanlainen myös tutkimuslippukunnissa. Vastaukset osoittavat, että lippukunnissa lauletaan enimmäkseen suomeksi, mutta joskus myös ruotsiksi tai englanniksi. Muilla kielillä laulettuja kappaleita ei tullut esiin. Yhdessä lippukunnassa laulettiin ainoastaan suomeksi, tai ainakaan vastaajat eivät maininneet yhtäkään muun kielistä laulua.

Useimmat vastaajat mainitsivat kappaleen *B-P Spirit* (31), joka taitaakin olla tunnetuin vieraskielinen partiolaulu. Sitä perusteltiin mm. näin: ”Kv:ta parhaimmillaan”, ”Lauletaan säännöllisesti leireillä ja retkillä”, ”Mukava kansainvälinen laulu”, ”Luo kansainvälistä tunnelmaa”, ”Hieno laulu”. Lauluun liittyy myös leikki.

I've got the B-P spirit right in my head, right in my head, right in my head.
 I've got the B-P spirit right in my head, right in my head to stay.
 I've got the B-P spirit deep in my heart...
 I've got the B-P spirit all round my feet...
 I've got the B-P spirit all over me...
 I've got the B-P spirit right in my head, deep in my heart, all round my feet.
 I've got the B-P spirit all over me, all over me to stay.

Kaikki vastaajat eivät olleet ajatelleet kysymyksen koskevan partiolauluja, joten vastauksissa oli mukana mm. *Yesterday*, *Bye Bye Blackbird* ja *Diana*. Toisaalta mainittiin myös lauluja, jotka - jälleen kerran - eivät välttämättä tekstiltään ole partiomaisia, mutta saattavat muuten kuulua partiomaailmaan. Eri kappaleita mainittiin yhteensä 23 ja lisäksi mainittiin ”Beatlesbiisejä”. Mainittuja lauluja olivat mm. *Kalles kamel*, *Please Play for Me*, *Kumbayah* ja *Brev från Kolonien*.

4.3.5 Käytettävissä oleva laulumateriaali

Lippukunnat mainitsivat käyttävänsä musisoinnissaan jonkin verran valmiita materiaaleja ja lisäksi itse kokoamiaan materiaaleja. Kaikki lippukunnat mainitsivat käyttävänsä uutta Lauluja - oek -kirjaa ja/tai Laululupaa. Lisäksi seitsemän lippukuntaa kertoi käyttävänsä itse tehtyä laulumonistetta tai -kirjaa. Vartiovuoren Pojilla on oma Käyttölaulut-vihko, jota käytetään kuukausittain. Myös Hespertolla on oma Hesperto-laulukirja. Lauritsalan Siniveljet kertoivat laulavansa Partiopoikien suorituskirjassa olevia lauluja (lippukunnan oma suorituskirja). Kaksi lippukuntaa muistutti laulavansa usein myös ilman materiaalia. Meri-Porin Partio ja Maskun Hemmingin Tyttäret ja Pojat mainitsivat käyttävänsä Partiomessu-materiaaleja. Vesilahden Valkohännät kertoivat käyttävänsä hengellisten laulujen kirjaa nimeltään Laulutuuhi ja joskus myös virsikirjaa. Viisi lippukuntaa mainitsi käyttävänsä cd-levyjä, näistä ainakin kaksi Åttopoikien Iltanuotiolla-levyä ja yksi Nuotiomessu-levyä.

4.3.6 Käytettävissä olevat soittimet ja välineet

Laulujen säestämisessä ja musiikkitoiminnassa yleensä tarvitaan soittimia ja muuta välineistöä. Taulukkoon 7 on merkitty rastilla, mitä välineistöä lippukunnilla on käytettävissä.

TAULUKKO 7. Lippukuntien käytettävissä olevat soittimet ja välineet liittyen musiikkitoimintaan.

Soittimet ja välineet	Veva	Samp	MPP	JSS	MHT	MHP	H-O	VarPo	LS	EPS
Kitara(t)	x	x	x	x	x	x	x		x	x
Piano/sähköpiano/syntikka	x	x			x	x		x	x	x
Marssirumpu/-rummut	x				x	x	x	x	x	
Cd-soitin		x	x		x	x	x		x	x
Radio		x	x				x	x	x	x
Kasettisoitin							x		x	x
Tietokone			x							x

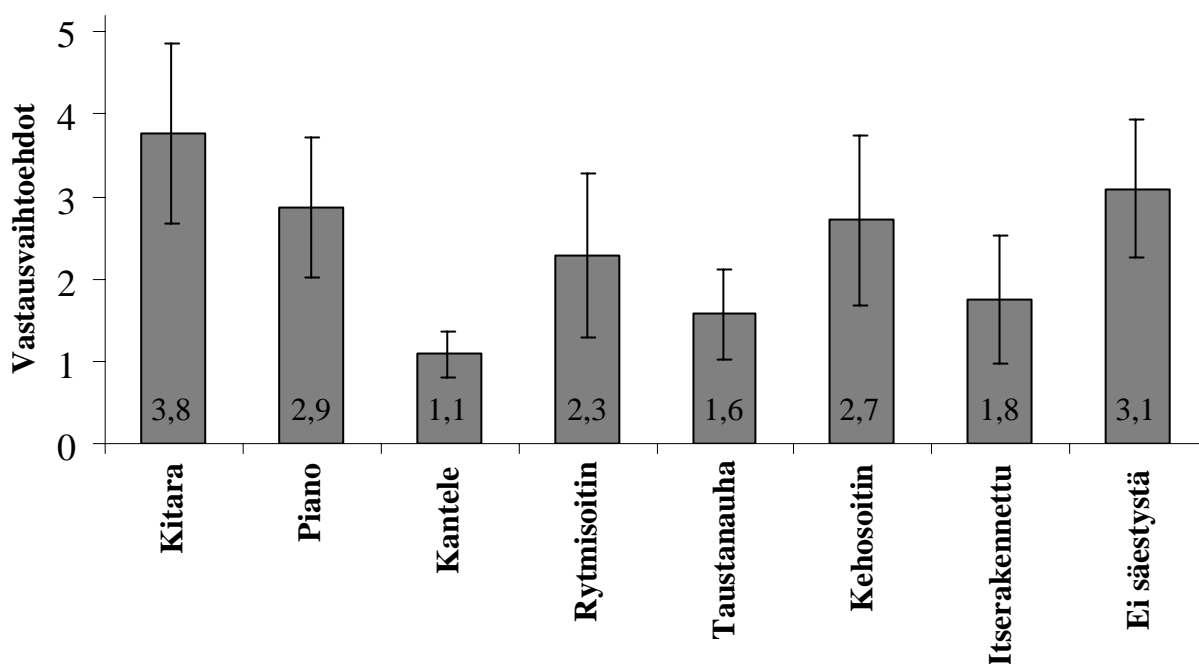
Muita mainittuja soittimia ja välineitä olivat huilu, nokkahuilu, klarinetti, saksofoni, trumpetti, huuliharppu, rytmisoittimet (rytmimuna, triangeli, marakassit, claves, tamburiini), congarummut, metallofoni, ksylofoni, banjo, ukulele, basso, kontrabasso, haitari, urut ja kazoo, levysoitin sekä vahvistinlaitteet.

Useimmilla lippukunnilla oli käytettävissä kitara. Pääsääntöisesti lippukunnat eivät omistaneet soittimia ja muita välineitä, lukuun ottamatta joillain lippukunnilla olevia marssirumpuja. Muut mainitut soittimet olivat jäsenten omia tai muuten käytettävissä esimerkiksi seurakunnan puolesta. Itse tehtyinä soittimina mainittiin peltipurkit, laudanpätkät, kepit, kivet, kipot, kupit ja ”marakassit”.

4.3.7 Laulujen säestys

”Kitara, jos sen omistaja ottaa sen mukaan.”

Säestäminen helpottaa laulamista ja luo oman tunnelmansa yhteislauluun. Kysymyksessä 7.7 vastaajat kertoivat, minkä verran lippukunnat käyttävät säestystä. Säestyssoittimista mainitsin yleisimmät eli kitaran, pianon ja rytmisoittimet. Lisäksi vaihtoehtoina olivat kantele, taustanauha (esim. cd-levy), keho-soittimet, itse rakennetut soittimet tai muu soitin. Vaihtoehtona oli myös ”ei säestystä”. Vastausvaihtoehdot olivat: 1 = ei koskaan, 2 = harvoin, 3 = joskus, 4 = usein ja 5 = aina.

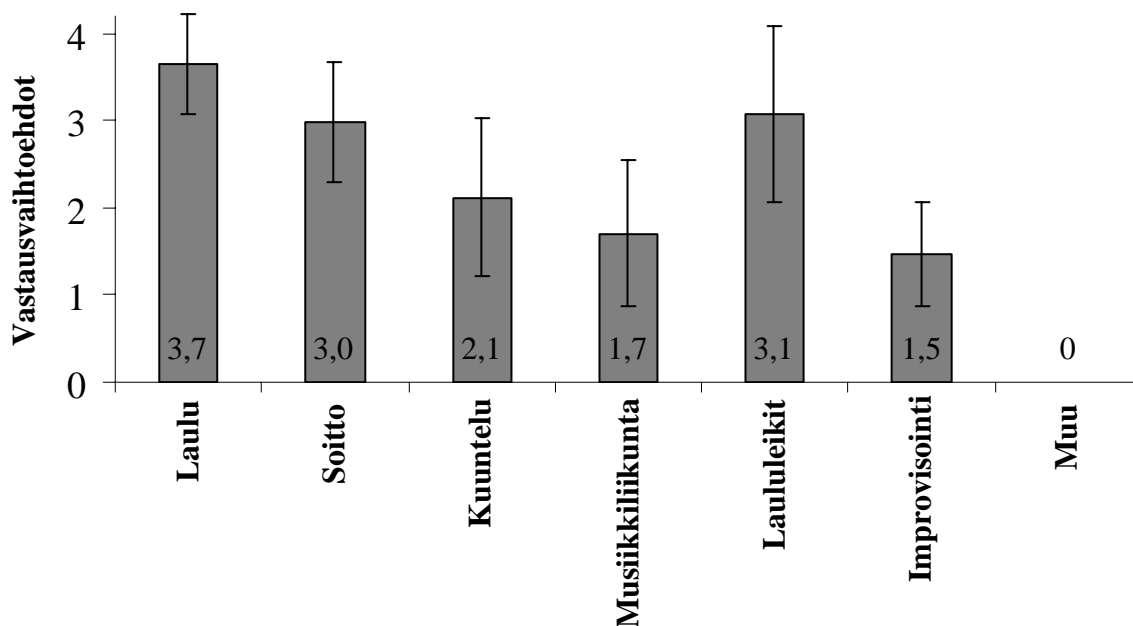
KUVA 7. Säestyksessä käytettyjen välineiden käyttöiheydet (keskiarvot $\pm$ keskihajonta).

Säestyksessä eniten käytetty soitin oli kitara. Mainittavan arvoista on, että yhdessä lippukunnassa ei kuitenkaan käytetty koskaan kitaraa säestyssoittimena. (Kuva 7.) Kaksi vastaajaa mainitsi käytettävän huilua (joskus) tai bassoa (harvoin). Vartiovuoren Poikien muita laulujen säestyksessä aina tai usein käyttämiä soittimia olivat banjo, kazoo, huuliharppu, harmonikka, ukulele sekä marssivirveli.

4.4 Musiikin merkitys ja musiikkitoimintaan vaikuttavat tekijät

Musiikillisten toimintamuotojen määrän lisäksi kiinnostavaa oli myös niiden merkitys lippukunnassa. Tätä käsiteltiin kysymyksessä 6.3. Musiikillisina toimintamuotoina mainittiin laulu, soitto, kuuntelu, musiikkiliikunta, laululeikit ja improvisointi. Vastausvaihtoehdot olivat: 1 = ei lainkaan tärkeä, 2 = ei kovin tärkeä, 3 = melko tärkeä ja 4 = tärkeä.

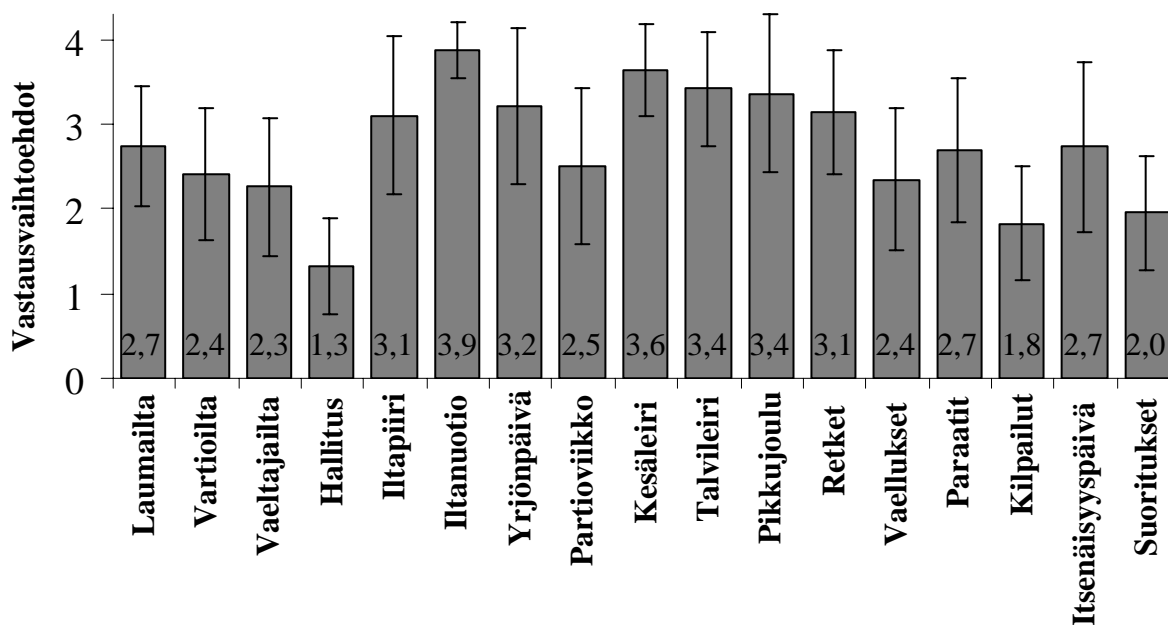

KUVA 8. Musiikillisten toimintamuotojen merkitys lippukuntien toiminnassa (keskiarvot $\pm$ keskihajonta).

Tärkeimpänä musiikillisena toimintamuotona vastaajat pitivät laulamista vastausten keskiarvon ollessa 3,7. Tärkeinä tai melko tärkeinä pidettiin laululeikkejä (keskiarvo 3,1) ja soittamista (keskiarvo 3,0). Improvisointia pidettiin vähiten tärkeänä toimintamuotona (keskiarvo 1,5). Vaihtoehtoa ”muu” ei ollut valinnut kukaan. (Kuva 8.)

4.4.1 Musiikin merkitys lippukunnan toiminnassa

Kysymys 6.4 koski musiikillisten toimintamuotojen merkitystä lippukunnan toiminnassa yleensä. Vastausvaihtoehdot olivat: 1 = ei lainkaan tärkeä, 2 = ei kovin tärkeä, 3 = melko tärkeä ja 4 = tärkeä.

KUVA 9. Musiikin merkitys lippukunnan toiminnassa (keskiarvot $\pm$ keskihajonta). Vaihtoehtoa ”muualla” ei ole kuvassa vastaajien (n = 3) vähäisen määrän vuoksi.

Musiikilla on vastaajien mukaan tärkein merkitys iltanuotiolla vastausten keskiarvon ollessa 3,9. Musiikilla on merkittävä osuus myös leireillä, kuten kesä- ja talvileirien vastausten keskiarvot (3,6 ja 3,4) osoittavat. Myös vaihtoehdon ”muualla” valinneiden mielestä (n = 3) musiikilla oli tärkeä osuus heidän mainitsemissaan tilanteissa. Nämä tilanteet olivat joulu- ja kevätjuhla, lupauksenanto ja lauluilta. Musiikilla oli vastaajien mielestä vähän tai ei ollenkaan merkitystä hallituksen kokouksissa (keskiarvo 1,3), kilpailuissa (1,8) ja suorituksissa (2,0). (Kuva 9.) Kahdessa lippukunnassa ei juurikaan vietetä Yrjöpäivää, joten musiikilla ei luonnollisestikaan ole silloin siellä tehtävää. Tämä saattoi vaikuttaa vastausten keskiarvoon arvioitaessa musiikin merkittävyyttä Yrjöpäivässä.

4.4.2 Musiikkitoimintaan merkittävimmin vaikuttavat tekijät

”Ihmisten oma innokkuus on tärkeitä, yleensä tosin partioon on kerääntynyt sellaiset ihmiset jotka pitävät musiikista.” (Samp)

Lippukunnan musiikkitoimintaan merkittävimmin vaikuttava tekijä vastaajien mielestä oli johtajat. Johtajien uskallus ja tahto heittäytyä toimintaan, esimerkkinä toimiminen, aktiivisuus ja ylipäänsä positiivinen asenne ja innostus musiikkia kohtaan toimivat musiikkitoiminnan kannalta tärkeinä tekijöinä.

Tärkeinä pidettiin myös johtajien osaamista ja harrastuneisuutta, musikaalisuuttakin. Osamattomuutta ei kuitenkaan välttämättä pidetty häiritsevänä tekijänä, vaikkakin se voi vaikuttaa lippukunnan musisointiin:

”Säestys kykyisten henkilöiden vähyys vaikuttaa osaltaan alentavasti musiikkitoimintaa. Jos ei johtajat osaa laulaa on vaikea opettaa lauluja lapsille (nuotilleen).” (EPS)

”Se jos johtajilla ei ole sävelkorvaa/sävelmuistia vaikuttaa niin, että lippukunnassamme on biiseistä (sävelistä) omat versiot. Johtajien musikaalisuus ja se tykkäävätkö johtajat/muut laulaa vaikuttaa siihen kuinka paljon lauletaan, silloin kun ei ollut kitaransoittotaitoisia laulettiin vähemmän.” (H-O)

Myös perinteillä katsottiin olevan vaikutusta musiikkitoimintaan. Perinteiden ylläpito, jalostaminen ja uusien perinteiden luominen olivat merkittäviä tekijöitä musiikkitoiminnan kannalta:

”Perinteet ja se, että partiossa on totuttu käyttämään musiikkia osana toimintaa.” (EPS)

”Varmasti pitkän lauluperinteen omaaminen. Laulettu on aina bussissa, retkillä, nuotiolla ja suunnistettaessa. Lauletaan kun eksytään ja jos on huono fiilis sitä nostetaan laulamalla.” (H-O)

Lippukuntalaisten asenteet ja lauluhalukkuus sekä toimintaan käytetty tai varattu aika vaikuttavat osaltaan musiikkitoimintaan. Yksi vastaaja kertoi myös rahalla olevan merkitystä musiikkitoiminnan kannalta, tosin vastauksesta ei käynyt ilmi, millä tavalla. Myös sattumalla voi olla osansa musiikkitoiminnassa, varsinkin, jos toiminta ei ole kovin suunnitelmallista:

”Kuka sattuu olemaan retken/leirin johtaja ja hänen laulutaitonsa.” (LSV)

Yhteiset lauluhetket lisäävät yhteenkuuluvuuden tunnetta ja luovat yhteishenkeä. Yksi vastaaja mainitsi yhteistyön seurakunnan kanssa olevan merkittävä musiikkitoimintaan vaikuttava tekijä. Myös musiikillinen ryhmä (tässä tapauksessa kuoro) auttaa yhteishengen muodostumisessa:

”Partiokuoron avulla johtajat tuntevat vahvaa me-henkeä. Jokainen tietää/tuntee toisten vahvuudet, joita käytetään mahd. tasapuolisesti hyväksi. Kuoro on sopivan kokoinen, jolloin se myös toimii ’yhteen hiileen’ puhaltaen.” (Veva)

5 TULOSTEN TARKASTELU

5.1 Musiikkitoiminta käytännössä

Alaluku 4.1.1 käsitteli lippukuntien musiikkitoimintaa eri tilanteissa. Vastaukset kertovat musiikin kuuluvan lippukunnissa moniin eri tilanteisiin, niin arkitoimintaan kuin juhliinkin. En halunnut antaa valmiita vastausvaihtoehtoja, jotta vastaajat saisivat itse valita tilanteet. Onkin todennäköistä, että vastaajat eivät ole muistaneet näistä kaikkia, joten lista saattaa joidenkin lippukuntien kohdalla olla epätäydellinen. Tarkoituksenani ei kuitenkaan ollut arvottaa lippukuntia tilanteiden moninaisuuden perusteella. Tärkeintä oli tuoda esiin mahdollisimman monipuolisesti tilanteita, joissa musiikkitoimintaa käytetään ja olisi mahdollista käyttää. Useimmat vastaajat eivät olleet erikseen maininneet, millaisia toimintamuotoja tilanteissa käytetään. Uskoisin, että tilanteisiin liittyy ennen kaikkea laulaminen. Tähän viittaisi myös alaluvun 4.1.2 vastaukset musiikillisten toimintamuotojen (laulamisen) määrästä. Paraatilla musisoitaessa mainittiin marssirummutus, jota ei muissa yhteyksissä tuotu esiin. Kokouksissa musiikkia käytetään alku- ja loppulauluissa sekä esimerkiksi suoritusten yhteydessä. Juhliin liitettiin paitsi yhteislaulu myös musiikkiesitykset.

5.1.1 Musiikin tehtävät ja toimintamuotojen merkitys

Musiikin tärkeimpänä tehtävänä partiossa pidettiin yhteenkuuluvuuden tunteen luomista. Merkittäväksi koettiin myös viihdyttäminen, perinteiden jatkaminen ja se, että kaikki pystyvät osallistumaan musiikkitoimintaan. Vähiten tärkeinä musiikin tehtävinä pidettiin vieraiden kielten oppimista, musiikillisten taitojen oppimista, muiden asioiden oppimista musiikin avulla ja vieraisiin kulttuureihin tutustumista. Ennakko-oletukseni musiikin viihdyttävästä ja yhteenkuuluvuuden tunnetta herättävästä vaikutuksesta näyttivät pitävän paikkaansa. Tämä tukee ajatusta, että musiikin tehtävänä partiossa ei ole oppia itse musiikkia eikä edes käyttää sitä ensisijaisena oppimisen välineenä. Kieltenopiskelijana olen vahvasti sitä mieltä, että musiikilla voi olla suurikin merkitys kielen oppimisessa. Mielestäni oli yllättävää, että musiikin ei ko-

ettu toimivan merkittävänä välineenä vieraisiin kulttuureihin tutustuttaessa tai kielten oppimisessa.

Kysymyksessä 6.3 käsittelin musiikillisten toimintamuotojen merkitystä lippukunnan toiminnassa. Tärkeimpinä toimintamuotoina pidettiin laulamista ja laululeikkejä. Musiikillisten toimintamuotojen yhtenä vaihtoehtona oli myös improvisointi, joka saattoi vastaajista tuntua oudolta tai vieraalta toimintamuodolta. Improvisointiahan on kuitenkin koko ajan esim. kun keksitään lauluihin uusia sanoja, säestystapoja, leikkejä tai jopa melodioita. Tuloksissa näkyvä improvisoinnin vähäinen määrä ja merkitys lippukunnissa johtuu todennäköisesti siitä, että vastaajat mielsivät improvisoinnin olevan jotain muuta.

5.1.2 Musiikkivastaava

Musiikkivastaava-tittelillä tarkoitin henkilöä, joka vastaisi lippukunnan musiikkitoiminnasta. Arvelin etukäteen, että lippukunnissa ei ole erityisiä musiikkivastaavia, koska en ollut tällaisesta pestistä koskaan kuullut. Näin myös oli, ainakin tutkimuslippukuntien parissa. Yhdessä lippukunnassa toimii kuitenkin ohjelmamestari, joka vastaa myös musiikista. Sitä vastoin monissa lippukunnissa on henkilö tai useampia henkilöitä, jotka säestävät tai ”johtavat” lauluja tarvittaessa. Tällainen pesti saattaa omien kokemuksieni mukaan langeta keille tahansa vähänkin musiikillista kiinnostusta ja osaamista ilmaisueille lippukuntalaisille. Kaikilla tutkimuksessa mukana olleilla lippukunnilla oli siis ainakin yksi henkilö jossain määrin enemmän vastuussa lippukunnan musiikkitoiminnasta. Onkin todennäköistä, että jos lippukunnassa ei ole ketään huolehtimassa esim. laulujen säestyksestä, on lippukunnan musiikkitoiminta muutenkin vähäisempää. Olen sitä mieltä, että musiikkivastaavien pestäminen ei välttämättä ole tarpeellista eikä usein edes mahdollista lippukunnan resurssien puitteissa. Uskoisin, että esimerkiksi ohjelmamestari voisi olla sopiva henkilö vastaamaan myös musiikillisen toiminnan organisoinnista. Nieminen (1991, 10) pohtii tutkielmassaan, miten monet soittamista harrastavat lapset ja nuoret saavat partiossa mahdollisuuden käyttää vähäisiäkin taitojaan yhteiseksi iloksi ja hyödyksi. Tämä saattaisi todella toimia nuoren soittajan motivaation kannustimena, vaikkapa säestystaitojen kartuttamiseen.

5.1.3 Suoritukset

Etsiessäni sudenpentujen ja vartioikäisten musiikkiin liittyviä suorituksia olin aluksi yllätynyt niiden vähyydestä. Sudenpentujen ohjelmassa vain yksi suoritus on suoraan musiikkiin liittyvä, mutta vartioikäisillä tällaisia suorituksia ei ole yhtään. Tilannetta muuttivat hieman taitomerkkien suoritukset, joista moniin saattoi yhdistää musiikin, vaikka ne eivät varsinaisia musiikkitaitomerkkejä olleetkaan. Yleisimpänä musiikkiin liittyvänä suorituksena vastaajat mainitsivat uuden laulun tai laululeikin opettelun. Yleistä oli myös laulujen uudelleensoi-tus. Näitä kaikkia tehdään varmasti muutenkin kuin suoritusten yhteydessä. Musiikkia ei kuitenkaan vastausten perusteella käytetä kovinkaan monipuolisesti hyväksi suorituksissa, vaikka esimerkiksi vartiolaisten taitomerkkisuoritukset tämän mahdollistaisivat. Mukana oli myös vastaajia, jotka eivät ”muistaneet” yhtään musiikkiin liittyvää suoritusta. Oli yllättävää, että musiikin osuutta hartauksien tai muun ohjelman suunnittelussa ei mainittu ollenkaan. Tämä viittaa siihen, että musiikillista toimintaa ei tehdä lippukunnissa suoritusten tekemisen vuoksi, vaan musiikilla on muunlainen tehtävä. Tätä ajatusta tukee myös se, että musiikillisen toiminnan ei katsottu olevan merkittävää suoritusten kannalta. Yksi vastaaja kertoi laulujen opettelun olevan tärkeää perinteen ja iltanuotioille osallistumisen ja toiminnan kannalta. Lauluja opetellaan siis käytäntöä varten; pitämään yllä partioperinteitä ja vahvistamaan yhteishenkeä.

5.2 Musiikkitoiminta partion ulko- ja sisäpuolella

Tutkimuslippukuntien joukossa vain kuusi vastaajaa eli 12,8 prosenttia vastaajista ei harrastanut musiikkia lainkaan. Nämä kuusi yhdessä niiden kymmenen kanssa, jotka harrastivat musiikkia vain omaksi ilokseen, muodostavat kolmasosan vastaajista. Näin ollen kaksi kolmasosaa vastaajista harrastaa jonkinlaista musiikkitoimintaa partion ulkopuolella, tai musiikki liittyy heidän (tulevaan) ammattiinsa. Tämä kertoo mielestäni siitä, että useimmat vastaajat ovat todennäköisesti kiinnostuneita musiikillisesta toiminnasta myös partiossa. Nieminen (1991, 58–59) päätyi tutkimuksessaan samansuuntaisiin tuloksiin: noin 2/3 tutkimukseen osallistuneista vastaajista harrasti musiikkia jossain muodossa. Musiikkiharrastusten vaihtoehtoina Niemisen tutkimuksessa olivat instrumentin soitto, musiikkiliikunta tai tanssi, kuorolaulu, yksinlaulu tai joku muu musiikkiin liittyvä. Huolimatta samansuuntaisista tuloksista oman

tutkimukseni kanssa ei näiden aineistojen perusteella voi mielestäni kuitenkaan päätellä, että lippukunnissa yleensä keskimäärin yli puolet johtajista harrastaisi musiikkia jollain tavalla.

5.2.1 Musiikkikurssit

En ole koskaan kuullut, että partiossa olisi järjestetty erillisiä musiikkikursseja, vaikka musiikki ja laulaminen kuuluvat varmasti monien kurssien ohjelmaan jollain tavoin. Samaa mieltä olivat myös vastaajat. Syitä siihen, miksi kurseille ei ole osallistuttu on varmasti monia. Eräs syy voi yksinkertaisesti olla kurssien puuttuminen; tällaisia kursseja ei vain ole katsottu tarpeellisiksi järjestää. Toinen syy voi olla kurssien sisältö; osanottajat eivät koe kurssien sisältöä hyödylliseksi partiotoiminnan kannalta. Kolmas syy saattaisi olla tiedotuksen puute; kursseja saattaa olla olemassa, mutta niille ei ”osata” mennä. Uskoisin, että tärkeimmäksi syyksi nousee kysynnän ja tarjonnan kohtaaminen; sitä mitä ei tarvita, ei myöskään järjestetä. Lippukunnan musiikilliset toimijat ovat useimmiten saaneet koulutuksensa jo muualta, eivätkä tarvitse erillisiä musiikkikursseja. Kurssit olisi siis suunnattava niille partiolaisille, joiden musiikilliset taidot kaipaavat kehittämistä. Myös Nieminen (1991) toteaa tutkimuksessaan, että partiossa saatu musiikkikoulutus on todennäköisesti vain muutamia tunteja vuodessa. Kuitenkin sillä voi hänen mukaansa olla aivan ratkaiseva merkitys partion musiikkitoiminnan kannalta. Hän muistuttaa, että *”Partiokurssien musiikkikoulutus on mahdollista laatia juuri sellaiseksi käytännön toimintaan liittyväksi uusien laulujen, laululeikkien ja muiden toimintavihjeiden sekä työtapojen välittämiseksi, jolla rohkaistaan ja innostetaan johtajaa.”* Kurseille osallistuvan johtajan voi olettaa asennoituneen siten, että hän muokkaa saamansa musiikkikoulutuksen ja muun informaation omaan käyttöön sopivaksi, ikään kuin syventää muualla opittua. Lisäksi Nieminen huomauttaa, että koulunkäynnin päättäneille johtajille partiokursseilla annettava musiikillinen koulutus saattaa olla ainoa kosketus musiikkiin, ainakin niiden johtajien parissa, jotka eivät muuten harrasta musiikkia. (Nieminen 1991, 54–55.)

Vastauksista nousi esiin halu oppia laululeikkejä ja partiolauluja. Nämä ovat taitoja, joista on mielestäni hyötyä niin arkipäivän partioinnissa kuin juhlistakin. Lisäksi ne ovat taitoja, joihin ei välttämättä tarvita suuria musiikillisiä kykyjä. Vastauksista ei voi päätellä, haluavatko vastaajat oppia itse laululeikkejä ja musiikkiliikuntaa vai oppia niiden ohjaamista. Voisi kuitenkin kuvitella, että vastaajien tavoitteena olisi nimenomaan saada vinkkejä ja ohjelmistoa ryh-

määnsä tai lippukuntaa varten. Moni vastaaja oli myös kiinnostunut oppimaan säästämistä, mikä ei välttämättä olekaan niin helposti opittava asia. Toki kursseilla voitaisiin opetella perusteet esimerkiksi kitaralla säästämisestä, mutta ainakin aivan alkeista lähtevälle tämä merkitsee pitkäaikaista omatoimista harjoittelua. Toisaalta vastaajat ovat myös voineet tarkoittaa jo olemassa olevien taitojen kartuttamista tai vapaan säästyksen oppimista, mihin esimerkiksi muutaman viikonlopun mittainen kurssi voisi hyvinkin olla paikallaan. Uskonkin, että nimenomaan partiolauluihin ja partion musisointiin suunnattu säästyskurssi höystettynä sopivalla määrällä esimerkiksi soitinrakennusta ja laululeikkien opetusta saattaisi olla tarpeellinen lisä kurssitarjonnassa.

En ollut muotoillut kysymystä lippukuntien musiikkitoiminnan kehittämisalueista tarpeeksi selkeästi. Tarkoitukseni oli saada selville, minkä verran vastaajat kokivat kaipaavansa kehittämistä kullakin osa-alueella. Oletukseni oli, että esimerkiksi musiikinteorian taidot olisivat useimmissa lippukunnissa vähäiset, jolloin kehityksen tarve olisi suuri. Nyt vastaajat ovat kuitenkin saattaneet ajatella kysymyksen koskevan sitä, minkä taidon kehittämisestä heille olisi *hyötyä* eikä niinkään sitä, missä olisi *puutteita*. Musiikinteorian taitoja ei koettu tarpeellisiksi, minkä vuoksi niitä ei myöskään ole tarpeen kehittää. Toisaalta myös tämä on mielenkiintoinen tieto.

5.2.2 Musisoivat ryhmät ja musiikillinen perinne

Koska kyselyyn osallistuneet lippukunnat olivat musiikillisesti ehkä keskimääräistä aktiivisempia, ajattelin lippukunnissa toimivan monenlaisia musisoivia ryhmiä. Lippukuntien joukossa oli kuitenkin myös sellaisia, joilla ei ollut erityistä ryhmää. Lippukunnan musisointi ei siis välttämättä tarvitse kuoroa tai bändiä ollakseen aktiivista. Lähes kaikki lippukunnat mainitsivat käyvänsä tai käyneensä esiintymässä vanhainkodissa. Palvelu ja auttaminen sekä hyvän mielen tuottaminen eivät välttämättä tarvitsekaan suuria musiikillisia taitoja. Esiintyminen kirkon tilaisuuksissa puolestaan kertoo yhteistyöstä taustayhteisön kanssa.

Useimmilla tutkimuslippukunnilla on olemassa musiikillinen perinne, joka näyttäytyy eri muodoissa esimerkiksi musiikillisen ryhmän tai vahvan lauluperinteen kautta. Musiikki kuuluu monenlaiseen lippukunnan toimintaan. Vastaajien mielestä musiikilla on tärkeä tehtävä

esim. leireillä, retkillä ja lippukunnan juhlissa, kuten Yrjönpäiväjuhlissa. Maininnan arvoista on, että kahdessa tutkimuslippukunnista ei kuitenkaan vietetä Yrjönpäivää. Vastaajien mielestä musiikilla on ylivoimaisesti merkittävin tehtävä iltanuotiolla.

5.2.3 Taustayhteisö

Lippukuntien taustayhteisönä toimii useimmiten seurakunta, joten ajattelin musiikillisen yhteistyön olevan näkyvä yhteistyömuoto seurakunnan ja lippukunnan välillä. Vastauksista selvisi, että yleensä yhteistyö näkyy muutamassa jumalanpalveluksessa avustamisena. Tosin vastaukset saattoivat olla hieman ristiriitaisia toisen lippukuntalaisen vastatessa musiikin liittyvän yhteistyöhön ja toisen vastatessa, ettei se liity. Vastauksista ei käynyt ilmi, osallistutaanko tilaisuuksiin koko lippukunnan voimin, vaikka esiintymässä tai avustamassa olisi vain osa lippukuntaa. Jos lippukunnalla oli lisäksi jokin muu taustayhteisö, se ei tullut tässä yhteydessä esiin.

5.3 Laulaminen

Musiikillisista toimintamuodoista laulaminen on mielestäni tärkein ja näkyvin osa-alue partio-toiminnassa. Tämän vuoksi kyselyssä oli mukana useampi kysymys laulamiseen liittyen. Kiinnostukseni tutkimusta kohtaan alkoi nimenomaan partiossa laulettavista lauluista. Mietin, lauletaanko partiossa vuodesta ja sukupolvesta toiseen samoja, tuttuja lauluja. Näihin lauluihin kuuluvat niin perinteisemmät partiolaulut, kuin uudemmat, populaarikulttuurin mukanaan tuomat kappaleet. Miksi jotkut laulut pysyvät suosikkeina ja mikä ylipäänsä tekee laulamisen partioista? Tutkimukseni käsittelee partiolaulujen ja partiossa laulamisen tämän hetkistä tilannetta, joten minulla ei ole käytettävissäni aiempia tietoja omien kokemusteni lisäksi. Olikin ollut mielenkiintoista tietää, ovatko suosikkilaulut muuttuneet vuosien varrella.

5.3.1 Partiolaulut

Partiolaulun tunnusmerkkejä mainittiin odotetusti melkein yhtä monta kuin oli vastaajaakin, mutta vastauksista löytyi kuitenkin yhteisiä piirteitä. Vastaukset tukivat sitä ennako-oletusta, että partiolaululle ei ole olemassa mitään yhtenäisiä kriteereitä, vaan jokainen antaa määritelmät itse kokemustensa ja tuntemustensa mukaan. Vastauksista selvisi, että yksi partiolaulun tunnusmerkki on laulun teksti. Toinen vastaajien esille nostama kriteeri on, että partiolauluja lauletaan vain partiossa ja opitaan juuri partiossa, ei missään muualla. Usein laulettu, tekstinsä puolesta ei-partiomaiset laulut voitaisiin mielestäni luokitella ennemminkin lippukunnan perinne- tai suosikkilauluiksi kuin partiolauluiksi. Toisaalta voidaan miettiä, onko tällainen luokittelu partiolauluihin ja muihin lauluihin edes tarpeen. Tilanteeseen sopiva, kaikkien tuntema ja pitämä laulu on lippukunnalle varmasti ihan yhtä aito partiolaulu kuin mikä tahansa muu, ”perinteinen” partiolaulu.

On ilmeistä, että partiolauluja harjoitellaan eniten juuri kokouksissa, leireillä ja juhlissa. Myös partiolauluihin liittyviä suorituksia tehdään jonkin verran. Juhlissa lauluja ei ehkä enää konkreettisesti harjoitella, mutta kokousten ja leirien harjoittelut auttavat yhteislauluihin osallistumisessa. Oli kuitenkin yllättävää, että jopa neljässä lippukunnassa järjestetään erillisiä lauluiltoja tai lauluharjoituksia. Tämä on mielestäni erittäin hyvä tapa siirtää partiolauluperinnettä lippukunnassa eteenpäin. Näihin tapahtumiin voisi osallistua ihmisiä myös lippukunnan ulkopuolelta, jolloin muutkin voisivat saada kosketuksen partiolauluihin ja partiolauluperinteesen. Tätäkin parempi vaihtoehto voisi kuitenkin olla partiolaulujen harjoittelu säännöllisesti kokouksissa. Näin laulut tulisivat luontevasti osaksi muuta partiotoimintaa ja -taitoja.

5.3.2 Suosikkilaulut

Vaikka vastaajien valitsemat lippukunnan suosikkilaulut olisivatkin heidän henkilökohtaisia suosikkejaan, voi kuitenkin olettaa, että lauluja lauletaan usein yhdessä. Tällöin ne tavallaan ovat koko lippukunnan suosikkeja, mitä puoltaa myös laulujen valintaan liitetyt perustelut. Koska vastaajien määrä oli suhteellisen vähäinen, ei vastausten perusteella pysty suoraan tekemään varsinaista suosituimpien laulujen listaa. Nyt jo pelkästään kolmen lippukunnan suosikkina oleminen saattoi nostaa kappaleen suosituimpien joukkoon. Useat laulut saivat vain

yhden tai kaksi ääntä. Olisikin mielenkiintoista tietää, mitä suuremmalla otoksella saataisiin tulokseksi. Uskoisin kuitenkin ”*Puolalaisen nuotiolaulun*” pysyvän listan kärjessä. Vastaajien nimeämät laulut olivat suurin piirtein niitä, joiden ajattelinkin nousevan esiin. Oli kuitenkin yllätys, että omassa lippukunnassani laulettua iltapiirilaulua ”*Tule kanssani, Herra Jeesus*” ei maininnut kukaan vastaajista. Sen sijaan kolmessa lippukunnassa lauletaan, yleensä joululauluna tutumpaa kappaletta ”*Maa on niin kaunis*”.

Vieraskielisistä partiolauluista selkeästi suosituin oli vastaajien mukaan *B-P Spirit*, vaikkakaan se ei yltänyt suosituimpien partiossa laulettavien laulujen listalle. Lauluja – oek - laulukirjan Partiolaulut-osio sisältää 43 laulua. Näistä vain kaksi, *B-P Spirit* ja *I Like the Flowers* ovat englanninkielisiä ja loput ovat suomenkielisiä. Ei siis ole ihme, etteivät vastaajat kertoneet laulavansa muunkielisiä partiolauluja. Laulukirjan Hengelliset laulut -osion englanninkieliset kappaleet ovat *Go Tell it on the Mountain*, *Morning has Broken*, *Swing Low* ja *Amazing Grace*. Englanninkieliset iskelmät -osiossa ovat mm. *Sailing*, *Where Have All the Flowers Gone*, *Kumbayah* ja *We shall Overcome*. Ruotsinkielisistä lauluista kirjassa ovat mukana *Höstvisa*, *Jag tror på sommaren*, *Jag vill ha munkar*, *Morsgrisar* ja *Vem kan segla förutan vind*, joista yhtäkään ei oikein voi kutsua varsinaiseksi partiolauluksi. Niemisen (1991, 34) tutkimuksesta selviää, että vieraskielisten laulujen osuus oli myös tutkimukseen osallistuneiden sudenpentulaumojen joukossa varsin pieni. Kuusikymmentä prosenttia vastanneista ei laulanut koskaan vieraskielisiä lauluja. Lauluvalikoima näytti myös kielivalikoimaltaan olevan kovin yksipuolinen englannin ollessa hallitsevin kieli. Tätä tulosta saattaa osaltaan selittää kohderyhmän eli sudenpentujen ikä; vieraita kieliä ei olla vielä opiskeltu koulussa.

5.3.3 Säestys ja materiaalit

Vastaajien mukaan yleisimmin säestyssoittimena käytettiin kitaraa, mutta myös ilman säestystä laulettiin. Lippukunnat eivät useimmiten omistaneet mitään soittimia, vaan musisoivat lippukuntalaiset toivat soittimet käyttöön tarvittaessa. Kysymys ei koskenut säestyksen merkitystä, mikä olisi myös ollut mielenkiintoista tietää. Voisi nimittäin kuvitella, että jos soittimia ei ole juurikaan käytössä, ei säestyksellä välttämättä ole kovin suurta merkitystä. Oli mielenkiintoista havaita, että kannelta ei käytetty oikeastaan missään lippukunnassa. Kanteleen mahdollisuudet säestyssoittimena ovat ehkä rajallisemmat kuin kitaran, mutta siitä huolimatta

se voisi toimia erinomaisena apuvälineenä, ainakin yksinkertaisimmissa kappaleissa. Kantele on myös hinnaltaan aika huokea ja kätevän kokoinen kuljettaa mukana. Tätäkin halvempaa olisi käyttää itse tehtyjä soittimia, joita muutamassa lippukunnassa käytettiin jonkin verran.

Halusin saada selville lippukunnissa käytettävän musiikillisen materiaalin sekä sen käyttöiheyden. Vastausten perusteella ei voinut päätellä, kuinka usein materiaaleja lippukunnassa käytettiin keskimäärin, koska vastaajat eivät käyttäneet materiaaleja yhtä paljon. Käytössä ovat lippukuntien itsekoottut lauluvihkot, painetut laulukirjat ja cd-levyt. Cd-levyjen maininnan yhteydessä ei käynyt ilmi, kuunnellaanko levyjä vai käytetäänkö niitä laulamisen apuna, ikään kuin karaoke-tyyliin. Vaikka vain kaksi lippukunta mainitsi laulavansa myös ilman materiaalin tukea, uskoisin, että tämä on yleistä muutenkin. Useimmin laulettavat laulut opitaan nopeasti ulkoa, jolloin materiaalia tarvitaan lähinnä säestäjän tueksi.

6 POHDINTA

Tämän tutkimuksen tavoitteena oli selvittää esimerkkilippukuntien avulla, millaista musiikki-toimintaa sisältyy tämän päivän partiointiin. Tähän etsittiin vastauksia tutkimalla, miten musiikkia käytetään osana partiotoimintaa, millaista musisointi partiossa on, millaista musiikillista koulutusta partiotoiminnassa tarvitaan, mitkä tekijät vaikuttavat partion musiikkitoimintaan, ja miten tutkimuslippukuntien musiikkitoiminta voisi toimia esimerkkinä muille lippukunnille.

Tutkimustuloksissa selvisi, että musiikki kuuluu keskeisellä tavalla monenlaiseen toimintaan partiossa. Musisointia tehdään mm. jokaviikkoisissa kokouksissa, erilaisilla retkillä, leireillä ja juhlissa. Tyypillisimmillään musiikki kuuluu iltanuotioille, joilla musiikilla on tärkeä merkitys yhteishengen luojana. Partiossa musisoitaessa ei vastaajien mukaan tarvita erityisiä musiikillisia taitoja, mutta olisi hyvä, jos lippukunnassa jollakulla olisi enemmän vastuuta ja myös taitoja. Partion musiikkitoiminnan kehittämiseen ei tulosten perusteella järjestötasolla juurikaan kiinnitetä huomiota, vaan lippukuntien musiikilliset toimijat ovat vastuussa lippukuntien musiikkitoiminnasta ja sen tasosta. Näin ollen lippukuntien musiikillinen toiminta riippuu suurimmaksi osaksi lippukuntalaisten omasta aktiivisesta asenteesta ja toisaalta jo olemassa olevien taitojen käytöstä.

Johtajien merkitys partiotoiminnassa ja nimenomaan musiikkitoiminnassa nousi tässäkin tutkimuksessa esiin. Vaikuttaa kuitenkin siltä, että vaikka johtajien musiikillisilla taidoilla on merkitystä musiikkitoiminnan kannalta, keskeisiksi tekijöiksi nousevat myös positiivinen asenne ja uskallus heittäytyä toimintaan mukaan. Tämä koskee niin johtajia kuin muitakin lippukuntalaisia. Tutkimuslippukuntien musiikillinen toiminta ilmeni monin eri tavoin; lippukunnissa toimi kuoro, bändi tai muu musiikillinen ryhmä. Toisaalta toiminnan ei tarvitse olla näin järjestäytynyttä, vaan pelkkä vahva lauluperinne voi olla merkinä musiikillisesti aktiivisesta lippukunnasta.

6.1 Tutkimuksen luotettavuus

Ilmoituksessani etsin lippukuntia, ”joissa musiikilla on tärkeä rooli partiotoiminnassa”, ”vahva musiikkiin tai laulamiseen liittyvä perinne”. Tässä vaiheessa annoin vastuun osallistumisesta lippukunnille. Lippukunnat saivat itse päättää, millaisena he kokevat musiikin aseman lippukunnassaan. Saattaakin olla, että heidän mielestään vahva rooli ei joidenkin muiden mielestä ole ollenkaan niin vahva. On myös erittäin todennäköistä, että monet musiikillisesti aktiiviset lippukunnat eivät ole ottaneet yhteyttä. Tähän voi olla moniakin syitä: ilmoitus ei ole tavoittanut lippukuntia, lippukunnat eivät koe musiikkitoimintaansa vahvaksi tai tutkimukseen ei ole haluttu tai ehditty osallistua. Tulosten ja omien kokemusteni perusteella uskallan kuitenkin väittää, että suurimmalla osalla kyselyyn osallistuneista lippukunnista todellakin on keskimääräistä aktiivisempaa musiikkitoimintaa, mikä osaltaan on vaikuttanut tutkimuksen tuloksiin.

Suomen Partiolaisilla on käytössään useita tehokkaita viestintäkeinoja, joten ajattelin sopivien lippukuntien löytämisen olevan suhteellisen helppoa. Lisäksi ajattelin, että musiikkitoimintaa harrastavia lippukuntia on varmasti kymmeniä. Näin ei kuitenkaan ollut, vaan tuntui, että lippukuntia piti toden teolla kaivaa esiin. Sähköisellä viestinnällä on myös varjopuolensa; lippukunnat saattavat saada niin paljon postia erilaisten sähköpostilistojenkin kautta, ettei ole ihme, jos kaikki eivät ole saaneet tai ehtineet lukea viestiäni.

Tutkimuksen luotettavuuteen vaikuttaa osallistuvien lippukuntien määrä. Koko Suomen lippukuntien määrän ollessa yli 800, on 10 lippukuntaa siitä vain hieman yli prosentin. Tuloksissani en kuitenkaan pyri yleistykseen, vaan kuvailemaan eri lippukunnissa tapahtuvaa musiikkilista toimintaa. Lisäksi uskon, että jokaisella lippukunnalla on oma ainutlaatuinen tapansa harjoittaa musiikkitoimintaa, joten yleistäminen ei siinäkään mielessä olisi edes mahdollista tai mielekäästä. Toisaalta tulokset olivat mielestäni useiden kysymysten kohdalla odotettavia, mikä viittaisi mahdolliseen tulosten yleistettävyyteen.

Tutkimuksen eräänä suurena ongelmana oli myös, kuka kyselyyn oikeastaan vastaa. Halusin tutkia lippukuntien musiikkitoimintaa kokonaisuutena, en pelkästään yksittäisten toimijoiden

näkökulmasta. Aluksi ajattelin, että riittäisi, jos lippukunnasta vastattaisiin kyselyyn esim. hallituksen kokouksen yhteydessä, jolloin vastaajina voisi olla useampikin henkilö. Tämä olisi kuitenkin aiheuttanut sen, että kaikkien ääni ei olisi välttämättä tullut kuuluviin, eivätkä vastaukset olisi olleet niin luotettavia. Lopulta päädyin siihen, että lippukunnasta osallistuisi kyselyyn vähintään neljä henkilöä, jotka vastauksillaan ikään kuin edustaisivat lippukunnan kantaa. Annoin lippukunnille tehtäväksi valita keskuudestaan henkilöt, jotka vastaisivat kyselyyn. Toivomukseni oli, että kyseiset henkilöt olisivat joko hallituksen jäseniä tai muuten aiheeseen perehtyneitä eli tietäisivät jotain lippukunnan musiikkitoiminnasta. En halunnut rajata vastaajien määrää muuten kuin asettamalla alarajaksi neljä henkilöä.

Kyselyyn vastanneiden määrät vaihtelivat lopulta kahdesta kahdeksaan henkeen vastaajien yhteismäärän ollessa 47. Kaksi vastaajaa ei mielestäni riitä luotettavan kuvan saamiseen, mutta toki se antaa jonkinlaista tietoa lippukunnan musiikkitoiminnasta. Joidenkin lippukuntien kohdalla jo yhden ihmisen vastaus antoi tarpeeksi tietoa lippukunnan toiminnasta, mutta useimmiten lippukuntalaisten vastaukset täydensivät toisiaan. Vastauksista kuitenkin huomasin, että kaikki eivät välttämättä tiedä lippukunnan toiminnasta yhtä paljon huolimatta heidän asemastaan lippukunnassa. Huomattavaa on, että kolmesta lippukunnasta eivät lippukunnanjohtajat osallistuneet kyselyyn. Sijainniltaan lippukunnat edustavat nyt lähinnä eteläistä Suomea Samposten ollessa ainoa muiden alueiden edustaja. Uskonkin, että laajempi alueellinen hajonta olisi tuottanut jossain määrin erilaisia tuloksia, varsinkin liittyen lippukuntien omiin musiikillisiin erityispiirteisiin.

Lippukuntien musiikkitoiminnasta olisi saatu enemmän ja tarkempaa tietoa haastattelujen avulla. Valitettavasti lippukuntien määrää olisi tällöin jouduttu supistamaan, ettei työmäärä olisi paisunut liian suureksi. Toisaalta myöskään tutkimuksen suorittaminen kyselyn avulla ei ollut ongelmatonta; kyselylomakkeen muotoilu oli hankalaa, ja vastauksia analysoidessa havaitsin, että ainakin avoimet kysymykset olisivat kaivanneet enemmän ohjeistusta. Lisäksi jotkut vastaajat olivat jättäneet vastaamatta avoimiin kysymyksiin, tai kuitanneet ne muutamalla sanalla, mikä on valitettavasti odotettavaa avointen kysymysten kohdalla. Vastaajat olivat, syystä tai toisesta, jättäneet vastaamatta myös useisiin valmiita vaihtoehtoja sisältäneisiin kysymyksiin, mutta nämä puuttuvat vastaukset eivät mielestäni vaikuttaneet olennaisesti tuloksiin.

6.2 Minne polkumme johtaa?

Tähän tutkimukseen osallistui kymmenen suomenkielistä lippukuntaa lähinnä eteläisen Suomen alueelta. Eräs tutkimuksen ulkopuolelle jäänyt alue oli ruotsinkieliset lippukunnat ja heidän musiikkitoimintansa. Samantyyppinen tutkimus voitaisiin toteuttaa myös heidän joukossaan. Tämän jälkeen olisi mahdollista tutkia, eroavatko suomen- ja ruotsinkielisten partiolaisten musiikkitoiminta toisistaan, ja jos, niin millä tavoin. Toisena tutkimuskohteena voisi olla lippukuntien musiikkitoiminnan tutkiminen satunnaisotannalla, jolloin lippukuntien määrää voisi lisätä ja saada mukaan alueellista levinneisyyttä. Tällöin tutkimuksen luonnetta täytyisi kuitenkin muuttaa enemmän määrällisempään suuntaan. Mielenkiintoista olisi myös partiolaisille suunnatun musiikkikurssin suunnittelu, toteutus ja raportointi, mistä olisi välitöntä hyötyä partion musiikkitoiminnan kehittämisessä.

Vuosi 2007 on juhlavuosi partioliikkeen historiassa. Elokuun 1. päivä tulee kuluneeksi sata vuotta ensimmäisestä partioleiristä Brownsean saarella. Tämän kunniaksi Suomessakin juhli-taan partioliikkeen satavuotista taivalta. Juhlavuoteen kuuluu mm. Suomen Partiomuseon kiertonäyttely, Suurjuhla ja maailmanjamboree³ Iso-Britanniassa. Partio toimintaa tehdään tunnetuksi mm. koulukampanjalla ja sotaveteraanien kanssa toteutettavalla palvelutempauksella. Juhlavuoden teema ”Yksi maailma, yksi lupaus” kuvastaa kymmenien miljoonien nuorten päämäärää, yhteisiä arvoja ja yhteistä tulevaisuuden tavoitetta.

Suhonen (2006) kirjoittaa Partiojohtaja-lehdessä vuoden 2005 Eurojamboreesta Isossa-Britanniassa, missä suomalaiset kokivat kansainvälistä menoa myös musiikillisesti. Suomessa on totuttu laulamaan iltanuotiolla partiolauluja, joista ei jamboreella ollut tietoaakaan. Avajaisissa ja päättäjäisissä päälavalla oli esiintynyt rockia ja poppia soittavia cover-bändejä, ja musiikki oli kuulunut aina kaukaisimpiin alaleireihin asti. Tämän lisäksi lähes jokaisena iltana alaleireissä oli ollut omat show’nsa: karaokea tai Idols-kisa. Moni suomalainen oli kaivannut kotoista iltanuotiota, ja muutamina iltoina nuotion ääreen olikin kokoontunut. Suomalaisten lisäksi myös irlantilaiset olivat kokoontuneet yhteen laulamaan omia laulujaan kitaran säestyksellä. Suhonen pohtii, että leiriorganisaatio ei ehkä ollut tullut ajatelleeksi etteivät kaikki

---

³ Jamboree tarkoittaa suurta kansainvälistä partioleiriä.

ole tottuneet ”festarimeininkiin” partioleirillä, tai ehkä suomalainen partiomusiikkiperinne poikkeaa kansainvälisten leirien perinteestä. (Suhonen, 2006, 5.) En kuitenkaan usko, että suomalaiset partiotapahtumat ovat täysin säästyneet populaarikulttuurin vaikutukselta, sillä partionkin täytyy pysyä ajassa mukana. Musiikkia toki voi ja saa tuoda esiin tuoreilla tavoilla. Toivottavasti on kuitenkin niin, että partioleirille mennään nimenomaan partiotoiminnan vuoksi, eikä kuuntelemaan tämän päivän pop- ja rock-yhtyeitä. Ainakin tämän tutkimuksen tulosten valossa näyttäisi siltä, että partion musiikkitoiminta pohjautuu vahvasti perinteisiin ja yhdessä tekemiseen – ja hyvä niin.

LÄHTEET

- Alkula, T., Pöntinen, S. & Ylöstalo, P. (1994). *Sosiaalitutkimuksen kvantitatiiviset menetelmät*. 1.-2. painos. Porvoo: WSOY.
- Grönholm, P. (toim.)(2005a). *Laumanjohtajan käsikirja. Opas sudenpentujen johtajalle*. 6. painos. Suomen partiolaiset. Jyväskylä: Gummerus.
- Grönholm, P. (toim.)(2005b). *Vartionjohtajan käsikirja. Opas vartiolaisten johtajalle*. 9., uudistettu painos. Suomen partiolaiset. Jyväskylä: Gummerus.
- Hakonen, N. (1995). *Partiojohtajan käsikirja*. Suomen partiolaiset. Hämeenlinna: Karisto.
- Halmesvirta, A. (1997). *Riiviöistä ritareiksi. Vernerin Louhivuori, suomalaisen partioaatteen synty ja nuorkirkollinen luonteenmuokkausideologia 1910–1924*. Teoksessa Historiallinen arkisto 109. Helsinki: Suomen historiallinen seura, 7–59.
- Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara P. (1997). *Tutki ja kirjoita*. 10., osin uudistettu laitos. Jyväskylä: Kirjayhtymä Oy.
- Holopainen, A. (1985). Suomalaisen partioliikkeen 75-vuotistaival. Teoksessa K. Rissa (toim.) *Partio 75 vuotta*. Jyväskylä: Gummerus Oy, 150–163.
- Keckman, K. (2006). Partiomusiikki on pop. *Partiojohtaja* 36 (2), 8–9.
- Lundén, S. (2006). Partiomusiikki on pop. *Partiojohtaja* 36 (2), 6.
- Nieminen, M. (1991). *Musiikkitoiminnan edellytykset ja toteutus Uudenmaan partiopiiri ry:n sudenpentulaumoissa*. Sibelius-Akatemia. Kandidaatintutkielma.

- Partiolippukunta Olarin Eräkotkat ry. (2002). *Lauluja – oek.* 6. painos. Helsinki: Olarin Eräkotkien Kilta ry.
- Ritala, R. (1998). Kasvun vuosikymmenet 1945–1974. Teoksessa R. Ritala (toim.) *Partiojohtajakoulutus Suomessa 1927–1997*. Suomen Partiomuseoyhdistys, 49–51.
- Suhonen, A. (2006). Partiomusiikki on pop. *Partiojohtaja* 36 (2), 5.
- Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry. 2006. *Tutkimuslippukuntien Vuosiselostepalautteet 2005*.
- Syrjälä, L. (1994). Tapaustutkimus opettajan ja tutkijan työvälineenä. Teoksessa L. Syrjälä, S. Ahonen, E. Syrjäläinen & S. Saari. *Laadullisen tutkimuksen työtapoja*. Helsinki: Kirjayhtymä, 9–66.
- Tolin, V. (1987). *80 vuotta partiointia 1907–1987*. Jyväskylä: Gummerus.

Sähköiset lähteet

- Enson Partiosiskot. Ei päivystä. *Kuule siskoni*. [WWW-dokumentti]. <<http://groups.msn.com/ensonpartiosiskot/kuulesiskoni.msnw>>. (Luettu 18.9.2006).
- Kääpä, Katariina. 22.8.2006. *Partioneuvosto päätti esittää uutta piirijakoa jäsenkokoukselle*. [WWW-dokumentti]. <http://www.partio.fi/uutiset.php?taso_id=2&id=527>.
- Lehti, Asko <askolehti@hotmail.com>. 11.9.2006. RE: *Vielä partiomessusta...* [Henkilökohtainen sähköpostiviesti]. Saatavissa sähköpostitse: <leilasii@cc.jyu.fi>.
- Pesonen, Ville. 29.3.2006. *Tilastot 2005 – Tutkittua tietoa partiotoiminnasta*. [WWW-dokumentti]. <http://www.partio.fi/julkaisut.php?taso_id=124&id=379>.
- Sahala, Jonna. 22.6.2006. *Förslag till ny distriktsindelning inom Finlands Scouter*. [WWW-dokumentti]. <<http://www.fissc.scout.fi/aktuellt?wid=127&func=viewSubmission&sid=94>>.

Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry (ylläpitäjä). Päivitetty 12.11.2006. *Tutkimusryhmä*. [WWW-dokumentti]. <http://www.partio.fi/toiminta.php?taso_id=115>.

Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry (ylläpitäjä). Päivitetty 12.7.2005. *Partiolaisten jäsenmaksusta*. [WWW-dokumentti]. <http://www.partio.fi/julkaisut.php?taso_id=277&id=300>.

Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry (ylläpitäjä). Päivitetty 3.2.2004. *Lista partioaiheisista opinnäytetöistä ja tutkimuksista*. [WWW-dokumentti]. <http://www.partio.fi/julkaisut.php?taso_id=132&id=158>.

Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry (ylläpitäjä). Ei päiväystä. *Lippukunta osana partiomaailmaa*. [WWW-dokumentti]. <http://www.partio.fi/mitapartioon.php?taso_id=4>. (Luettu 17.8.2006).

Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry (ylläpitäjä). Ei päiväystä. *SP:n koulutusjärjestelmä*. [WWW-dokumentti]. <http://212.213.103.120/toiminta.php?taso_id=90>. (Luettu 18.8.2006).

Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry (ylläpitäjä). Ei päiväystä. *Vartiolaisten taitomerkit*. [WWW-dokumentti]. <<http://212.213.103.120/julkaisut.php?id=37>>. (Luettu 18.8.2006).

Lippukuntien taustatiedot (taulukko 1):

Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry: <<http://www.partio.fi>>

Samposet: <<http://wiki.partio.net/Samposet>>

Meri-Porin Partio: <<http://www.satakunnanpartiolaiset.fi/lpk20.htm>>

Vesilahden Valkohännät: <<http://www.lpk.partio.fi/hp/veva/>>

Joutjärven Sinisissit: <<http://www.lpk.partio.fi/sapa/jss/>>

Enson Partiosiskot: <<http://groups.msn.com/ensonpartiosiskot>>

Lauritsalan Siniveljet: <<http://www.lpk.partio.fi/e-kp/lsv/>>

Vartiovuoren Pojat: <<http://www.varpo.fi/>>

Hespartto: <<http://www.lpk.partio.fi/papa/ho/>>

Maskun Hemmingin Tyttäret: <<http://www.vsp.partio.fi/meri/lippukunnat/mht.html>>

Maskun Hemmingin Pojat: <<http://www.vsp.partio.fi/meri/lippukunnat/mhp.html>>

LIITTEET

Liite 1: Partiosanastoa

akela = lippukunnan sudenpentuosaston johtaja, laumanjohtajakouluttaja

B-P = Lordi Robert Baden-Powell, partioliikkeen perustaja

kokous, koloilta = partiolaisten kokoontumisilta kololla

kolo = partiolaisten kokoontumispaikka

lauma = sudenpentujen muodostama ryhmä

laumailta = lauman kokous

lpk = lippukunta

pj = partiojohtaja

pt-kisa = partiotaitokilpailu

riihitys = luokkamerkkien loppusuoritus

sampo = vartio-osaston johtaja

seikkailuohjelma = sudenpentujen ikäkausiohjelma

sudari = sudenpentu, nuorimmat partiolaiset

vaeltaja = 15 vuotta täyttänyt partiolainen

valtermanni = vaeltajajohtaja

vartioilta = vartion kokous

vartiolainen = 10–14-vuotias partiolainen (myös venekuntalainen)

vj = vartionjohtaja

Yrjönpäivä = Partiolaisten tärkein juhlapäivä (23.4). Pyhä Yrjö eli Pyhä Yrjänä on partiolaisten suojeleuspyhimys ja esikuva.

III-luokka, II-luokka ja I-luokka = vartioikäisten luokkamerkit

(Laumanjohtajan käsikirja 2005, 252; Vartionjohtajan käsikirja 2005, 18, 285.)

Liite 2. Kyselylomake

Tervehdys!

Olette ilmoittaneet halukkuutenne osallistua pro gradu -tutkimukseeni liittyen partioon ja musiikkiin, hieno juttu! Kiinnostus tutkimuksen tekemiseen lähti siitä, että olen itsekin ollut partion (musiikki)toiminnassa mukana. Gradun aihetta pohtiessani halusin yhdistää kaksi kiinnostukseni kohdetta, eli partion ja musiikkikasvatuksen. Partion musiikkitoimintaa on tutkittu varsin vähän, vaikka musiikilla on mielestäni tärkeä rooli partiossa. Tutkimukseni tavoitteena on esimerkkilippukuntien avulla selvittää, *millaista musiikkitoimintaa 2000-luvun partiossa harrastetaan tai voitaisiin harrastaa*. Tulosten avulla muutkin lippukunnat voisivat halutesaan hyödyntää näitä tapoja toiminnassaan.

Kyselyyn vastataan henkilökohtaisesti, jotta tulokset olisivat mahdollisimman luotettavia. Tavoitteena on saada tietoa lippukuntanne musiikkitoiminnasta *kokonaisuutena*, ei ainoastaan yksittäisten henkilöiden tai ryhmien toiminnasta.

Toivoisin, että palauttaisitte kyselyt mahdollisimman pian, mielellään toukokuun aikana.

Suuri kiitos teille innokkaille osallistujille!

**Jyväskylässä
toukokuussa 2006**

Leila Siitonen

Vastaukset ovat luottamuksellisia. Jos vastauksiin varattu tila ei riitä, voit jatkaa kyselyn lopussa oleville tyhjille riveille tai erilliselle paperille. Voit täydentää vastauksiasi myös sähköpostitse. Merkitse täydentäviin vastauksiin selkeästi, mihin kysymyksiin ne liittyvät.

I TAUSTATIEDOT

1. Kirjoita tähän etunimesi, ikäsi, partioikäsi (kauanko olet ollut partiossa), mahdollinen johtajaikäsi (kauanko olet toiminut johtajana) ja tehtäväsi lippukunnassa.

II MUSIIKKI PARTIOTOIMINNASSA

2. Seuraavassa on joukko väittämiä liittyen musiikin asemaan, merkityksiin ja musiikillisiin taitoihin partiossa. Sanalla ”partio” tarkoitan tässä partiotoimintaa yleensä.

(1 = täysin samaa mieltä, 2 = jokseenkin samaa mieltä, 3 = jokseenkin eri mieltä 4 = täysin eri mieltä)

a) Partiossa käytetään liian vähän musiikkia.	1	2	3	4
b) Musiikin osuus lippukuntamme toiminnassa on sopiva.	1	2	3	4
c) Musiikki kuuluu partioon.	1	2	3	4
d) Musiikki on tärkeää meidän lippukunnassamme.	1	2	3	4
e) Musiikilliset taidot ovat tarpeen partiossa.	1	2	3	4
f) Musiikkitoiminnan määrä riippuu johtajien taidoista.	1	2	3	4
g) Musiikkitoiminnan laatu riippuu johtajien taidoista.	1	2	3	4
h) Musiikkitoiminnan määrä riippuu johtajien asenteista.	1	2	3	4
i) Johtajiemme musiikilliset taidot ovat riittävät.	1	2	3	4
j) Partiossa ei tarvitse osata laulaa.	1	2	3	4
k) Jonkun johtajista olisi hyvä olla nuotinlukutaitoinen.	1	2	3	4

l) Jonkun lippukunnasta olisi hyvä osata nuotit.	1	2	3	4
m) Kaikkien partiolaisten täytyisi osata muutama partiolaulu.	1	2	3	4
n) Musiikillista koulutusta ei tarvita partiossa musisoitaessa.	1	2	3	4
o) Partiossa voi laulaa muitakin kuin partiolauluja.	1	2	3	4
p) Partiolauluperinteen ylläpitäminen on tärkeää.	1	2	3	4
q) Musiikkiaiheisia suorituksia on sopivasti.	1	2	3	4
r) Musiikki toimii yhteishengen luoja partiossa.	1	2	3	4
s) Musiikki yhdistää partiolaiset toisiinsa.	1	2	3	4
t) Musiikillinen toiminta on hyvää ajanvietettä partiossa.	1	2	3	4
u) Musiikki toimii oppimisen välineenä partiossa.	1	2	3	4
v) Musiikki toimii perinteiden välittäjänä partiossa.	1	2	3	4
w) Musiikkia opitaan partiossa.	1	2	3	4

III MUSIIKKI OSANA LIPPUKUNNAN TOIMINTAA

3.1 Millaisissa tilanteissa lippukunnassanne käytetään musiikkitoimintaa? (esim. kokoukset, leirit, retket jne.) *Musiikkitoiminta = mitä tahansa toimintaa, johon liittyy musiikki jossain muodossa.*

3.2 Onko lippukunnassanne erityinen musiikkivastaava, joka huolehtii musiikkitoiminnasta? Jos on, niin kuvaile hänen/heidän toimenkuvaansa.

3.3 Laulut ja laululeikit ovat osa erilaisia suorituksia. Kuvaile lyhyesti 1 - 3 tällaista suoritusta, joita olet käyttänyt tai joihin olet osallistunut. Perustele, miksi valitsit juuri nämä.

3.4 Liittyykö musiikki yhteistyöhön taustayhteisön/-yhteisöjen (esim. srk) kanssa? Jos, niin millä tavoin?

IV MUSIIKILLINEN KOULUTUS

4.1 Mihin ryhmään/ryhmiin kuulut alla olevista vaihtoehtoista? Ympyröi vaihtoehdon/-ehtojen kirjain. Kyseessä on partion *ulkopuolella* tapahtuva toiminta.

- a) Laulan kuorossa tai lauluryhmässä
- b) Soitan bändissä
- c) Soitan orkesterissa

- d) Käyn soittotunneilla
- e) Käyn laulutunneilla
- f) Käyn musiikinteoriatunneilla
- g) Olen musiikin ammattiopiskelija; tuleva ammattini on _____
- h) Opetan musiikkia; ammattini on _____
- i) Harrastan tanssia tai musiikkiliikuntaa
- j) Harrastan muuta musiikkiin liittyvää, mitä _____
- k) Musisoin omaksi ilokseni, en käy tunneilla
- l) En harrasta musiikkia

4.2 Oletko itse tai ovatko muut lippukuntanne jäsenet käyneet *partiokursseilla*, joilla olisi opetettu musiikkia? Millä kursseilla ja mitä taitoja siellä opetettiin?

4.3 Jos kiinnostusta ja/tai tarvetta tällaisille kursseille olisi, niin mitä haluaisit oppia? Ympyröi valitsemasi vaihtoehdot/-ehdot.

- a) Laulamaan partiolauluja
- b) Laulamaan muita partiossa laulettavia lauluja
- c) Säestämään säestyssoittimella (esim. kitara, piano, kantele)
- d) Säestämään rytmisoittimella (esim. rumpu, kapulat)
- e) Musiikinteorian taitoja
- f) Musiikkiliikuntaa
- g) Soitinten rakentamista
- h) Omien laulujen tekemistä
- i) Laululeikkejä
- j) Muuta, mitä _____

V MUU MUSIIKILLINEN TOIMINTA LIPPUKUNNAN SISÄLLÄ

5.1 Onko lippukunnassanne musisoivia henkilöitä tai ryhmiä *liittyen partiotoimintaan*? Kuvaile niiden kokoonpanoa ja toimintaa.

5.2 Esiintyykö lippukuntanne tai sen osa *lippukunnan ulkopuolisissa* tilaisuuksissa? Millaisissa tilaisuuksissa ja kuinka usein?

VI MUSIIKILLISET TOIMINTAMUODOT LIPPUKUNNASSA

6.1 Musiikillisista toimintamuodoista lippukuntamme arkitoiminnassa (kokoukset, leirit, retket jne.) käytetään

(1 = paljon, 2 = jonkin verran, 3 = vähän, 4 = ei lainkaan)

laulamista	1	2	3	4
soittamista	1	2	3	4

Partion musiikkitoiminta -tutkimus

kuuntelemista	1	2	3	4
musiikkiliikuntaa	1	2	3	4
laululeikkejä	1	2	3	4
improvisointia	1	2	3	4
muuta, mitä				
_____	1	2	3	4

6.2 Musiikillisista toimintamuodoista lippukuntamme juhlissa käytetään

(1 = paljon, 2 = jonkin verran, 3 = vähän, 4 = ei lainkaan)

laulamista	1	2	3	4
soittamista	1	2	3	4
kuuntelemista	1	2	3	4
musiikkiliikuntaa	1	2	3	4
laululeikkejä	1	2	3	4
improvisointia	1	2	3	4
muuta, mitä				
_____	1	2	3	4

6.3 Musiikillisten toimintamuotojen tärkeys lippukunnassamme

(1 = tärkeä, 2 = melko tärkeä, 3 = ei kovin tärkeä, 4 = ei lainkaan tärkeä)

laulaminen	1	2	3	4
soittaminen	1	2	3	4
kuunteleminen	1	2	3	4
musiikkiliikunta	1	2	3	4
laululeikit	1	2	3	4
improvisointi	1	2	3	4
muu, mikä				
_____	1	2	3	4

6.4 Musiikillisten toimintamuotojen tärkeys lippukunnan toiminnassa

(1 = tärkeä, 2 = melko tärkeä, 3 = ei kovin tärkeä, 4 = ei lainkaan tärkeä)

laumaillassa	1	2	3	4
vartioillassa	1	2	3	4
vaeltajaillassa	1	2	3	4
hallituksen kokouksessa	1	2	3	4
iltapiirissä	1	2	3	4
iltanuotiolla	1	2	3	4
Yrjöpäivässä	1	2	3	4
partioviikolla	1	2	3	4
kesäleirillä	1	2	3	4
talvileirillä	1	2	3	4
pikkujouluissa	1	2	3	4
retkillä	1	2	3	4
vaelluksilla	1	2	3	4
paraatilla	1	2	3	4
kilpailuissa	1	2	3	4
itsenäisyyspäivänä	1	2	3	4
merkkisuorituksissa	1	2	3	4
muualla, missä				
_____	1	2	3	4

VII LAULAMINEN JA PARTIOLAULUT

7.1 Mitä ”partiolaulu” mielestäsi tarkoittaa?

7.2 Millä tavoin lippukuntanne pitää yllä partiolauluperinnettä? Ympyröi valitsemasi vaihtoehto/-ehdot.

- a) Harjoittelemalla partiolauluja kokouksissa
- b) Harjoittelemalla partiolauluja leireillä
- c) Laulamalla partiolauluja juhlissa
- d) Tekemällä suorituksia, joissa harjoitellaan partiolauluja
- e) Järjestämällä partiolauluharjoituksia
- f) Muulla tavoin, millä _____

7.3 Partiossa lauletaan muitakin kuin partiolauluja. Mikä on mielestäsi niiden merkitys partiossa?

7.4 Nimeä viisi laulua, jotka kuuluvat juuri teidän lippukuntanne suosikkeihin. Niiden ei välttämättä tarvitse olla ”partiolauluja”. Perustele, miksi valitsit juuri nämä laulut.

7.5 Onko lippukunnassanne tapana laulaa muitakin kuin suomenkielisiä partiolauluja? Nimeä 1 - 5 tällaista laulua. Mikä voisi olla näiden laulujen merkitys teidän lippukunnassanne?

7.6 Kuvaile tapaa, jolla tyypillisesti opetellaan uusi (partio)laulu teidän lippukunnassanne. Jos tapa ei ole vakiintunut, voit myös kertoa, mikä tapa olisi mielestäsi hyvä.

7.7 Laulujen säestyksessä käytetään

(1 = aina, 2 = usein, 3 = joskus, 4 = harvoin, 5 = ei koskaan)

kitaraa	1	2	3	4	5
pianoa	1	2	3	4	5
kanteletta	1	2	3	4	5
rytmisoitinta	1	2	3	4	5
taustanauhaa (esim. cd-levy)	1	2	3	4	5
kehosoitinta (esim. taputtamista)	1	2	3	4	5
itse rakennettuja soittimia	1	2	3	4	5
muuta, mitä					
_____	1	2	3	4	5
ei säestystä	1	2	3	4	5

VIII MATERIAALIT JA VÄLINEET

8.1 Mitä musiikillista materiaalia lippukunnallanne on käytettävissä (laulukirjat, lauluvihkot, cd-levyt jne.)? Nimeä materiaalit sen mukaan, kuinka usein niitä käytetään (esim. Viikoittain: Laululupa).

a) Viikoittain:

---

b) 1-2 kertaa kuussa:

---

c) Muutaman kerran vuodessa:

---

d) Kerran vuodessa tai harvemmin:

---

e) Omistamme, mutta ei ole käytössä, koska:

8.2 Mitä soittimia lippukunnallanne on käytettävissä (mainitse myös itse valmistetut soittimet)?

8.3 Mitä muuta *musiikkiin liittyvää* välineistöä lippukunnallanne on käytettävissä (esim. cd-soitin, radio, tietokone...)?

IX MUSIIKIN MERKITYS JA ASEMA LIPPUKUNNASSA

9.1 Seuraavassa listassa on tehtäviä, joita musiikilla voisi partiotoiminnassa olla. Ympyröi, kuinka tärkeitä nämä tehtävät teidän lippukunnassanne ovat sinun mielestäsi.

(1 = tärkeä, 2 = melko tärkeä, 3 = ei kovin tärkeä, 4 = ei lainkaan tärkeä)

a) viihdyttäminen	1	2	3	4
b) yhteenkuuluvuuden tunteen luominen	1	2	3	4
c) partioperinteen jatkaminen	1	2	3	4
d) osa partiotaitoja	1	2	3	4
e) toimintaa, johon kaikki voivat osallistua	1	2	3	4
f) muun toiminnan piristäminen	1	2	3	4
g) lippukunnan tunnetuksi tekeminen	1	2	3	4
h) viihtyminen	1	2	3	4
i) musiikillisten taitojen oppiminen	1	2	3	4
j) muiden asioiden oppiminen musiikin avulla	1	2	3	4
k) elämyksien tuottaminen	1	2	3	4
l) vieraisiin kulttuureihin tutustuminen	1	2	3	4
m) vieraiden kielten oppiminen	1	2	3	4
n) muu, mikä? _____	1	2	3	4

9.2 Lippukuntamme musiikkitoiminnassa kehittämistä kaipaisi

(1 = paljon, 2 = jonkin verran, 3 = vähän, 4 = ei lainkaan)

a) johtajiston laulutaidot	1	2	3	4
b) laulujen osaaminen	1	2	3	4
c) säestyssoittimien hallinta	1	2	3	4
d) musiikkiliikuntataidot	1	2	3	4
e) musiikinteorian taidot	1	2	3	4
f) ilmaisutaidot	1	2	3	4
g) muu, mikä? _____	1	2	3	4

9.3 Mitkä tekijät mielestäsi vaikuttavat merkittävimmin lippukuntanne musiikkitoimintaan?

9.4 Kerro vielä lippukuntanne musiikkitoiminnasta jotain sellaista, mitä haluaisit *erityisesti* tuoda tässä tutkimuksessa esiin. (esim. lippukunnan musiikkiperinteitä, hyviä vinkkejä musiikkitoiminnan toteuttamiseen jne.)

9.5 Muita terveisiä tutkijalle

Kiitoksia vastauksistasi! Vastaan mielelläni mieltä askarruttaviin kysymyksiin liittyen tähän kyselylomakkeeseen tai tutkimukseen muutenkin. Olisi mukava, jos laittaisit tähän vielä sähköpostiosoitteesi ja/tai puhelinnumerosi, jotta voin tarvittaessa ottaa yhteyttä.

(Gradu)Kesää odotellen